

Revista ECONOMICA

CONSILIUL SUPREM AL DEZVOLTĂRII ECONOMICE ȘI SOCIALE — INSTITUTUL CENTRAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

COMERT
SISTEMATIZARE
URBANIZARE

EXPRESIE A VOINȚEI ROMÂNIEI DE EXTINDERE A PARTICIPĂRII LA CIRCUITUL ECONOMIC MONDIAL

Vizitînd Tîrgul internațional de primăvară, tovarășul Nicolae Ceaușescu a apreciat în mod deosebit produsele expuse la această prestigioasă manifestare a comerțului internațional, care reliefează dinamismul industriei noastre socialiste

„În centrul activității comunistilor, al muncii tuturor organelor și organizațiilor de partid trebuie să stea realizarea hotărîrilor Congresului al XI-lea, a hotărîrilor Comitetului Central al partidului — care au trasat sarcini mărețe cu privire la dezvoltarea societății noastre, la făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate”.

NICOLAE CEAUȘESCU

PROGRESUL ECONOMIC-SOCIAL AL ȚĂRII. ÎN CENTRUL PREOCUPĂRILOR PARTIDULUI

STRINS UNIT în jurul partidului, a cărui glorioasă aniversare a sărbătorit-o de curînd cu încrederea nestrămutată în viitorul luminos al României, întregul nostru popor este angajat într-o vastă operă de dezvoltare a țării pe coordonatele socialismului, de înfăptuire neabătută a istoricelor hotărîri ale Congresului al XI-lea, a Programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare spre comunism. Este o perioadă de intensă efervescență creatoare, expresie nemijlocită a dinamismului societății noastre, a dorinței de autodepășire, de comprimare a timpului, de înaintare mai rapidă pe spirala progresului.

Pe fondul angajării plenare a națiunii în realizarea înaltelor idealuri ale devenirii noastre istorice, la Comitetul Central al partidului a avut loc o consfătuire consacrată analizării modului cum se realizează planul producției industriale, de investiții și de comerț exterior, precum și unele probleme cu privire la munca organizatorică de partid și de cadre. A fost un fructuos colocviu de lucru, care atestă exercitarea plenară de către partid a rolului său conducător în societate, continuitatea preocupărilor conducerii de partid pentru definirea priorităților de acțiune în etapa pe care o străbate țara noastră; consfătuirea a prilejuit nu numai un util schimb de experiență, dar și adoptarea unor măsuri eficiente pentru valorificarea superioară a potențialului material și uman, pentru accelerarea procesului creșterii economice. Cuvîntarea rostită la consfătuire de tovarășul **Nicolae Ceaușescu** constituie o măturie grăitoare a spiritului științific și a clarviziunii cu care partidul abordează problemele fundamentale ale mersului înainte al societății noastre. Evidențiind realizările obținute, secretarul general al partidului a întreprins în același timp o analiză profundă a modului cum se realizează sarcinile economice, analiză lucidă, pătrunsă de înaltă exigență comunistă, de un autentic spirit revoluționar. Orientările clare și indicațiile concrete pe care tovarășul **Nicolae Ceaușescu** le-a trasat se constituie într-un adevărat program de lucru, a cărui înfăptuire va contribui în mod decisiv la ridicarea nivelului calitativ al activității economice și sociale.

Perioada acestui început de an atestă, cu puterea de convingere a faptelor, succesele importante obținute în realizarea obiectivelor planului, în creșterea economico-socială a țării. Ca rezultat al unei fructuoase

activități, planul producției industriale pe primele patru luni ale anului a fost realizat în proporție de 102%, cu o depășire de patru miliarde lei. Este un început promițător, care demonstrează posibilitățile economiei noastre de a se dezvolta în continuare în ritmuri înalte, absolut necesare pentru micșorarea decalajelor care ne despart de țările mai dezvoltate din punct de vedere economic. Odată cu aceasta au continuat să se îmbunătățească și laturile calitative ale activității, aspectul cel mai semnificativ constituindu-l faptul că aproape 90% din sporul producției industriale a fost obținut pe seama productivității muncii. Tabloul realizărilor este întregit de cele obținute în agricultură, de introducerea în producție a progresului tehnic, de afirmare tot mai amplă a revoluției tehnico-științifice în toate sectoarele de activitate.

PARTIDUL NOSTRU a apreciat întotdeauna cu mîndrie succesele obținute în construcția economică, meritele clasei muncitoare, ale întregului popor în realizarea acestora, dar a scos cu îndrăzneală în evidență și lipsurile existente, a acționat cu hotărîre pentru înlăturarea tuturor obstacolelor, a manifestărilor de rutină. Recenta consfătuire a relevat, din acest punct de vedere, o serie de posibilități insuficient folosite, domenii de activitate în care, printr-o mai bună organizare a muncii, valoarea realizărilor poate fi ridicată la parametri superiori.

Una din principalele direcții de acțiune o reprezintă folosirea rațională a capacităților de producție, factor hotărîtor de realizare a sarcinilor cantitative și calitative ale planului. La nivelul anului în curs creșterea cu un singur procent a indicelui de utilizare a capacităților înseamnă o producție suplimentară de circa 7 miliarde lei, adică a unor produse care își pot găsi o largă utilizare în economie sau care pot fi destinate exportului. Și nu trebuie insistat prea mult asupra importanței pe care o are îndeplinirea planului la fiecare sortiment, pentru evitarea oricăror dereglări în desfășurarea colaborării dintre întreprinderi. Funcționarea ireproșabilă a mecanismului aprovizionării tehnico-materiale, întreținerea corespunzătoare a utilajelor, organizarea judicioasă a locurilor de muncă și eliminarea în acest fel a întreruperilor exercită o acțiune pozitivă asupra nivelului indicatorilor economici, în general asupra eficienței.

Diversificarea producției, îmbunătățirea calității și încheierea din timp a contractelor constituie probleme de mare actualitate pentru **comerțul nostru exterior**, pentru extinderea participării României la schimburile și cooperarea economică internațională. Realizarea integrală a planului de export devine o condiție obligatorie pentru asigurarea importului de materii prime, utilaje, subansamble și piese de schimb, pentru funcționarea normală a activității economice. Întrucât în prezent importul și exportul sînt dispersate, neexistînd astfel de la început o privire unitară asupra realizării lor, se are în vedere un program de măsuri pentru înfăptuirea unei mai depline unități în acest domeniu, la toate nivelurile, inclusiv în întreprinderi și centrale, pentru crearea unui organism unic de export-import care să urmărească îndeplinirea contractelor în întreprinderi, să vegheze la respectarea calității producției prevăzute în contract, pînă la expediție. Acestor măsuri este necesar să li se adauge însă și preocupări mai susținute pentru integrarea producției, pentru realizarea în țară a mai multor mașini și piese de schimb, în vederea reducerii importului. Experiența a dovedit că inteligența tehnică românească poate rezolva în prezent probleme dintre cele mai complicate în ceea ce privește crearea unor produse noi, de înalt nivel calitativ. Fără îndoială că ansamblul măsurilor preconizate în acest domeniu de activitate va contribui la o mai bună valorificare a produselor noastre în străinătate, la realizarea unui comerț echilibrat.

În contextul dezvoltării în ritmuri înalte a economiei naționale, problemele **creșterii eficienței**, ale micșorării cheltuielilor de producție și îmbunătățirii raportului dintre cheltuielile materiale și valoarea nou creată ocupă un loc de prim ordin. Importanța acestora este reliefată fie și numai de faptul că reducerea cu un procent a cheltuielilor materiale în produsul social echivalează în acest an cu un spor de venit național de aproape zece miliarde lei, ceea ce înseamnă resurse suplimentare de fonduri pentru dezvoltarea economiei și ridicarea nivelului de trai. A reduce în continuare consumurile de materii prime, care se situează în prezent la un nivel ridicat, a obține indici economici și de cheltuieli materiale competitivi cu tot ceea ce este mai avansat pe plan mondial este o necesitate imperioasă pentru construirea unei societăți înaintate din toate punctele de vedere. Interesele economiei naționale, ale fiecărui cetățean al patriei cer ca în toate unitățile economice să se adopte măsurile necesare pentru reducerea consumurilor de materii prime și materiale, folosirea rațională a combustibilului și a energiei electrice, respectarea strictă a tehnologiilor de fabricație, înlăturarea pierderilor, a risipei în utilizarea resurselor materiale.

Realizarea la parametrii stabiliți a sarcinilor de plan, dezvoltarea echilibrată și în ritmuri înalte a economiei naționale sînt condiționate înainte de toate de modul în care se realizează **planul de investiții**. În acest cîcinal se investesc aproape o mie de miliarde lei; este un efort uriaș, pe deplin justificat dacă ținem seama de faptul că investițiile înseamnă noi locuri de muncă, o productivitate mai înaltă, un venit național sporit, iar creșterea venitului național constituie temelia bunăstării populației. Toate acestea ridică cu deosebită acuitate cerința ca gospodărirea cît mai rațională a fondurilor de investiții să constituie o preocupare de maximă importanță. Nu trebuie uitat nici un moment faptul că orice rămînere în urmă în acest domeniu este de natură să creeze dificultăți în îndeplinirea planului general de dezvoltare a economiei naționale, cu consecințele și influențele ce ar decurge de aici asupra venitului național și nivelului de trai.

Orice investiție este eficientă numai în măsura în care se integrează cît mai repede și în întregime în cir-

cuitul economic. Rămînerile în urmă din primele luni ale anului demonstrează că există încă numeroase și importante rezerve, atît în ceea ce privește mai buna folosire a capacității de proiectare, pentru asigurarea la termenele stabilite și în condiții de calitate ridicată a documentațiilor tehnice, cît și în ceea ce privește ritmul de lucru pe șantiere. Reducerea duratei de execuție a investițiilor înseamnă grăbirea efectelor economice scontate, timp cîștigat în cursa progresului și modernizării, crearea unor posibilități ce pot contribui la realizarea unor noi valori materiale. În condițiile în care pe plan central s-au stabilit o serie de măsuri pentru mai buna coordonare a pregătirii proiectelor, a începerii lucrărilor, a contractărilor, a asigurării a tot ceea ce este necesar pentru desfășurarea normală a lucrărilor, partidul pune în fața organelor din construcții și a comitetelor județene de partid sarcina de a urmări realizarea acestor programe, de a acționa pentru mai buna organizare a activității în construcții, pentru întărirea spiritului de ordine și disciplină în acest important sector al economiei.

ORGANIZAREA RIGUROASA a muncii de îndeplinire a planului de dezvoltare economică și socială în toate sectoarele se impune ca una din cerințele de bază ale activității cadrelor de partid și din economie. Dispunem în prezent de planuri realiste pentru toate domeniile — pe ramuri, pe subramuri, pe produse, avem planuri în profil teritorial — la nivelul județelor, orașelor și chiar comunelor, întocmite într-o concepție unitară și potrivit unor criterii științifice. Este cît se poate de evident că elaborarea acestor planuri reprezintă doar o parte a activității din economie. „**A avea un plan bun, o hotărîre bună, justă, e un lucru foarte important, spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu, dar oricît de bun ar fi planul, oricît de bună ar fi hotărîrea, dacă nu se iau măsuri pentru realizarea lor în viață, acestea vor rămîne simple documente. Trebuie să fie clar tuturor, începînd cu organele centrale, inclusiv C.S.P., că activitatea nu se încheie odată cu elaborarea planului — aceasta este numai o fază a activității**”. Rolul organelor de partid și de stat, sublinia în continuare secretarul general al partidului, este de a organiza munca de realizare a hotărîrilor și a planurilor, aceasta constituind de fapt latura cea mai importantă a activității căreia este necesar să-i consacram toate eforturile. Sub această prismă trebuie privite și problemele referitoare la mai buna repartizare a forțelor între diferitele sectoare de muncă, ale ridicării nivelului de cunoștințe profesionale și politice ale cadrelor, ale realizării unui raport judicios între cadrele tinere și cele mai vîrstnice, în scopul asigurării continuității muncii și experienței în conducere, ale respectării normelor de etică și echitate socialistă. În același cadru, concentrarea mijloacelor variate ale muncii politice și cultural-educative de masă spre dezvoltarea atitudinii înaintate față de muncă, spre întărirea spiritului de responsabilitate va contribui la transformarea membrilor societății noastre în oameni înaintați, hotărîți să-și dăruiască toate forțele de creație cauzei socialismului.

Cea dintîi primăvară a actualului cîcinal găsește întreaga țară transformată într-un adevărat șantier, un șantier al muncii și creației, pe care se desfășoară o amplă întrecere socialistă consacrată îndeplinirii în cele mai bune condiții a planului și a angajamentelor. Cu sentimentul totalei angajări, al unității depline între cuvînt și faptă, între program și acțiune, oamenii muncii sînt hotărîți să nu-și precupețească eforturile pentru continua propășire a patriei, pentru ridicarea României pe noi culmi de progres și civilizație.

Stere GLOGA

PLAN-ANGAJAMENTE

RITMICITATEA PRODUCȚIEI
ȘI EFECTELE SALE

UNUL DIN FACTORII de bază care asigură condițiile succesului în activitatea economică este ritmicitatea atît în realizarea sarcinilor de plan și a angajamentelor asumate, cît și în livrarea bunurilor materiale la beneficiari. Despre ritmicitate „Revista economică” a mai scris. Ne propunem, în cele ce urmează, să prezentăm unele aspecte și aprecieri rezultate din analiza activității unităților constructoare de mașini din județul Bihor.

Ce indică radiografia activității
unor întreprinderi

DATELE statistice, după trecerea primelor 4 luni ale acestui an, relevă în graiul sec, dar totuși elocvent al cifrelor, munca rodnică, avîntată, a oamenilor muncii din industria județului Bihor, consacrată realizării optime a planului pe 1976. Față de perioada corespunzătoare a anului precedent, s-a obținut un spor de producție de peste 625 milioane lei, expresia ritmului înalt și a dinamismului producției. La obținerea acestui succes o contribuție de seamă au adus și cele 4 unități aparținînd Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini: Întreprinderea „Înfrățirea”, Întreprinderea de accesorii pentru mijloace de transport și Întreprinderea mecanică din Oradea, Întreprinderea mecanică orașul Dr. Petru Groza (tabelul nr. 1).

Ritmicitatea în îndeplinirea, zi de zi, decadă de decadă, a sarcinilor de plan — valorice și fizice — este legată nemijlocit de utilizarea rațională a mașinilor-unelte și a utilajelor, a sortei de muncă, de buna funcționare a mecanismului aprovizionării tehnico-materiale, cît și al cooperării între întreprinderi. Din tabel rezultă că sarcinile de plan privind producția și productivitatea

Tabelul nr. 2
PROPORTIA ÎNDEPLINIRII PLANULUI PRODUCȚIEI GLOBALE

	Întreprinderea „Înfrățirea” Oradea		I.A.M.T. Oradea		Întreprinderea mecanică Oradea		Întreprinderea mecanică orașul Dr. Petru Groza	
	100,0		100,0		100,0		100,0	
	Plan	Realizat	Plan	Realizat	Plan	Realizat	Plan	Realizat
Januarie	24,4	24,8	23,2	24,7	22,2	22,0	23,3	23,4
Februarie	23,7	23,9	24,6	24,3	25,0	24,3	24,7	24,7
Martie	26,3	26,1	26,8	26,0	27,2	27,0	26,2	26,8
Aprilie	25,6	25,2	25,4	25,0	25,6	25,9	25,8	25,7

muncii au fost îndeplinite și depășite de toate unitățile cuprinse în analiză. Dintre factorii care au contribuit la înregistrarea acestor rezultate pozitive menționăm: pregătirea temeinică a producției, aprovizionarea la timp, în cantitățile și sortimentele prevăzute, a materiilor prime, materialelor, pieselor și subansamblelor. Cu toate că față de anii precedenți se constată o îmbunătățire a programării și realizării producției, în sensul asigurării unei mai bune și corecte ritmicități, totuși, o analiză atentă a fenomenului, ne relevă și delahii contrastante (tabelul nr. 2).

Datele din tabel evidențiază cu pregnanță faptul că planul și realizările sînt mai mici în prima lună a trimestrului față de ultima lună, înregistrîndu-se variații substanțiale, în special la Întreprinderea mecanică Oradea. Planificarea judicioasă a sarcinilor de plan pe luni în așa fel încît să se asigure atît realizarea producției fizice și valorice, cît și folosirea rațională a forței de muncă și a capacităților de producție, respectarea în întregime a contractelor economice încheiate constituie condiția de bază pentru desfășurarea unei activități productive eficiente. Caracterul imperativ al acestei cerințe este impus de necesitățile curente ale economiei, unde fiecare produs are o destinație precisă — fie pentru consumul intern productiv sau fondul pieței, fie pentru export. Privită din acest

punct de vedere situația la unitățile analizate (tabelul nr. 3) ne arată diferențe mari, de la decadă la decadă, atît în programarea producției, cît și în realizarea ei, la aproape toate unitățile analizate; aceasta dovedește că îndeplinirea planului nu s-a desfășurat în condițiile normale, de ritmicitate (excepție făcînd doar I.A.M.T.). Dacă a-dîncim analiza, desprindem, pe de o parte, realizări minime în prima decadă, consecință a unei activități „relaxate” pentru ca în decadele următoare, să se înregistreze, pe de altă parte, o activitate susținută, încordată, cu repercusiuni adesea negative asupra calității produselor executate. Care sînt cauzele?

Resurse care așteaptă
o mai bună valorificare

● **INSUFICIENȚA valorificare a timpului de lucru.** Deși în utilizarea timpului de lucru al muncitorilor se înregistrează în acest an o oarecare îmbunătățire (față de anii precedenți), totuși ponderea orelor irosite din totalul timpului neutilizat, datorită absențelor nemotivate și învoierilor acordate cu multă ușurință, se menține încă la un nivel ridicat. Așa, de pildă, la Întreprinderea mecanică din orașul Dr. Petru Groza ponderea acestora a fost de 34,6% (pierzîndu-se o producție de aproape 2,2 mil. lei), la „Înfrățirea” de 16,9% (1,8 mil. lei). De asemenea, ca urmare a defecțiunilor organizatorice din activitatea productivă, la „Înfrățirea” s-au mai înregistrat întreruperi a căror pondere în timpul neutilizat depășește 8,3%. Toate acestea au afectat

Tabelul nr. 1
REALIZAREA PRINCIPALILOR INDICATORI DE PLAN (1 IANUARIE — 30 APRILIE 1976)

Unitatea	Producția globală	Producția marfă	Productivitatea muncii
Întreprinderea „Înfrățirea”	102,7	101,3	102,7
I.A.M.T.	103,0	107,6	100,2
Întreprinderea mecanică Oradea	102,9	103,1	100,2
Întreprinderea mecanică orașul Dr. Petru Groza	100,2	101,9	109,2

Tabulor nr. 3

REALIZAREA SARCINILOR PE DECADE

Unitatea	Decada I		Decada II		Decada III	
	Plan	Realizat	Plan	Realizat	Plan	Realizat
Total unități	39,3	28,3	32,9	32,6	37,8	39,1
Întreprinderea „Înfrățirea”	30,1	29,4	31,6	32,0	38,3	38,2
I.A.M.T.	32,6	32,1	33,2	32,0	34,3	35,1
Întreprinderea mecanică Oradea	29,4	24,3	31,3	29,4	39,3	46,3
Întreprinderea mecanică Orașul Dr. Petru Groza	24,7	24,7	35,3	35,3	40,0	40,0

realizările zilnice de producție, înfăptuirea în ansamblu a planului.

● **Goluri în utilizarea mașinilor unelte și a utilajelor.** Pentru a se putea lucra cu o înaltă productivitate, pentru ca materiile prime și materialele să fie transformate fără pierderi în produse utile, este necesar ca fiecare mașină, instalație sau utilaj să funcționeze la parametrii prescriși în timpul disponibil planificat. În trimestrul I. a.c. doar două din unitățile analizate au obținut rezultate pozitive din acest punct de vedere.

Rezerve serioase în utilizarea potențialului tehnic din dotare există la „Înfrățirea” și Întreprinderea mecanică din Oradea, unde indicii de utilizare a fondului de timp al mașinilor unelte a fost doar de 73,1% și, respectiv, 76,5%. Se pierd în aceste unități mii de ore datorită deselor defecțiuni înregistrate în funcționarea mașinilor-unelte, ca urmare a exploatării și întreținerii lor necorespunzătoare. Așa, de pildă, ponderea „reparațiilor accidentale” din timpul neutilizat la „Înfrățirea” a fost de 16,1%, la Întreprinderea mecanică Oradea de 13,3%, iar la I.A.M.T. de 54,6% (!) Nu sînt folosite pe deplin mașinile nici datorită *neacoperirii în întregime a necesarului de forță de muncă*, resimțindu-se în special lipsa unor categorii de muncitori cu o înaltă calificare. Se înregistrează, în același timp, o *fluctuație mare de cadre*. Așa, de pildă, la „Înfrățirea” s-au angajat, de la începutul anului, 369 lucrători și, în același timp, au părăsit locul de muncă 348. De altfel și la celelalte unități analizate situația nu se prezintă mai bine.

● **Neprogramarea la timp a produc-**

tiei. Una din cauzele de îmbunătățire a gradului de folosire a mașinilor și utilajelor o constituie *mărirea numărului de schimburi*. Aceasta dă posibilitate fiecărei unități productive să folosească mai bine utilajele din dotare, să realizeze cu aceleași mașini și instalații o producție și o productivitate sporite. Analiza efectuată evidențiază existența unui volum mare de ore-mașină neprogramate, ceea ce demonstrează că un număr destul de mare de mașini și utilaje nu sînt folosite integral. Astfel, în trim. I a.c., ponderea orelor mașină neprogramate a reprezentat 65,3% la „Înfrățirea”, 49,6% la Întreprinderea mecanică orașul Dr. Petru Groza, din fondul de timp disponibil neutilizat al mașinilor.

Pe lângă aceste deficiențe interne ale unităților care au contribuit la nerealizarea unor repere din planul producției fizice planificate („Înfrățirea”, Întreprinderile mecanice din Oradea și din orașul Dr. Petru Groza), unitățile analizate și, în special, Întreprinderea mecanică și „Înfrățirea” din Oradea au întâmpinat greutăți în ce privește asigurarea ritmică cu materii prime, materiale, subansamble și piese de schimb necesare producției. Se impune din partea conducătorilor unităților respective, a centralelor industriale din care fac parte, luarea unor măsuri corespunzătoare, care să contribuie la utilizarea mai judicioasă a potențialului tehnic și uman din unitățile amintite, la asigurarea condițiilor necesare înținerii unei discipline severe în respectarea programelor de producție.

**Pavel MĂLAN
Iosif BOITOȘ**

Oradea

DIN CRONICA ÎNTRECERII

DEPĂȘIREA PREVEDERILOR DE PLAN

● Extinderea mecanizării unor operații și a transporturilor, judicioasă organizare a muncii și a timpului de lucru, au creat condiții colectivului de la **Exploatarea minieră Iba** din bazinul moramureșean să realizeze în acest an cea mai mare producție din istoria unității. Au fost obținute peste plan, în perioada 1 ianuarie—15 mai a. c., peste 12 000 tone minereu.

● La **Combinatul siderurgic din Hunedoara**, care a lansat chemarea la întrecere pe 1976 către toți metalurgii țării, valoarea producției-marfă realizată de la începutul anului peste prevederile de plan a fost majorată la 38 milioane lei. Au fost livrate în plus, față de sarcinile aferente perioadei care a trecut din acest semestru, 65 700 tone fontă, oțel și coes metalurgice.

● Prin optimizarea transporturilor uzinale de materii prime, materiale și piese de schimb, modernizarea cu forțe proprii a unor linii tehnologice, utilaje și instalații, colectivul de pe **marea platformă a chimiei de la Brăila** a depășit nivelul planificat de creștere a productivității muncii cu 725 lei pe lucrător, iar prevederile planului la zi au fost depășite cu 235 tone rețele cord, 138 tone celofibră, 57 tone hirtie, precum și alte diferite produse.

● La **Întreprinderea de fier și asfalt din Bicaz** au fost înregistrate sporuri de producție însumind peste 135 000 tone ciment și 110 000 tone var, în condițiile economisirii a peste 18 milioane kWh energie electrică și a 13 350 tone combustibil.

● În cadrul **Combinatului pentru prelucrarea lemnului din Focșani** au fost îndeplinite angajamentele asumate în întrecerea socialistă, realizându-se o producție suplimentară în valoare de 3,3 milioane lei.

COMENTARIU LA UN GRAFIC

Utilaje peste plan și totuși pe șantiere ele... lipsesc!

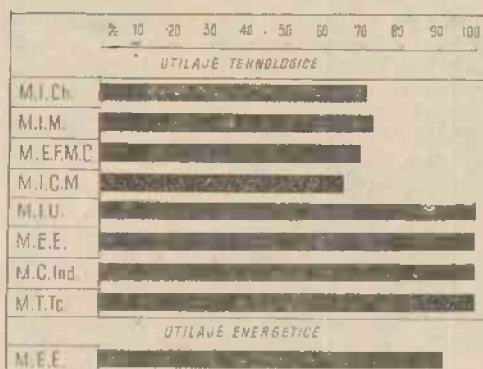
PENTRU respectarea termenelor de punere în funcțiune a obiectivelor de investiții, o importanță deosebită o are livrarea, conform graficelor întocmite între furnizori și beneficiari, a utilajelor tehnologice. Cum s-au achitat unitățile furnizoare de utilaje, de această sarcină, în trim. I, 1976?

Așa cum reiese din grafic la un număr de 4 ministere (dintr-un număr de 8 analizate), obligațiile de livrări cu scadența la 31 martie 1976 au fost onorate integral. Pe de altă parte, la celelalte ministere se constată rămânări în urmă față de termenele stipulate în graficele de livrări. Din totalul restanțelor înregistrate 80% se localizează la

Ministerul Industriei Chimice, Ministerul Industriei Metalurgice și Ministerul Minelor, Petrolului și Geologiei. O bună parte din aceste restanțe (circa 10 000 tone) se datorează unităților specializate ale Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini, care nu și-au onorat contractele față de beneficiari.

Paradoxal este faptul că, în timp ce mii de tone de utilaje prevăzute în plan nu sînt livrate la timp beneficiarilor de investiții, alte mii de tone de utilaje sînt expediate în avans față de plan, acolo unde nu sînt încă așteptate. La utilaje tehnologice provenite din producția unităților specializate ale M.I.C.M., aproape 10 mii tone restante coexistă cu 10,4 mii tone livrate în avans (la M.I.M. 2,2 mii tone restante și 1,9 mii tone avans, la M.I. Ch. 2,7 mii tone restante și 2,1 mii tone avans etc.). Această situație vadește faptul că centralele industriale și întreprinderile specializate ale M.I.C.M. nu reușesc să pună în deplină concordanță eforturile de producție cu

Livrările de utilaje tehnologice și energetice în trim. I 1976, destinate investițiilor

sarcinile prioritare reieșite din prevederile de plan.

În trim. II, 1976 au termene de punere în funcțiune numeroase capacități de producție, la toate ministerele. Pe lângă acestea titularii de investiții urmează să asigure punerea în funcțiune și a capacităților restante din trim. I a.c., datorită nelivării la timp a utilajelor. Concentrându-se eforturile pentru recuperarea res-

surșilor și încadrarea în ritmul de livrări prevăzute în graficele întocmite în acest scop, întreprinderile furnizoare (atât ale M.I.C.M., cât și ale celorlalte producători de utilaje) au posibilitatea ca în lunile mai și iunie să trimită șantierele de construcții-montaj, în ordinea programărilor, cantități sporite de utilaje, lichidând restanțele și evitând apariția altora.

**Un obiectiv central
in activitatea de investiții:**

PUNEREA LA TERMEN ÎN FUNCȚIUNE A NOILOR CAPACITĂȚI

IN SCOPUL CONTINUEI DEZVOLTĂRI a economiei naționale, în acest an urmează să fie construite noi și importante capacități de producție în industrie, agricultură, în celelalte ramuri. Fondurile prevăzute în acest scop ating suma de 160 miliarde lei, cu 26 miliarde lei peste nivelul anului anterior. Sunt programate să intre în funcțiune 300 de obiective industriale și 55 agrozootehnice. La acestea se mai adaugă un număr de peste 130 capacități restante din anul trecut. Realizarea întocmai și la termenele stabilite sau chiar în devans a tuturor acestor obiective trebuie să stea în atenția tuturor factorilor implicați în acest proces — titularii și beneficiarii de investiții, institutele de proiectare, organizațiile de construcții, întreprinderile care furnizează utilajele tehnologice și cele care asigură materialele necesare șantiierelor — întrucât de aceasta depinde în bună măsură sporirea producției, acoperirea cu un important volum de produse a consumului intern, cit și a exportului.

Cum se prezintă situația acum cind mai bine de o treime din perioada lui 1976 s-a încheiat?

Efectele pregătirii din vreme a execuției investiției...

HARTA PATRIEI s-a îmbogățit în primele patru luni ale anului, cu noi unități industriale și agrozootehnice: au fost date în funcțiune un număr de 83 capacități de producție, dintre care 21 înainte de termenele planificate (4 integral și 17 parțial). Dintre acestea, menționăm noua capacitate de producție pentru sape cu role la Întreprinderea „1 Mai” Ploiești (cu două luni înainte de termen), o capacitate de producție de țesături crude tip bumbac la Țesătoria de bumbac din Baia Mare (cu 2 luni mai devreme), o capacitate de piese de schimb la Întreprinderea „Autobuzul” București (cu 2 luni mai înainte), secția de coloranți și porțelan la Institutul de cercetări pentru industria sticlei și faianței Cluj-Napoca (cu o lună înainte) și altele. La termenele planificate au fost date în funcțiune:

linia de sleburi de la instalația de turnare continuă a oțelului și secția de zincare din cadrul laminorului de benzi la reze la Combinatul siderurgic Galați, Fabrica de var metalurgic la întreprinderea „Oțelul Roșu” etc.

Merită relevat de asemenea faptul că, pe multe șantiere, s-au creat în primele 4 luni ale anului condiții prielnice pentru ca, potrivit graficelor de execuție întocmite, stadiile fizice alinse să permită respectarea întocmai sau chiar în avans a termenelor de punere în funcțiune a unor importante obiective. Așa slau lucrurile pe șantierele care ridică noi capacități la Combinatul de fire și fibre chimice Săvinești, Combinatul de prelucrare lemnului Suceava Filatura din Baia Mare. Întreprinderea de piese turnate din Băilești etc. Ce dovedesc, în esență, toate aceste fapte?

Ele atestă, în primul rînd, faptul că **ajut beneficiarii cit și ceilalți factori care concurează la realizarea investițiilor** (proiectanți, constructori, furnizori de utilaje etc), **colaborînd strîns, au pregătît temeinic și din timp realizarea fiecărui obiectiv planificat a fi dat în funcțiune în prima parte a anului.** De altfel, așa cum rezultă din analizele efectuate, fiecare din factorii implicați au luat măsuri, în primul rînd, de **organizare a realizării investiției** — pregătirea din vreme și totală a documentațiilor tehnice, eliberarea terenurilor și deschiderea finanțării, organizarea șantiierelor de execuție, promovarea de metode înaintate în construcții cit și la montaj, folosirea prefabricatelor care permit un grad înalt de mecanizare a activității, asigurarea livrărilor de utilaje din partea furnizorilor în ordinea succesiunii montării și dării în funcțiune a obiectivelor etc. Toate acestea au concurat cu rezultate bune la scurtarea sau încadrarea în termenele prevăzute în grafice a dării în exploatare a noilor obiective, concomitent cu obținerea unor importante economii provenite din reducerea unor cheltuieli de deviz.

Mai mult chiar, unii executanți de investiții, prin predarea în devans a unor obiective, și-au creat condiții pentru depășirea sarcinilor, trecînd la efectuarea unor noi lucrări care sînt programate în lunile viitoare. Este într-adevăr un exemplu ce trebuie extins și

urmat de cit mai multe unități de construcții.

...și consecințele perpetuării unor vechi neajunsuri

RELEVÎND SITUAȚIA pozitivă pe unele șantiere, în sensul că o serie de obiective au fost date în funcțiune în devans, altele în termene prevăzute, iar în multe locuri stadiul lucrărilor se încadrează în termenele planificate, nu putem să nu menționăm că, în primele 4 luni ale anului, s-au manifestat și serioase rămîineri în urmă în ce privește realizarea planului de investiții. La Consfătuirea de lucru de la C.C. al P.C.R., din 12—13 mai a.c., s-a relevat faptul că planul de investiții pe această perioadă a fost îndeplinit doar în proporție de 91%. Situația respectivă a fost determinată de o serie de neajunsuri mai vechi sau mai noi manifestate pe unele șantiere de construcții-montaj. Urmărind modul de îndeplinire a planului la construcții-montaj, rezultă că cele mai serioase rămîineri în urmă se localizează pe șantierele Ministerului Construcțiilor Industriale (71,8%), Ministerului Turismului (74,8%), Ministerului Economiei Forestiere și Materialelor de Construcții (79,6%), Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini (85,3%), Ministerului Industriei Ușoare (84,2%), Ministerului Minelor, Petrolului și Geologiei (89%), Ministerului Industriei Metalurgice (88,8%) etc.

Cauzele principale ale rămîinerilor în urmă: insuficienta organizare a activității pe șantiere, lipsa de cadre calificate, utilizarea necorespunzătoare a mijloacelor tehnice din dotare, nivelul redus de mecanizare a proceselor tehnologice, slaba disciplină a muncii ș.a. De altfel, toate aceste deficiențe, la care se mai adaugă în cele mai multe cazuri și insuficienta colaborare dintre beneficiarii de investiții, constructori, proiectanți și furnizori de utilaje, au cîntărit greu în acest început de an pe unele șantiere, ele îngreunînd demararea cu toate forțele a activității.

Analizîndu-se situația la fiecare întreprindere de construcții-montaj, se impune luarea de măsuri care să permită ca, în lunile următoare, să se de-

pună eforturi serioase atât pentru recuperarea grabnică a rămănelor în urmă, cât și pentru asigurarea tuturor condițiilor materiale necesare astfel încât planul de investiții cit și cel de construcții-montaj să fie îndeplinit ritmic, pe fiecare șantier.

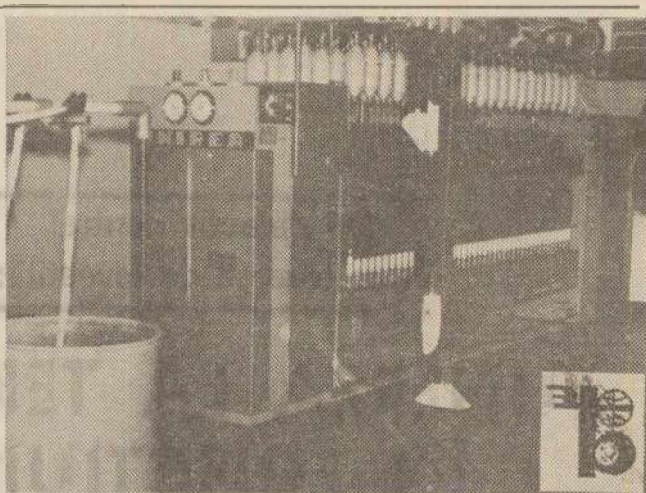
Directii prioritare de actiune

PRACTICA DE MULTI ANI a unităților noastre de construcții-montaj reliefează necesitatea, în primul rând, a organizării temeinice a investiției. Ținând seama de neajunsurile manifestate în acest an, se cere acționat, în principal, în direcțiile:

• **Organizarea execuției lucrărilor pe șantier.** O primă și cea mai importantă cauză care a determinat rămănelor în urmă este aceea a organizării defectuoase pe multe șantiere a execuției lucrărilor și a muncii. În general, unii titulari de investiții încearcă să explice nerealizarea sarcinilor de plan prin lipsa de pe șantier a utilajelor de construcții necesare, așa cum este cazul pe Șantierul Laminorului de 6 toli nr.2 al Întreprinderii de țevi Roman și pe șantierul Laminorului de sîrmă de la Întreprinderea de sîrmă și produse din sîrmă din Buzău. La rîndul lor, constructorii acuză nepredarea completă a documentațiilor, nedeșchiderea la timp a finanțării, întîrzieri în obținerea și eliberarea terenurilor pentru construcții etc. Or, în realitate, lucrurile stau cu totul altfel. Pe șantierele amintite, cit și pe multe altele sînt suficiente utilaje, dar ele sînt folosite sub capacitatea de producție, fie datorită defecțiunilor care intervin, fie funcționării lor intermitente, ca urmare a lipsei de materiale.

Desigur, în cele mai multe cazuri, situațiile ivite puteau fi preîntîmpinate, dacă colaborarea între factorii interesați ar fi fost bună, dacă fiecare și-ar fi făcut pe deplin datoria, în sensul respectării întocmai a obligațiilor lor în revineau. Pornind de la aceste stări de fapt este necesar ca, pe toate șantierele, utilajele existente să fie folosite intens și aceasta prin organizarea a două sau trei schimburi, să se asigure asistență și controale tehnice, în așa fel încît să se prevină stagnarea lor pe șantier, iar fiecare utilaj să funcționeze normal pe întreaga perioadă planificată între două reparații capitale. Este totodată necesar să se întocmească evidente de funcționare, a acestora, astfel încît fiecare mijloc să fie amplasat operativ acolo unde este necesar și poate fi utilizat cu randament înalt.

Pe alte șantiere se face simțită lipsa forței de muncă calificată. De pildă, organizațiile de construcții ale Ministerului Construcțiilor Industriale nu a asigurat la Întreprinderea de ciment și var Hoghiz peste 100 de muncitori constructori, iar la Întreprinderea de ciment și var din Deva peste 400. Aceeași situație se înregistrează și la Combinatul siderurgic Galați (lipsa a circa 250 muncitori) și la Combinatul din Reșița și Întreprinderea Oțelului roșu (650 muncitori). Este vorba, îndeosebi, de zidari, dulgheri, fierari-betonisti, instalatori, electricieni. Dar în timp ce pe aceste șantiere se manifestă lipsa de oameni, pe altele (șantierele de construcții-montaj — București, Slatina, Ploiești etc.) — numărul acestora prisosește, depășind cu mult necesarul.

Un recent laureat peste hotare: mașina de filat bumbac tip FB-75 cu comandă automată — produs de Întreprinderea Unirea Cluj-Napoca.

Desigur, în primul rînd este vorba ca pe șantier să se pregătească cadre calificate în meseriile deficitare pentru a se putea acoperi mai bine necesitățile cerute de diferitele lucrări. Dar, este tot atât de necesar ca aceștia să fie rațional repartizați pe șantier, în funcție de nevoi. Totodată, se impune ca pe șantier să se întroneze o serioasă disciplină în muncă, fiecare component de echipă sau de brigadă să aibă sarcini concret repartizate, astfel încît participarea la realizarea sarcinilor de plan să fie cit mai concretă și efectivă.

Că poate fi suplinită lipsa unor muncitori, că în general forța de muncă poate fi bine utilizată, ne-o dovedește situația de pe șantierul Întreprinderii de piese turnate din Băilești. Aici, printr-o bună organizare și programare a muncii, atât constructorii cit și montorii lucrează fie în schimburi prelungite, fie în două schimburi, acolo unde specificul muncii impune aceste cerințe. Tot aici s-a generalizat acordul global — formă de organizare care a permis să permită sporirea productivității muncii (lună de lună sarcinile sînt depășite între 10-15%) și asigură totodată fiecărei brigăzi și fiecărui constructor în parte sporuri importante de venituri.

• **Asigurarea la timp a documentației, a proiectelor de execuție** constituie un element principal în realizarea la termen a obiectivelor de investiții. Anul acesta nu se poate vorbi despre lipsa lor, deoarece peste 80% din totalul investițiilor sînt începute mai dinainte, deci au și proiectele necesare. Sînt, de altfel, nenumărate exemple care atestă acest lucru. De pildă, la Șantierul Întreprinderii „Rulmentul”-Birlad planul de investiții și construcții-montaj este asigurat în acest an cu proiecte de execuție în proporție de 97%, cel al Întreprinderii „Izolatori” din Tirgul Secuiesc cu 98%, cel al dezvoltării capacității Întreprinderii de mașini grele-București 89% etc.

Cu toate acestea, la o serie de șantiere continuă să se manifeste unele deficiențe legate de asigurarea documentațiilor: neclarificarea unor soluții de execuție la unele obiective, schimbările parțiale de proiecte pe parcursul execuției, lipsa unor proiecte de detalii pentru unele construcții și utilaje etc. La acestea se mai adaugă, în special pentru investițiile atacate în acest an, unele întîrzieri în predarea documentațiilor, în succesiunea atacării principa-

lelor lucrări, deschiderea din vreme a finanțării etc. Cu un minim de efort din partea tuturor celor implicați în realizarea investițiilor se pot elimina în bună măsură toate aceste neajunsuri. Astfel se cere ca beneficiarii și proiectanții să pună la punct urgent detaliile la investițiile neclarificate, iar pentru obiectivele noi să fie accelerată livrarea documentațiilor în așa fel încît constructorul să aibă timpul necesar pentru a-și organiza activitatea pe șantier. Peste tot, acolo unde se mai manifestă neajunsuri, comanda-

mente județene de investiții să intervină prompt, să ajute efectiv pe cei în cauză în lichidarea tuturor obstacolelor care frînează mersul normal al muncii pe șantier.

• **Utilajele tehnologice — executate la termen dar și livrate pe șantier în ordinea succesiunii montajului.** Este un fapt pozitiv — și el arată cit de mult s-a dezvoltat industria noastră — că ponderea cea mai mare — 70—80% — de utilaje tehnologice necesare investițiilor se realizează în țară. Dar acest fapt obligă întreprinderile care execută asemenea utilaje să le realizeze nu numai la termen, dar și în ordinea succesiunii lor la montaj. Or, în multe cazuri lucrurile nu stau așa. În timp ce unele utilaje sînt livrate în avans, altele sînt rămase în urmă, fapt care îngreunează bunul mers al montajului. De pildă, pentru șantierele Ministerului Economiei Forestiere și Materialelor de Construcții, întreprinderile constructoare de mașini au rămas în urmă cu 724 tone utilaje, deși au livrat în avans 353 tone. De ce livrarea în avans a unor utilaje care sînt stea în stoc pînă le vine rîndul la montaj și rămînerea în urmă la altele care, de asemenea, nu pot fi montate deoarece lipsesc unele subansamble? Unitățile constructoare de utilaje trebuie să ia astfel de măsuri încît să fie eliminate definitiv deficiențele care au determinat și mai determină greutatea în execuția și livrarea la timp pe șantier a utilajelor contractate.

A MAI RĂMAS relativ puțin timp pînă la încheierea primului semestru al anului. Este nevoie ca în această perioadă să se depună eforturi deosebite din partea tuturor factorilor pentru ca planul de investiții să fie realizat exemplar. Fiecare zi cîștigată în punerea în funcțiune a obiectivelor industriale sau agrozootehnice se concretizează, în ultima instanță, în produse mai multe, necesare acoperirii nevoilor economiei naționale și livrării la export. De aceea se cer depuse în prezent asemenea eforturi din partea tuturor celor ce poartă răspunderea realizării unor investiții încît să se recupereze grabnic rămănelor în urmă, să se ajungă, o dată cu încheierea trimestrului II, la o activitate ritmică pe toate șantierele, la îndeplinirea și depășirea prevederilor de plan.

L. TĂRANU
B. VASILE

CONCEPȚIA TEHNICĂ ȘI CONSUMURILE SPECIFICE ÎN CONSTRUCȚII

IMPERATIVUL chelturii cu eficiență maximă a uriașelor fonduri de investiții alocate pentru dezvoltarea economiei naționale pune cu acuitate mereu sporită problema raționalizării consumurilor de materiale în construcția noilor obiective productive. Această raționalizare nu se referă exclusiv la reducerea cantităților fizice consumate pe unitatea de lucrare, ci îmbracă o diversitate de aspecte complementare, care evidențiază complexitatea noțiunii. Iată câteva dintre ele:

- economisirea și, pe cât posibil, înlocuirea materialelor solicitate și în alte sectoare ale economiei naționale (metal, lemn), a celor la care balanța este încordată;

- folosirea acelor materiale și sortimente a căror producție se realizează cu cel mai redus consum de energie;

- utilizarea în cât mai mare măsură a unor materiale și elemente cu grad înalt de prelucrare în unități industriale, pentru reducerea pierderilor tehnologice pe șantier;

- creșterea ponderii materialelor și elementelor ușoare, care la condiții tehnice (rezistență mecanică, durabilitate etc.) similare cu ale materialelor clasice, micșorează cheltuielile de transport și permit dimensionarea mai economică a fundațiilor și structurilor etc.

Este de remarcat că nu toate domeniile de opțiune menționate converg în mod automat spre reducerea cheltuielilor bănești pentru materiale (cu atât mai mult cu cât o cuprindere cât mai largă a sferei eficienței economice impune să se țină seama și de criterii cum sînt viteza de execuție a lucrărilor, consumul de muncă necesar la punerea în operă etc.), ceea ce face ca un material nou, mai scump, dar cu calități net superioare din aceste puncte de vedere, să fie de preferat celui mai ieftin pe care îl substituie.

În cincinalul trecut acest fapt, ca și unele reasezări de prețuri survenite pe parcurs, au determinat la investițiile executate de Ministerul Construcțiilor Industriale (din a cărui practică vom lua și exemplele citate în continuare)

atît creșterea în valoare absolută a cheltuielilor cu materialele la 1 000 lei producție, cît și mărirea ponderii lor în totalul cheltuielilor — la această din urmă evoluție contribuind și efectul eforturilor pentru diminuarea altor costuri.

Rezultat al cercetării, soluții eficiente

CANALIZIND atenția factorilor de concepție și de decizie asupra cerințelor economicității construcțiilor, documentele de partid și de stat au asigurat specialiștilor din acest domeniu orientări științifice fundamentate pentru micșorarea relativă a volumelor și cantităților de materiale consumate, prin:

- soluții de plan general cît mai compacte ale noilor unități industriale și agrozootehnice, care să asigure, prin gradul mare de ocupare a terenului, reducerea lungimii rețelelor tehnico-edilitare și tehnologice exterioare, a căilor de transport etc. Pe aceeași linie, măsurile stabilite pentru concentrarea investițiilor productive în zone și platforme industriale aduc, în plus, însemnate economii rezultînd din folosirea în comun a utilităților: ateliere, dotări cu caracter social, centrale termice ș.a.;

- scăderea ponderii construcțiilor în totalul investițiilor, în primul rînd pe calea amplasării cît mai multor instalații și utilaje tehnologice — acolo unde specificul fabricației o permite — nu în clădiri, ci în aer liber;

- comasarea mai multor secții sau funcțiuni în hale monobloc, organizarea unor procese tehnologice pe verticală în hale etajate, evitarea supradimensionărilor mai ales în ce privește înălțimea halelor și spațiile rezervate transportului interior la sol, precum și

creșterea gradului de ocupare cu utilaje;

- soluții constructive bazate pe industrializare; limitarea utilizării structurilor metalice numai la situațiile cînd parametri cum sînt deschiderea halelor, sarcinile dinamice etc. fac indispensabile astfel de rezolvări; reducerea dimensiunilor elementelor ș.a.

O expresie sintetică a acestor directive a fost înscrisă în documentele Congresului al XI-lea al P.C.R. Ele prevăd ca în lucrările industriale, în construcțiile energetice și agricole să se acționeze pentru **înlăturarea oricărui supradimensionări**, urmînd a se introduce norme precise care să stea la baza întocmirii proiectelor și execuției lor; să se urmărească **normarea științifică a consumurilor și tipizarea construcțiilor** pentru toate sectoarele de activitate; atît prin soluțiile proiectate, cît și prin înlăturarea risipei de pe șantierele de construcții să se economisească în cît mai mare măsură cimentul, metalul, cheresteaua și alte materiale de construcții.

Cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, proiectarea tip și cea de investiții, compartimentele de concepție și inovatorii din unitățile de execuție, printr-un efort căruia i s-au alăturat din ce în ce mai consecvent și industriile producătoare de materiale pentru construcții, s-au axat în mare măsură pe aceste preocupări, reușind să obțină unele rezultate meritorii. Numeroase exemple de rezolvări tehnice românești în domeniul construcțiilor industriale se situează — inclusiv sub raportul consumurilor de materiale — la nivelul unor performanțe recunoscute pe plan mondial. Diversificarea structurilor prefabricate tipizate pentru un avantaj larg de aplicări, perfecționarea tehnologiilor de precomprimare a betonului armat, de glisare, industrializarea lucrărilor de beton monolit cu cofraje staționare de inventar, introducerea de materiale noi au avut ca rezultat o adevărată restructurare nu numai a tehnicilor, ci și a resurselor necesare în construcțiile industriale: lucrări în valoare de un milion de lei se realizează acum cu mai puțin de trei metri cubi de cherestea; la ciment și la metal, diminuarea consumurilor a fost facilitată în primul rînd de creșterea ponderii sortimen-

telor superioare, prevăzute în proiecte și utilizate în execuție (tabelul nr. 1). În stadiul actual, la nivelul exigențelor sporite ale noului cincinal, presu-

Inițiativa specialiștilor din execuție, colaborarea lor cu cercetătorii au dus la asemenea realizări cum sînt structurile de hală din elemente postcom-

Tabelul nr. 1

Evoluția consumului principalelor materiale (cantități utilizate la 1 milion lei valoare a lucrărilor de construcții-montaj) la M.C.I.

	1971	1972	1973	1974	1975
Oțel-beton	100	87	79	80	80
Ciment	100	91	84,5	82,5	80
Cherestea rășinoasă	100	75,5	68	64	50

pune consolidarea pozițiilor cucerite, afirmarea direcțiilor și generalizarea soluțiilor care și-au dovedit eficacitatea, ca și deschiderea de noi drumuri ale progresului tehnic, atât prin intermediul proiectării, cit și direct. Pe această coordonată se înscriu numeroase studii în curs de efectuare la Institutul de cercetări și la cel de proiectări tip din subordinea ministerului de resort, parte din ele antrenînd și contribuția oamenilor de știință din învățămîntul superior de construcții.

Aproape o treime din efortul de cercetare (în expresie valorică) pe acest an este dirijat spre studii teoretice și experimentale privind alcătuirea constructivă, calculul și comportarea structurilor, elementelor, îmbinărilor de rezistență — studii care, ducînd la o dimensionare mai rațională, vizează nemijlocit și reducerea consumurilor de metal și ciment. Totodată, sînt abordate numeroase teme cu caracter aplicativ. Astfel, punerea la punct a procedurii de precomprimare parțială, inclusiv calculul și proiectarea elementelor realizate în acest mod, va determina reducerea consumului de oțel cu 4% și a celui de beton cu 10% (în cazul elementelor de beton ușor reducerea consumului de oțel mergînd chiar pînă la 10%). Pînă la 5 procente vor reprezenta economiile la aceleași materiale, prin finalizarea și aplicarea cercetărilor asupra elementelor mixte din beton armat și beton precomprimat.

În comparație cu soluția obișnuită a cadrelor plane, noul tip de structură spațială metalică pentru hale industriale, aflate în studiu, va micșora cantitatea de oțel necesară pe metrul pătrat cu 15%. Înlocuirea pilotilor secanți sau palplanselor, la fundații speciale, cu pereți turnați în teren — procedeu deja experimentat — cu rezultate foarte bune — reduce armătura cu 20—40%. S-au conceput și se definează noi tipuri de sisteme constructive și tehnologii pentru structuri din profile cu pereți subțiri; unul dintre ele este în curs de introducere la un proiect de hale care, menținînd consumul de metal la nivelul celui din beton armat, va economisi cimentul, asigurînd un cost total de 5% mai mic, paralel cu reducerea considerabilă a manoperei și a duratei de execuție. Un alt proiect tip, cel pentru rezervoare precomprimare de 2 500 și 5 000 mc., oferă posibilitatea micșorării consumului de oțel cu 4,5% și de lemn cu 80%.

primare pe două direcții, decantoarele din elemente curbe prefabricate asamblate prin postcomprimare (Trustul de de construcții industriale — municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dea), planșeele cu corpuri ceramice înglobate în beton (Trustul de construcții industriale — Iași) ș.a., caracterizate prin utilizarea deosebit de economică a materialelor.

Cînd unele posibilități de economisire sînt... ignorate

RELIEVÎND astfel de eforturi de concepție, călăuzite de înțelegerea justă a imperativului eficienței, nu poate fi trecut însă cu vederea faptul că proiectele unor investiții reflectă încă o anumită doză de mentalitate rutinieră, alimentată adesea și de o interpretare simplistă a elementelor de cost în construcții — montaj și de viziunea insuficient de corespunzătoare în fundamentarea prețurilor unor materiale și elemente.

Este cunoscut, de pildă, că prefabricarea betonului armat, pe lîngă alte avantaje economice importante, îl prezintă și pe acela al excluderii consumului de lemn. Iată însă că în ultimii doi ani, gradul de prefabricare în construcțiile industriale scade (tabelul nr. 2). Frecvența situațiilor speciale, impuse de tehnologia de fabricație, este prea limitată pentru a justifica neutiliza-

bricadelor din beton nu are în programul curent de producție toate tipurile de elemente prevăzute în proiectele tip și în cataloage. Cauza principală rezidă însă în reticența unor proiectanți față de efortul și timpul suplimentar pe care le-ar cere fie adaptarea soluțiilor tipizate la cerințele fiecărei investiții, fie conceperea unor structuri cu caracter de unicat, dar folosind prefabricate curente sau, cel puțin, elemente ce se pot preturba de către constructor. Aceleași rețineri nejustificate îi este imputabil și gradul cu totul redus de prefabricare a fundațiilor, canalelor, tunelurilor de cabluri, decantoarelor și altor obiecte și părți de obiect cu pondere deloc neglijabilă în volumul total al betonului armat.

În acest an, Ministerul Construcțiilor Industriale are sarcina de a ridica nivelul prefabricării la 30%. Din documentațiile de execuție primite pînă la 31 martie (corespunzînd valoric unei proporții de 72% din programul anual de lucrări) rezulta însă o medie de numai 23—24%. De unde discuții între constructori și proiectanți, întârzieri în începerea execuției și în lansarea comenzilor de prefabricate către industrie, necorelări ale necesarelor de materiale cu repartițiile primite.

Ultima perioadă a marcat afirmarea procedurilor de industrializare a lucrărilor de beton monolit, comparabile cu prefabricatele sub raportul consumului de manoperă. Tot din graficul nr. 2 constatăm însă un regres în anul 1975, datorat, de asemenea în mare parte proiectării mai precis faptului că nu se respectă cerințele de simplitate a formelor geometrice, de modulară a dimensiunilor, pe care le impune utilizarea cofrajeilor de inventar. (Un exemplu: la construcția cu 9 niveluri a unei fabrici de nutrețuri, proiectul prevedea 12 tipuri de grinzi de planșeu, variînd ca poziție și număr de la un nivel la altul; 36 tipuri de fațade laterale; 28 tipuri de cofraje pentru plăci). Cu urmare, în loc de cofraje refozibile, constructorul e nevoit să recurgă la cherestea.

Pentru înscrierea în dinamica prevăzută a industrializării betonului mo-

Tabelul nr. 2

Industrializarea lucrărilor de beton armat la M.C.I.

	1971	1972	1973	1974	1975
Beton monolit executat prin metode tradiționale	—	51	42	41	45
Beton monolit executat prin procedee industrializate	—	20	29	32	30
Beton prefabricat	26	29	29	27	25

rea în măsura posibilului a proiectelor tip, bazate pe prefabricate. Este drept că gama acestora trebuie încă lărgită (de pildă, pentru a cuprinde diversitatea de clădiri mici — stații de pompare, de transformare, de compresoare, depozite, magazii etc., care la unele trusturi de construcții ajung să reprezinte pînă la o zecime din plan); că industria pefa-

nolit — 43% în 1976, 75% în 1980 — este necesară coordonarea strînsă a concepției constructive din proiectare cu cea tehnologică din execuție, urmărindu-se de ambele părți valorificarea optimă a avantajelor sistemului.

Am menționat mai înainte că producerea și utilizarea în proporții sporite a oțelurilor superioare reprezintă prin-

cipale cale de mișcare a consumurilor de metal pentru armarea betonului. În decursul cincinalului trecut, gradul de folosire a oțelurilor superioare a crescut, la Ministerul Construcțiilor Industriale, după cum urmează: în 1971 — 49,5%, din totalul oțelului-beton, în 1972 — 51%, în 1953 — 55%, în 1974 — 55,5%. După o diminuare (53,7%) în anul 1975, în parte cauzată de unele dereglări în aprovizionarea cu astfel de sortimente, proiectele primite pentru acest an ridică ponderea la 60%. Problema care se pune este însă și de ordin calitativ: anume, aceea ca pe lângă economiile obținute prin dimensionarea armării elementelor obișnuite în funcție de caracteristicile avantajoase ale acestor oțeluri, să se îndrepte atenția și spre realizarea unor structuri și elemente special concepute pentru o maximă punere în valoare a acestor calități. De pildă, unul din recente proiecte tip de hale industriale reduce consumul cu 218 kg la fiecare tonă de metal, prin introducerea plăcilor curbe subțiri armate cu oțel cu profil periodic.

O analiză atentă și măsuri neîntârziate necesită situația întrebunțării la armături a plaselor sudate: o tonă din acest produs modern al industriei metalurgice echivalează cu 1,42 tone de armătură obișnuită. Cantitățile puse în operă s-au triplat față de anul 1972; dar pentru a mări ponderea lor în totalul oțelului-beton de la circa 2% în prezent la peste 6% în 1980, așa cum prevăd programele de măsuri ale unităților de construcții industriale, este nevoie în primul rând de introducerea lor mai largă în proiecte.

Anual se execută, pe șantierele de construcții industriale, multe milioane de metri pătrați de tencuială. Lucrare greoaie cu productivitate scăzută și care, sub raportul temei la care ne referim, este și o mare consumatoare de ciment: peste două tone la 1 000 mp. Prefabricatele, betoanele monolite turnate în cofraje de inventar permit, prin fețele netede ce se obțin, reducerea sau chiar eliminarea stratului de mortar pentru finisarea structurilor. Rămâne însă nesatisfăcător rezolvat domeniul larg al pereților de închidere perimetrală și de compartimentare interioară. Există sau se poate organiza, în cazul unei cereri masive, o producție de variate elemente prefabricate care pot substitui zidăria clasică: panouri din beton armat, din azbociment și sau fără miez termoizolator, din tablă cutată, din beton celular autoclavizat, precum și materiale din sticlă (profilat) — în viitorul apropiat și din mase plastice. Dar pe șantierele Trustului de construcții industriale București, astfel de produse s-au utilizat, anul trecut, la numai o treime din totalul închiderilor: pentru restul, proiectanții au prevăzut zidărie de cărămidă, tencuiată. Exemplul e luat la îndeplinire, căci în fața aceleiași dificultăți au fost puse toate organizațiile de construcții ale ministerului. Mortar la alcătuirea zidăriei, mortar la tencuieli: zeci de mii de tone de ciment anual.

Indicatorii calitativi ai planului, posibilitățile de asigurare a resurselor materiale necesare au determinat Ministe-

riul Construcțiilor Industriale și unitățile sale să adopte în colaborare cu institutele de proiectare o atitudine de promovare fermă a progresului tehnic, a eficienței economice. În multe cazuri s-a reușit elaborarea unor soluții de înaltă calitate, refacerea altora ce nu se prezentau la nivelul dorit (inclusiv prin modificarea lor de către executanți), ceea ce arată că acțiunea nu este un paliativ localizat și limitat în timp, ci o politică dusă consecvent pentru corelarea și direcționarea creațiilor pe linia sarcinilor trasate de partid.

Evitarea pierderilor pe șantier, o răspundere a tuturor constructorilor

ÎN COMPARAȚIE cu consumurile rezultate din proiecte sau din normele prevăzute în plan (indici cantitativi raportați la valoarea lucrărilor), unitățile ministerului au realizat, în anul trecut, economii de 4 150 mc de cherestea, 436 mc de placaj pentru cofraje, 3 043 tone de ciment, 8 148 tone de metal. Aceste cifre reprezintă rezultatul, încă mult perfectibil, obținut de pe urma măsurilor pentru diminuarea pierderilor tehnologice, a celor din manipulare, pentru înlăturarea risipei pe șantier. Fapt este că asemenea măsuri abia în ultimul timp au fost integrate într-o concepție inginerască unitară și au căpătat condiții pentru o aplicare organizată, coordonată.

Aici se încadrează, în primul rând, dezvoltarea cu prioritate, la nivelul platformelor și șantiierelor de construcții, a unei producții semiindustriale, prin transferul în ateliere și secții centralizate al unor operații de pregătire și prelucrare a materialelor, de executare a unor prefabricate și confecții. S-au elaborat proiecte tip pentru ateliere diverse ca destinații și capacități, s-au pus la punct tehnologiile adecvate, se extinde nomenclatorul mașinilor și utilajelor specifice. Centralizarea în baze de producție a unor activități care pot fi desprinse de locul de construcție oferă un plus de garanții pentru utilizarea economică a materialelor, prin alegerea sortimentelor celor mai adecvate, controlul de calitate, valorificarea resturilor, buna gospodărire. Luând ca exemplu fasonarea armăturilor, care în condiții de atelier reduce consumul de metal cu 0,7%, ne dam seama ce economii rezultă din fiecare procent de extindere a acestui sistem în cadrul unui volum total de 150—200 mii de tone.

În al doilea rând, s-a trecut la aplicarea unor tehnologii moderne de transport, manipulare și depozitare (prin pachetizare, paletizare, containerizare), avându-se în vedere pentru o etapă imediat următoare și introducerea unui sistem complex de aprovizionare cu livrarea materialelor, confecțiilor,

elementelor la punctele de punere în lucrare, în completuri corespunzătoare activităților și părților funcționale ale construcției. Desigur, acestea cer și dotarea tehnică a fluxului producător-utilizator, chestiune care necesită timp; până atunci însă, unitățile de construcții nu trebuie să negligeze posibilitatea de a organiza cu mijloace proprii transportul în completuri de la rampele de descărcare, formarea în depozite a unităților de încărcătură și expedierea lor la locurile de muncă.

Coefficienții de perisabilitate admiși la lucrările de construcții industriale au fost reduși, în decursul ultimilor cinci ani, cu 12,5 până la 40 de procente. Totuși, ei prezintă încă rezerve: formal, se tolerează pierderi din transport, manipulare și depozitare de peste 4% la cimentul în vrac, de 2,50% la geamuri, de 3% la elementele din beton celular autoclavizat etc. Revizuirea acestor coeficienți ar reprezenta un stimulent în plus pentru a rezolva aprovizionarea locurilor de muncă prin metodele menționate, înlăturarea degradării și distrugerii materialelor prin proasta gospodărire.

★

DIN ACEEAȘI cantitate de materiale, un volum cit mai mare de lucrări — acest obiectiv pe care și-l propun, în întrecerea socialistă, colectivele de constructori trebuie să devină o linie de conduită pentru toate cadrele de concepție și de conducere a proceselor de producție în construcții-montaj.

Apare firesc ca sarcinile de reducere a consumurilor, în prezent stabilite cu precădere pentru execuție, să se adreseze cel puțin în egală măsură și proiectării, prin indicatori de plan tehnic care să-i devanseze pe cei ai unităților de construcții și să evolueze de la un an la altul nu prin adăugarea mecanică de procente, ci având la bază analiza și stimularea aplicării a ceea ce apare nou și avantajos în cercetare, tipizare, în producția de materiale și elemente pentru construcții. Merită să fie studiată posibilitatea ca indicii de consum realizați la cele mai bune proiecte, pe categorii de obiecte, să devină nivele maxime obligatorii pentru documentațiile ce se elaborează ulterior. Totodată, prin extinderea tipizării, a utilizării ei, a automatizării cit mai multor elemente de rutină ale procesului de proiectare, să se mărească timpul rezervat concepției, adăcirii soluțiilor, comparării variantelor posibile.

Cunoașterea realizărilor de vîrf din cercetare, proiectare, execuție, facilitată de o documentare bine pusă la punct, să fie inclusă în mod organizat în programul de perfecționare a pregătirii profesionale a lucrătorilor din institutele de cercetare și proiectare și din șantier. În sfîrșit, definirea cadrului organizatoric al coordonării tehnice în conceperea și realizarea obiectelor și lucrărilor de construcții, al introducerii în fabricație a materialelor noi, va putea avea efecte dintre cele mai favorabile și în privința economizării, a reducerii cheltuielilor materiale în construcții-montaj.

Adrian RUSU

RIDICAREA GRADULUI DE UTILIZARE A MIJLOACELOR DE TRANSPORT AUTO

DACĂ PÎNĂ ÎN 1974 mijloacele de transport auto se aflau într-o dispersare accentuată, din 1973, pe baza prevederilor Decretului Consiliului de Stat nr. 620/1973 și potrivit sarcinilor stabilite prin H.C.M. nr. 138/1974, un mare număr de autovehicule au fost trecute în patrimoniul Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor, respectiv în cadrul Centralei de transporturi auto. Această măsură a avut în vedere, în primul rînd, necesitatea utilizării raționale a capacității acestor mijloace, diminuarea consumului de carburanți, acoperirea mai bună a nevoilor de transport a unităților economice. Acțiunea de concentrare a parcului a cuprins, în prima etapă, autovehiculele de marfă de capacități mai mari de 1,5 tone (care nu participau direct în procesele tehnologice de producție sau nu erau folosite pentru intervenții și aprovizionări operative a unităților economice), precum și autovehiculele pentru transportul în comun de persoane (cu excepția celor folosite în acest scop de consiliile populare județene și ale municipiului București).

Dar concentrarea acestor mijloace nu a fost singurul element necesar pentru a se asigura eficiența transportului cu autovehicule. În locul celor 12 întreprinderi interjudețene de transport auto, au fost înființate întreprinderi unice de transporturi auto în fiecare județ, plus două în municipiul București. Măsura a ținut seama de noile condiții ale dezvoltării județelor, de necesitatea întăririi responsabilității față de utilizarea autovehiculelor, satisfăcerea mai rapidă a solicitărilor.

Că măsurile de concentrare a parcului auto, de repartizare a unităților pe fiecare județ, se dovedesc mai eficiente decît în cazul vechii organizări, ne-o dovedesc rezultatele obținute în 1975 și anume:

- productivitatea autovehiculelor preluate, a crescut cu 5100 tone km/tonă capacitate;

- productivitatea muncii a sporit cu peste 13%, realizîndu-se o economie de 12500 oameni (economii din retribuții ridicîndu-se la circa 285 milioane lei);

- economii de circa 15600 tone benzină, rezultat al unei utilizări mai raționale a autovehiculelor, al eliminării transporturilor încrucișate;

- costul mediu pe 1000 tone km convenționale s-a redus cu 9,8%, obținîndu-se economii de 157 milioane lei.

Sarcinile pentru actualul cincinal, ținînd seama de rezervele potențiale existente, se situează la cote mult mai ridicate. Numai în 1976 volumul transportului rutier de mărfuri va crește

cu 26--28%, față de 1975, fiind orientat spre distanțe mici. În acest scop parcul auto va fi dotat cu noi mijloace diversificate și specializate.

Noi trepte în dezvoltarea activității

ÎN CONCORDANȚĂ cu sarcinile actualului cincinal, în acest an unitățile de transport auto vor fi dotate cu autotrenuri port containere (care vor asigura condiții optime pentru transporturile transconținere în punctele principale de expediție din stațiile de mărfuri C.F.R.), cu autofurgoane izoterme (pentru transporturi specializate) etc. Sînt prevăzute și investiții importante pentru construcții de stații de întreținere auto, de autogări, stații de colectare și expediție a mărfurilor, cămine pentru personalul de exploatare ș.a.

Pe lângă aceste măsuri de dezvoltare a bazei tehnice, sînt preconizate și alte măsuri menite să asigure sporirea în continuare a eficienței activității de transport. Dintre acestea se remarcă între altele:

- în transportul de mărfuri: reducerea timpilor de staționare a autovehiculelor la încărcare și descărcare, creșterea productivității autovehiculelor prin sporirea numărului celor dotate cu mecanisme de ridicare (macarale, obloane ridicătoare), introduce-

rea paletizării mărfurilor în transporturile destinate rețelei comerciale etc.;

- în transportul de călători: optimizarea programelor de circulație a autobuzelor, în funcție de cerințele publicului călător, unităților economice și programele de circulație ale celorlalte mijloace de transport; îmbunătățirea urmăririi și dirijării activității parcului de autobuze prin introducerea la bord a tahografelor și aparatelor de radio comunicație etc.

Măsuri deosebite, la nivelul centralei cît și al fiecărei întreprinderi și autobaze, au fost stabilite pentru siguranța circulației, protecția muncii și pregătirea personalului. Toate acestea, completate cu propuneri rezultate din dezbaterile cifrelor de plan pe acest an în unități, au permis suplimentarea unor indicatori față de prevederile inițiale. Acționîndu-se organizat, în primul trimestru din 1976 principalii indicatori din planul de transport au fost nu numai realizați, ci în bună măsură și depășiți (vezi tabelul).

Realizările dobîndite în trimestrul I 1976 arată că la nivelul centralei principalii indicatori de plan sînt îndepliniți și depășiți cu excepția celui de călători. Și în luna aprilie, bilanțul realizărilor a fost pozitiv.

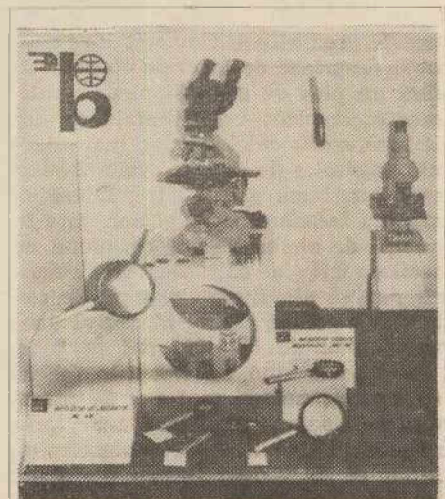
Realizarea principalilor indicatori din planul Centralei de transporturi auto pe trimestrul I 1976 %

	Realizări trimestrul	Ponderea din planul anual	
	I 1976	plan realizat	
Tone transport	106,7	19,5	20,8
Tone km	107,6	21,0	22,6
Călători km	95,4	22,6	21,6
Venituri brute din activitatea de transport	101,2	22,6	22,3

La ce nivel se prezintă consumul de carburanți?

CONSUMUL DE CARBURANȚI la mijloacele auto reprezintă circa 16% din costul transportului. Pentru folosirea cît mai rațională a carburanților s-au fixat, pe fiecare marcă și tip de autovehicul în parte, consumuri specifice la 100 km parcurși, pe baza unor normative obligatorii cu caracter republican.

În afara acestor consumuri, unitățile

Optica de uz general oferită de I.O.R.

de transport primesc prin planurile anuale de stat și o normă de consum de exploatare, exprimată în kg/tonă kilometru, care evidențiază modul în care a fost utilizat parcul și capacitățile acestuia în procesul de transport. Folosirea eficientă a capacității de transport a autovehiculelor concură în mod nemijlocit la reducerea normei de consum. Astfel, creșterea coeficientului de utilizare a capacității autovehiculelor cu 10%, conduce la reducerea consumului de benzină la un autocamion SR 113 cu circa 8,5% pe tonă km.

Pentru obținerea unor consumuri specifice de combustibil cât mai reduse în afara măsurilor legate de exploatarea rațională a parcului, au fost stabilite diverse acțiuni menite să asigure o stare tehnică corespunzătoare a acestuia. În același scop, au fost desfășurate acțiuni de instruire a conducătorilor de autovehicule care, prin folosirea în exploatare a vitezelor economice corespunzătoare tipului de autovehicul pe care îl conduc, pot face ca normele de consum de carburanți să fie nu numai respectate, dar și reduse.

Măsurile respective cât și altele, luate în funcție de condițiile fiecărei unități, au făcut posibile obținerea unor rezultate bune în primul trimestru din 1976 (cu toate că față de anul precedent normele de consum la benzină au fost micșorate cu 2,3%), respectiv economisirea a circa 2.400 tone benzină și aproape 500 tone motorină la transportul de mărfuri. Specialiștii centralei apreciază, ținând seama de efectul măsurilor luate, că la nivelul întregului an 1976, se va realiza o economie de peste 3.800 tone combustibil convențional.

Firește, alături de rezultatele bune obținute în economisirea carburanților sunt și autobaze și întreprinderi la care în perioada ce a trecut din 1976, consumurile prevăzute sînt depășite. De aceea, pentru încadrarea în limitele prevăzute prin plan a tuturor unităților și autovehiculelor s-a luat măsura de a se urmări respectarea optimizării transportului prin dispeceratul central, dotarea unităților de transport cu aparatură tehnică de înaltă specialitate pentru depistarea defecțiunilor tehnice apărute în funcționarea autovehiculelor, introducerea unei severe discipline în rîndul conducătorilor auto etc.

Relațiile unităților de transport cu beneficiarii

REZULTATELE dobîndite în 1975 și în primele 4 luni din acest an atestă pe deplin că, în general, relațiile între unitățile de transport și beneficiarii lor sînt bune. Dar sînt, fără îndoială, și excepții de la regulă, în sensul că, de ambele părți, se comit abateri. Unele din acestea se fac simțite mai ales în domeniul planificării. Sînt beneficiari care nu corelează întotdeauna judicios planurile de aprovizionare sau desfacere cu cel de transport. De aici, multe solicitări neritmice de mijloace de transport, imposibilitatea încheierii de contracte ferme și greutatea în satisfacerea operativă cu mijloace de transport, utilizarea nerațională a capacității autovehiculelor. În 1975, a fost elaborat de Institutul de cercetări trans-

porturi un indicator de distanțe economice, care stabilește, în funcție de costurile sociale totale, alegerea mijlocului de transport cel mai economic. Dar, în multe cazuri, se ignoră acest lucru. Întreprinderea „Autobuzul” — București, de exemplu, care cooperează cu numeroase întreprinderi din județul Brașov, utilizează zilnic pentru transportul pieselor ce urmează a fi asamblate un număr de 10 autovehicule, în loc să folosească transportul pe calea ferată — situație în care ar fi necesare doar 2—3 vagoane. De asemenea, bazele județene ale M.A.T.M.C.G.F.F., nepreluind și activitatea de aprovizionare a unităților cu anumite produse speciale (acizi, oxigen, argon etc.), fac ca pentru operațiile respective să se folosească zilnic, pentru aceeași localitate de către diferite întreprinderi, cite 5—10 autovehicule. Economic ar fi ca transporturile respective să fie efectuate de bazele de aprovizionare potrivit cantităților solicitate de fiecare unitate pe plan local, cu cisterne sau autovehicule de foarte mare capacitate.

Serioase imobilizări de autovehicule sînt generate și de faptul că, în multe unități beneficiare, operațiile de încărcare sau descărcare nu sînt judicios organizate. Este suficient să arătăm că, deobște, la întreprinderea de nutriții combinate „Sabarul” din București, staționarea pentru încărcarea produselor se ridică la 3—6 ore, în loc 1 oră, timp în care s-ar putea efectua această operație printr-o mai bună organizare a muncii.

Sigur, sînt și alte aspecte care vizează necesitatea creșterii răspunderii beneficiarilor de mijloace de transport. În continuare dorim să reliefăm însă unele deficiențe din activitatea unităților de transporturi auto.

O primă constatare reieșită din analiza întreprinsă este aceea că unele unități de transport nu au dimensionat just parcul de autovehicule destinat traficului interurban la nivelul solicitărilor. Este vorba de I.T.A. Olt, Brașov, Brăila. Alte unități de transport nu respectă graficul de punere la dispoziție a unor autovehicule planificate. „Univer-salcoop”-București (unitate care aprovizionează rețeaua comercială a cooperativei), de pildă, nu primește în toate cazurile de la „Transcom-București, la orele fixate, mijloacele de transport aferente.

O altă deficiență constă în aceea că adesea nu se pune la dispoziția beneficiarilor autovehicule corespunzătoare din punct de vedere tehnic, amenajate adecvat transporturilor ce urmează a fi executate (etanșeitate, înălțătoare, amenajări pentru transportul produselor inflamabile etc). În asemenea cazuri se produc defecțiuni tehnice, care duc fie la întârzieri în efectuarea transportului, fie la degradarea mărfurilor transportate.

În sfîrșit, se comit abateri de către unele unități de transport și în ce privește punerea la dispoziția beneficiarilor a unor autovehicule cu o capacitate corespunzătoare (în deobște se merge pe linia unei capacități mai mari decît cea necesară), fapt care contravine principiilor optimizării. Acest lucru nu poate fi pus decît pe seama comodității unor lucrători ai unităților de transport auto, care nu se preocupă în suficientă măsură de combinarea unor partizi de mărfuri pentru a putea astfel utiliza autovehiculele la capacitatea lor nominală.

Reparațiile și întreținerea, acțiuni convergente

ÎN UTILIZAREA completă a parcului la parametrii tehnici și de exploatare înalți și în reducerea consumului de carburanți, un mare rol joacă reparațiile și întreținerea în condiții corespunzătoare a autovehiculelor. În aceste domenii vitale au fost luate o serie de măsuri cum sînt: extinderea acțiunii de menținere în exploatare, fără reparații capitale, a unui număr ridicat de autovehicule, prin sistemul schimbului de agregate, sporirea numărului de ansamble și agregate reparate centralizat în ateliere specializate, dotarea unităților cu aparatură necesară testării autovehiculelor ș.a.

Dar, cu toate acestea, efectuarea reparațiilor, întreținerea și procurarea unor piese de schimb nu decurg întotdeauna bine. Uneori, întreprinderile specializate, aparținînd de Centrala de reparații auto, nu respectă tehnologiile și termenele de reparații, comit dese abateri de la cotele prescrise în pregătirea unor piese de schimb (arbori cotiți, supape etc.), nu efectuează verificările funcționale și de încercare a agregatelor principale, a subansamblelor care condiționează siguranța circulației.

În sfîrșit, uneori nu se efectuează în întregime și la timp de către întreprinderile și autobazele care exploatează parcul auto, toate operațiile prevăzute de procesul tehnologic al lucrărilor de întreținere sau de efectuare a unor reparații. Toate aceste deficiențe, ca și altele, se reflectă direct în creșterea perioadei de imobilizare a autovehiculelor în reparații. În 1975, de pildă, la nivelul centralei s-au înregistrat următoarele depășiri ale timpului normal de imobilizare pentru reparații capitale: 5,6 zile la autocamioane, 6,26 zile la autotractoare și 9,1 zile la autobasculante. Și în acest an imobilizările se mențin aproape la același nivel.

Dar, trebuie semnalat faptul că pentru întreținerea și menținerea în exploatare a autovehiculelor este necesară asigurarea din vreme a unor piese de schimb. Atît anul trecut, cît și în prezent, au apărut numeroase situații în care procurarea unor agregate, subansamble și piese de schimb, în special pentru autocamioane, autobasculante și autotractoare de mare capacitate de tipul ROMAN, echipate cu motoare Diesel — nu a fost posibilă. Din această cauză, în 1975 și în primele 3 luni ale anului, s-au înregistrat imobilizări zilnice de 27% din parcul auto cu motoare Diesel la Ministerul Minei, Petrolului și Geologiei, 31% la Ministerul Construcțiilor Industriale și peste 70% la Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor.

Firește, o atare situație vizează activitatea unităților specializate ale Ministerului Construcțiilor de Mașini care nu-și respectă obligațiile din contractele încheiate cu beneficiarii.

Iată, așadar, probleme multiple, care impun studii, analize și măsuri în continuare, pentru ca acest an să marcheze noi pași înainte pe calea ridicării transporturilor auto la nivelul satisfacerii în tot mai bune condiții a solicitărilor economiei naționale.

V. BOESCU
L. ȚINTEA

CREȘTEREA EFICIENȚEI CHELTUIELILOR MATERIALE ÎN AGRICULTURĂ (I)

REALIZAREA amplului program de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate impune cu necesitate ridicarea calitativă a întregii activități economice, intensificarea eforturilor pentru realizarea unei eficiențe maxime în toate sectoarele și, îndeosebi, economisirea resurselor materiale. Orientarea de către partid a activității economice spre reducerea ponderii cheltuielilor materiale în producția globală are o deosebită importanță întrucât, pe această cale, se realizează un spor mai mare de venit național, creîndu-se resurse crescînde pentru dezvoltarea forțelor de producție, pentru mărirea avuției naționale și, totodată, noi posibilități pentru ridicarea nivelului de trai al populației.

Încadrîndu-se organic în efortul general de creștere a eficienței activității productive, agricultura este chemată în acest cîncinal al revoluției tehnico-științifice să valorifice marile rezerve pe care le are pentru creșterea producției și raționalizarea cheltuielilor materiale. Referîndu-se la această problemă tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta: „Motărilor în îndeplinirea programului de dezvoltare a agriculturii este ca eforturile materiale pe care le face partidul și statul, investițiile prevăzute să determine un raport rațional și eficient între cheltuielile materiale și creșterea producției agricole, asigurîndu-se sporirea randamentului fiecărui leu investit”¹⁾.

Aflată în plin proces de intensificare și modernizare, agricultura are toate condițiile să-și îndeplinească sarcina de a asigura o înaltă eficiență economică activității de producție și de a-și sporii aportul la creșterea venitului național, deoarece ea va dispune de o puternică bază materială ca urmare a investițiilor ce se vor face pentru mecanizarea, chimizarea, extinderea suprafețelor irigate paralel cu extinderea tehnologiilor de tip industrial și generalizarea în producție a cuceririlor științelor biologice și îmbunătățirea continuă a organizării și cointeresei cooperativelor.

¹⁾ Nicolae Ceaușescu, România pe drumul construirii societății socialiste multilaterale dezvoltate, vol. 4, pag. 695.

Evoluția și tendința cheltuielilor materiale

BAZA tehnico-materială tot mai puternică de care au dispus unitățile agricole a contribuit la sporirea în ritm rapid a producției. În același timp au crescut și cheltuielile materiale, ca urmare a extinderii mecanizării procesului de muncă, creșterii cantităților de îngrășăminte chimice, extinderii suprafețelor irigate, construirii de noi complexe de tip industrial pentru creșterea animalelor etc., tendință care nu a putut fi anihilată de sporirea producției, ceea ce a avut ca urmare creșterea ponderii cheltuielilor materiale (tabelul nr. 1).

Creșterea ponderii cheltuielilor materiale în producția globală și faptul că acestea se mențin la un nivel ridicat își au explicația în schimbările din structura economică a producției, în creșterea mai rapidă a producției în întreprinderile agricole de stat și cooperativele agricole de producție care au un nivel mai ridicat al cheltuielilor materiale, în modificările intervenite în structura pe ramuri a producției în favoarea zootehniei, care solicită cheltuieli mai mari, precum și în manifestarea unor deficiențe în organizarea

producției și a muncii, în aplicarea tehnologiilor de producție, în folosirea soiurilor și hibrizilor, asigurarea densității normale a plantelor, executarea la timp și de calitate a lucrărilor agricole. Totodată, au existat unele lipsuri în folosirea fondului funciar și, în mod deosebit, în întreținerea și exploatarea suprafețelor amenajate pentru irigații, din care cauză producțiile obținute s-au situat sub prevederile din studiile tehnico-economice. În producția animală au existat deficiențe în administrarea furajelor, în aplicarea măsurilor de zo igienă și sanitar-vele rinare; totodată natalitatea se menține scăzută în timp ce numărul de animale sterile este ridicat. Subliniind unele lipsuri care au existat, nu trebuie omisă că la nerealizarea producției a contribuit și faptul că în trei ani din cincinalul trecut inundațiile din unele regiuni și seceta excesivă din altele au compromis importante suprafețe, cu repercusiuni negative asupra producției și eficienței cheltuielilor materiale.

Cîncinalul actual stabilește sarcini importante în ce privește sporirea eficienței cheltuielilor materiale, prevăzîndu-se reducerea însemnată a ponderii acestora, care trebuie să ajungă, în medie anuală, la 45,4% față de peste 47% cit s-a realizat în cîncinalul 1971—1975. În condițiile unei agriculturi moderne, intensive, bazate pe industrializarea proceselor de producție, așa cum este orientată agricultura, este de pre-

TABELUL NR. 1
EVOLUȚIA UNOR INDICATORI ECONOMICI ÎN PERIOADA 1961—1975 (%)

Total agricultură	1961—1965	1966—1970	1971—1975
— Producția globală	100,0	124,1	155,6
— Cheltuieli materiale	100,0	140,3	193,7
— Producția netă	100,0	114,1	132,2
— Pondere cheltuielilor materiale în producția globală	30,0	43,0	47,5
Întreprinderi agricole de stat			
— Producția globală	100,0	143,9	197,2
— Cheltuieli materiale	100,0	136,6	204,6
— Producția netă	100,0	153,8	187,3
— Pondere cheltuielilor materiale în producția globală	57,7	54,7	59,8
Cooperative agricole de producție			
— Producția globală	100,0	129,2	153,4
— Cheltuieli materiale	100,0	158,8	213,5
— Producția netă	100,0	112,4	119,5
— Pondere cheltuielilor materiale în producția globală	36,2	44,4	50,3

TABELUL NR. 2
CORELATIA DINTRE NIVELUL PRODUCTIEI MEDII DE LAPTE SI PRETUL DE COST
IN L.A.S., IN 1975 (%)

Grupa de mărime a producției medii	Structura L.A.S. după prețul de cost realizat la lapte (lei/litru)				
	Total L.A.S.	Până la 2,0	2,0—2,40	2,40—2,80	Peste 2,80
Până la 2 000 litri	100,0	—	11,5	20,3	62,2
2 001—3 000 litri	100,0	17,6	50,4	22,1	9,9
3 001—4 000 litri	100,0	70,3	29,7	—	—
Peste 4 000 litri	100,0	100,0	—	—	—

relația care există între nivelul producției medii de lapte și prețul de cost realizat în întreprinderile agricole de stat în 1975.

Rezultă că în timp ce întreprinderile agricole de stat care au avut o producție medie de lapte de până la 2 000 litri au realizat un cost ridicat pe litru de lapte, de peste 2,00 lei (iar 62,2% din acestea chiar peste 2,80 lei), toate cele care au avut o producție ridicată, de peste 4 000 litri, au realizat costuri reduse, adică mai puțin de 2,00 lei pe litru.

În etapa actuală de dezvoltare a agriculturii noastre, calea principală care permite valorificarea la un nivel calitativ superior a resurselor materiale este dezvoltarea intensivă și multilaterală, singura în măsură să asigure obținerea unei producții sporite cu cheltuieli cât mai reduse.

Obiectiv de mare importanță economică, folosirea cu eficiență sporită a pământului — bun național de înestimabilă valoare, avuția întregului popor — prezintă o semnificație cu totul aparte în acest cîncinal în care suprafața arabilă va trebui să crească cu 125 mii ha (cea mai mare parte în sectorul cooperatist) și să fie compensate scoaterile din circuit a unor suprafețe arabile determinate de amplasarea de obiective industriale, căi de comunicații, îmbunătățiri funciare etc. Folosirea cu multă chibzuință a pământului este cu atât mai necesară cu cît posibilitățile de creștere a suprafețelor arabile sînt limitate în țara noastră. În prezent, resursele funciare asigură numai 0,48 ha teren arabil pe un locuitor, iar în perspectiva anului 2000, dacă suprafața va fi cea de acum, ca urmare a sporului natural al populației, se estimează că va ajunge la 0,39 ha pe locuitor. Din acest punct de vedere, ne situăm sub media statelor cu resurse funciare mari din care cauză va trebui să se acționeze cu toată seriozitatea pentru împiedicarea diminuării suprafeței agricole, iar prin desecări, îndiguiri și îmbunătățiri funciare se va urmări creșterea suprafeței agricole, îndeosebi arabile, precum și ridicarea fertilității solului. Eliminarea excesului de umiditate, în special a ochiurilor de apă constituie o acțiune importantă menită să contribuie la folosirea integrală a terenului. În prezent unele terenuri foarte bune, situate în cîmpie, sînt acoperite cu ochiuri de apă, iar altele au exces de umiditate, de pe care se obțin mai puțin de 50% din recolta normală; prin măsuri simple, la îndemina fiecărei cooperative, aceste terenuri pot fi aduse în situația de a produce la capacitatea normală.

Paralel cu eforturile mari care vor fi făcute pentru creșterea suprafeței arabile, cooperativelor le revine sarcina să ia măsuri concrete pentru folosirea rațională și gospodărire cu multă chibzuință a pământului. Menținerea și sporirea fertilității solului prin execu-

rea lucrărilor de combatere a eroziunii, aplicarea de amendamente, întreținerea pășunilor etc., precum și cultivarea, potrivit planului, a întregii suprafețe arabile (inclusiv la producători individuali și cooperatori) și punerea în valoare a întregii suprafețe agricole din incinta unităților, a curților etc. sînt măsuri prioritare în acest cîncinal care vor contribui la obținerea unei producții globale mai mari și la sporirea eficienței economice.

În complexul factorilor care concură la folosirea rațională și intensivă a pământului un loc important îl ocupă irigațiile care constituie una din acțiunile hotărîtoare în creșterea constantă și rapidă a recoltelor. Cheltuielile materiale relativ mai mari pe care le implică culturile irigate sînt cu prisosință compensate de sporul de recoltă. Experiențele efectuate și practica agricolă dovedesc că irigarea culturilor în zonele cu deficit periodic de umiditate aduce un spor de recoltă de 50—100% și o reducere însemnată a costului producției. Tocmai de aceea în acest cîncinal se va amenaja pentru irigații o suprafață de circa un milion hectare, astfel încît la sfîrșitul anului 1980 să dispunem de aproape 3 milioane hectare, amenajate în principal în sisteme mari, moderne.

Îndeplinirea sarcinilor ce revin agriculturii în noul cîncinal impune ca cooperativele agricole de producție să dea prioritate la stabilirea structurii culturilor pe terenurile irigate la acelea care asigură cele mai mari sporuri de recoltă și anume: porumbul, soia, sfecla de zahăr, lucerna etc. și să reducă culturile mai puțin eficiente la irigații, cum sînt cerealele păioase de primăvară, floarea soarelui etc., care pot fi cultivate cu rezultate bune și pe terenurile neirigate. În acest sens, o importanță deosebită prezintă respectarea indicației de a mări suprafața cultivată cu porumb, care trebuie să ajungă pînă la jumătate din suprafața irigată. Efortul financiar pe care îl face statul în domeniul extinderii suprafețelor irigate trebuie să fie însoțit de măsuri care să asigure darea în funcțiune la termen și în cele mai bune condiții a suprafețelor irigate și exploatarea lor rațională pentru a se atinge într-un termen cît mai scurt parametrii proiectați. Sporirea eficienței amenajărilor pentru irigații necesită ca fiecare cooperativ să-și însușască temeinic tehnologiile de înămîntare, întreținere și recoltare a fiecărei culturi irigate, iar formațiile de udători să fie la timp instruite pentru ca udările să se facă la timp, corect și cu normele indicate de studiile de prognoză, iar cooperativa să elaboreze și să aplice un program optim de efectuare a udărilor, să asigure întreținerea și ex-

Ovidiu POPESCU

șef serviciu în M.A.I.A.A.

(Continuare în pag. 24)

văzut o creștere însemnată a volumului fondurilor fixe și a cheltuielilor materiale, care însă trebuie să ducă la un spor și mai mare al producției globale; pe această cale se va micșora ponderea cheltuielilor materiale în produsul global, iar valoarea creată de fiecare leu cheltuit va crește. Numai astfel de relații între rezultate și cheltuieli pot asigura o activitate trainică, fructificarea tuturor resurselor de creștere a producției nete, sporirea acumulărilor și ridicarea veniturilor țărăni-mii.

În agricultura noastră se găsesc însemnate rezerve de utilizare rațională a resurselor materiale, a căror valorificare poate contribui la creșterea mai accentuată a eficienței economice. Se apreciază că pentru realizarea acestui obiectiv va trebui acționat în două direcții, și anume: **sporirea eficienței cheltuielilor materiale**, adică obținerea unei producții din ce în ce mai mari la un leu cheltuită materială și **raționalizarea cheltuielilor materiale**, adică restrîngerea la maximum a acestora la un anumit nivel al producției. Îmbinarea eficacității cheltuielilor materiale — direcție prioritară în acest cîncinal — cu raționalizarea lor constituie singurul mod just de abordare a problemei cheltuielilor materiale în agricultură, în condițiile dezvoltării rapide a bazei tehnico-materiale.

Sporirea eficacității cheltuielilor materiale

DIRECTIVELE Congresului al XI-lea al partidului au stabilit agriculturii pentru cîncinalul 1976—1980 sarcini mari, mobilizatoare, care se concretizează sintetic în creșterea producției globale agricole cu 25—34% (un ritm mediu anual de 4,6—6,0%) în comparație cu realizările din cîncinalul trecut. Stabilirea pentru agricultură a unui ritm înalt de sporire a producției reprezintă o necesitate obiectivă, determinată de nevoia satisfacerii cerințelor mereu crescînde de produse agro-alimentare ale economiei noastre și lichidarea treptată a rămînelor în urmă față de țările cu agricultură avansată. Realizarea unei asemenea sarcini reclamă — ca un aspect major — punerea în valoare a marilor rezerve pe care le au unitățile agricole de creștere a producției și sporire a eficacității cheltuielilor materiale, impune să se acorde o mai mare atenție studierii și optimizării factorilor de producție, deoarece recolta este rezultatul acțiunii complexe a tuturor factorilor care se află într-o strînsă legătură și condiționare reciprocă. Recolte mari și eficiente se pot obține numai atunci cînd fiecare factor de producție se află într-un anumit optim, deoarece numai atunci de la fiecare leu de cheltuită materială obținem o producție sporită.

Modernizarea agriculturii creează premisele punerii depline în valoare a resurselor din această ramură (creșterea producției și sporirea eficienței determină ca la același efort economic să se obțină o producție maximă). Influența sporirii producției asupra nivelului eficienței economice rezultă cu claritate din tabelul nr. 2 referitor la co-

O PRESTIGIOASĂ MANIFESTARE A COMERȚULUI INTERNAȚIONAL

DUPĂ UN VERITABIL „asalt” de vizitatori timp de șapte zile, actuala ediție TIBCO '76 și-a închis porțile. O primă apreciere statistică globală: creșterea cu peste o treime a suprafețelor de expunere, o triplare a numărului de participanți, contractele realizate depășesc de două ori cifra realizată la ediția precedentă. Aceste sumare aprecieri, dar elocvente, reprezintă în același timp și o confirmare a opțiunii Camerei de Comerț și Industrie a R.S. România pentru formula specializării manifestărilor expoziționale, care facilitează contactele, stimulează participarea specialiștilor și în final conduce la creșterea eficienței târgurilor și expozițiilor internaționale.

Și o altă caracteristică generală a târgului, în ciuda caracterului său specializat am asistat la o pregnantă expresie a diversificării gamei de expozate, însumând zeci de mii de produse, exprimând manifestarea creativității, fanteziei, originalității.

Alături de România, țară gazdă care a expus pe o suprafață de circa 14.000 mp în pavilioane și pe platforme exterioare, au participat cu pavilioane oficiale și expoziții colective: Bulgaria, Cehoslovacia, Republica Populară Chineză, Cuba, Republica Arabă Egipt, Republica Elenă, Republica Democrată Germană, Republica Federală Germania, Irak, Organizația pentru Eliberarea Palestinei, Portugalia, Ungaria și Uniunea Sovietică. Au fost, de asemenea, prezente cu expoziții individuale un mare număr de firme din Austria, Cipru, Elveția, Franța, R. F. Germania, Italia, Iugoslavia, Japonia și Nigeria.

În standurile firmelor Industriale și comerciale, multe din ele reputeate pe plan mondial, au fost etalate ultimele realizări ale industriei ușoare și alimentare, din domeniul articolelor electrotcasnice și electronice, articolelor de camping, de artizanat, jucăriilor, discuri, cărți etc. La cererea participanților profilul târgului a fost lărgit la actuala ediție, incluzând mașini și utilaje pentru industriile bunurilor de consum.

Cu deosebit entuziasm a fost primită la târg, vizita secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu și a tovarășei Elena Ceaușescu, împreună cu alți conducători de partid și de stat. În prima parte a vizitei care a cuprins pavilioanele expozanților români: industria ușoară, industria electronică și electrotehnică, mașinile pentru sectorul textil, industria locală și cooperativă meșteșugărească, industria chimică, industria materialelor de construcții și industria mobilei, au fost date înalte aprecieri produselor expuse, târgului ca prestigioasă manifestare a comerțului internațional care pune în evidență importanțele realizări ale industriei noastre socialiste, capacitatea în continuă creștere a României de a-și lărgi relațiile economice externe.

Vizita a cuprins apoi pavilioanele și standurile expozanților de peste hotare unde președintele republicii a fost întâmpinat cu deosebită cordialitate de șefii misiunilor diplomatice ale țărilor respective, de directorii expozițiilor firmelor străine participante la TIBCO, de numeroși oameni de afaceri și producători.

După cum era și firesc numărul ex-

ponatelor industriei ușoare s-a situat pe primul loc fiind prezentate peste 7000 de articole: țesături din fibre naturale, artificiale și amestec, o gamă puternic diversificată de confecții pentru toate vârstele, toate sezoanele și toate ocaziile, articole de pielărie și blănărie executate cu un gust ireproșabil, apoi întreg „laboratorul” bucătăriei moderne, de la aparate și pînă la ultimele ustensile, completat cu o mare varietate de articole de uz casnic din sticlă și ceramică, vădind mult rafinament și măiestrie artistică.

Aceste calități ale ofertei au fost răsplătite din plin prin contractele încheiate de Confex cu firme din Anglia, R. F. Germania, Kuwait, Iordania, S.U.A. pentru însemnate cantități de confecții, Românoexport cu parteneri din Austria, Franța, R.F.G., Italia, Liban, Libia, Olanda, S.U.A., U.R.S.S. pentru țesături, covoare etc., de „Arpimex” cu firme din Anglia, Austria, Belgia, Elveția, Franța, Italia, Liberia, Siria pentru confecții din piele și blană, articole de marochinărie, încălțăminte. Au fost semnate, concomitent, importante contracte de import pentru piei brute cu firme din Anglia și Olanda.

În pavilionul chimiei, care a etalat peste 800 de expozate, majoritatea produse realizate pe baza tehnologiilor puse la punct de specialiștii români, încă din primele zile ale târgului s-a în-

G. I.

(Continuare în pag. 24)

DEZBATERE „R. E.”

DEZVOLTAREA REȚELEI COMERCIALE URBANE FAȚĂ ÎN FAȚĂ CU CERINȚELE CONSUMATORILOR (I)

ÎN CADRUL ACTIUNII ample de sistematizare teritorială, de profilare social-economică a fiecărei localități, urbanismul comercial este chemat să contribuie la dezvoltarea funcției comerciale a localităților în concepția unei armonioase integrări cu celelalte funcții și subsisteme de unități de producție sau servicii.

Faptul că ne aflăm în fața unei opere uriașe de edificare urbană, exprimată elocvent de faptul că numai în perioada 1976—1980, 120 de comune se vor transforma în centre orașenești, impune abordarea cu mult simț de răspundere a soluțiilor tehnico-economice și arhitecturale, astfel ca dincolo de normele dotării să fie văzute cerințele dezvoltării multilaterale a colectivităților umane respective.

Convinsi fiind de complexitatea actului de decizie prin care se stabilește azi cum vor arăta mâine localitățile României, organizatorii acestei dezbateri, Revista economică și Catedra de marketing din cadrul Academiei de studii economice-București, și-au propus să contribuie la relevarea diferitelor laturi ale dezvoltării comerciale a localităților prin stabilirea unui dialog direct între specialiști.

Creșterile fără precedent impun soluții fără precedent

Virgil Dincă, expert, Consiliul de Miniștri: — Rețeaua comercială constituie principala cale de preocupare a bunurilor materiale și în consecință de dezvoltarea și diversificarea ei depind posibilitățile de îmbunătățire a nivelului de trai al populației. Cu alte cuvinte, rețeaua comercială este nemijlocit legată de îndeplinirea țelului suprem al politicii partidului — satisfacerea nevoilor materiale mereu crescînde ale populației — ca intermediar obiectiv necesar între producătorii de bunuri materiale și consumatori. În acest context trebuie să ținem seamă de procesul de creștere și înnoire generală fără precedent, care oferă parametrii de bază ai dezvoltării cantitative și calitative a rețelei comerciale. Principalul factor de luat în considerație ar fi sporul popu-

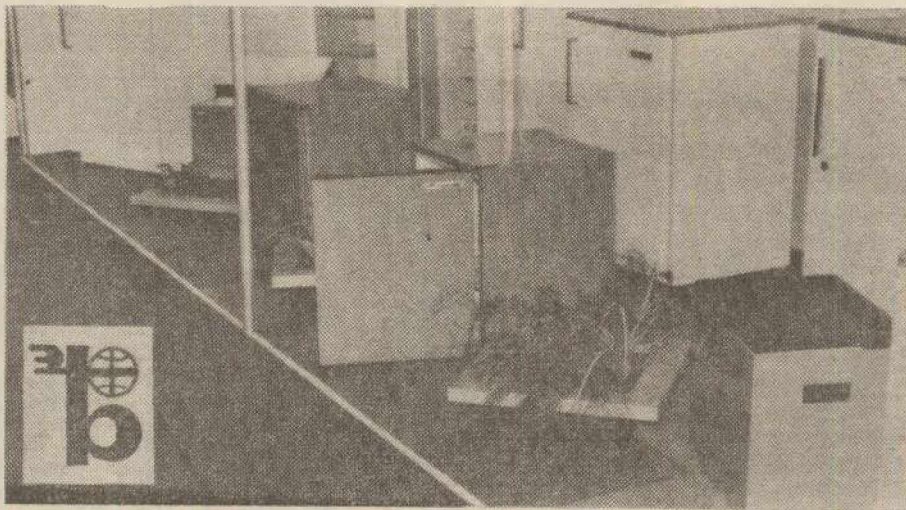
lației, structura și veniturile acesteia. Potrivit prevederilor de perspectivă, în 1990 rețeaua comercială va trebui să satisfacă cerințele a 25 mil. locuitori în condițiile cînd populația ocupată va fi de 11,5 mil. locuitori din care 9,5 mil. locuitori vor lucra în industrie și în celelalte ramuri neagricole. Veniturile reale totale ale populației vor crește numai în cincinalul actual cu 37% urmînd ca în 1990 venitul pe locuitor să devină comparabil cu cel realizat de unele țări dezvoltate (adică între 2 500—3 000 de dolari).

Un element important în dimensionarea și structurarea rețelei comerciale poate fi gradul de urbanizare, corelat cu creșterea volumului de locuințe noi. Se cunoaște că pînă în 1990 vor apărea pe harta țării 300—400 de noi centre orașenești și 3—3,5 mil. de locuințe dintre care cca. 2,5 mil. în mediul urban. În asemenea condiții se schimbă desigur și volumul și structura cererilor. Neîndoielnic, este necesar să se țină seamă și de nivelul existent de dezvoltare a rețelei comerciale și în acest sens se poate afirma că au fost depuse eforturi mari pentru recuperarea resurselor. În cincinalul trecut au fost date în folosință spații comerciale însumînd aproximativ 1,6 mil. mp., iar

în cincinalul actual se prevede construirea a cca. 2 mil. mp. astfel încît, în 1990, se va ajunge la un indice apropiat de cel prevăzut de normativele în vigoare — 480 mp suprafață utilă de desfacere pe locuitor.

Profilarea noilor unități este necesară să țină seama și de caracteristicile cererii, de tendințele acesteia. De exemplu, cerințe în continuă creștere sînt în prezent, pentru servicii și mărfuri care să ușureze munca femeii. În consecință, sînt necesare tot mai multe unități cu profil de alimentație publică, de tip gospodina, cantine-restaurant, lacto-vegetariene, bucătării de bloc etc., precum și unități de tip „Căsnica”, „Materna”, „Mama și copilul” etc. care să concentreze în același magazin obiecte de uz personal cit și de uz gospodăresc.

În ce privește amplasarea unităților comerciale, variantele pentru care se optează trebuie să țină seama cit mai echilibrat interesul consumatorilor de a-și putea procura în timpul cel mai scurt posibil produsele necesare cu criteriul de eficiență economică. Întrucît se investește o parte din venitul național în noile unități, nu este indiferent volumul vânzărilor realizat pe metru pătrat de suprafață utilă construită. În cincinalul

De la cel mai mic la cel mai mare — întreaga familie de frigidere în standul ELECTROEXPORTIMPORT.

1971—1975 dezvoltarea rețelei a contribuit la creșterea eficienței generale în comerț, îmbunătățind indicii de eficiență cu 11,5% (de la 22 mii lei/mp la 24,5 mii lei/mp). Amplasarea unităților trebuie să țină seama și de criteriile generale ale sistematizării localităților, care urmăresc, așa cum se spune în lege, să contribuie la „creșterea neconținută a bunăstării materiale și spirituale a tuturor oamenilor muncii și la organizarea pe baze științifice în mod rațional și armonios a cadrului în care trăiesc și muncesc cetățenii patriei noastre”.

Unitatea de concepție și integrare armonioasă este asigurată prin schițele și detaliile de sistematizare a localităților, elaborate pentru o perioadă mai lungă de timp, care cuprind și unitățile comerciale și de servicii. Potrivit principiilor generale de sistematizare, dotările cu magazine, unități de alimentație publică etc. sînt grupate în cadrul orașelor pe trei trepte care, după părerea mea, se vor menține și în viitor: complex de locuințe, cartier și principalele artere de circulație ale orașelor. În unele centre urbane, funcționează și o a patra treaptă și anume centrul comercial al ansamblului de locuințe. Fiecare treaptă are funcții sale specifice. Bănăoară, prima treaptă de organizare a rețelei comerciale este dimensionată corespunzător necesității de aprovizionare cu mărfuri alimentare și nealimentare, de cerere curentă, a 3 000—5 000 locuitori în timp ce ultima este corelată sub aspectul capacității, cu necesitățile de aprovizionare a întregii populații din localitate cu mărfuri nealimentare, în-deosebi de folosință îndelungată.

Corespunzător indicației conducerii de partid în dezvoltarea rețelei un loc prioritar îl au magazinele la parterul și nivelurile inferioare ale blocurilor de locuințe situate pe principalele intersecții de circulație, concomitent cu realizarea de artere comerciale în noile zone de locuințe. În același timp, trebuie îndeplinit programul aprobat de magazine universale, generale și de tip BIG în principalele orașe. În această concepție s-au realizat arterele și centrele comerciale mari, cu condiții optime de organizare a activității comerciale cum sînt, de exemplu, în Capitală, arterele Dorobanți, Pantelimon, ansamblul Bucur-Colentina, în Pitești ansam-

blul Fortuna, noile centre comerciale Baia Mare, Alba Iulia, Focșani, Vaslui, Iași, Tg. Mureș, Constanța, Hunedoara, Reșița ș.a.

În contextul marilor investiții apreciez că nu trebuie totuși nicidecum neglijate oricare alte căi de amplificare a posibilităților de desfacere a mărfurilor, cum ar fi recuperarea spațiilor care altădată au fost vaduri comerciale, modernizarea unităților vechi existente, comerțul stradal, piețele agro-alimentare etc.

Recapitulînd, aș putea spune că legile și reglementările noastre, elaborate pe baza experienței proprii și a realizărilor din alte țări, conturează suficiente elemente de dimensionare și amplasare a rețelei comerciale, precum și de încadrare în zonă din punct de vedere al sistematizării localităților. Trebuie să se amplifice preocupările pentru stabilirea unor criterii de optimizare a satisfacerii cererii, diminuarea consumului de timp pentru efectuarea cumpărăturilor, de sporire a contribuției la îmbunătățirea calității vieții.

Impactul viitorului asupra dezvoltării comerțului

Dr. N. Lisandru, conf. univ. Conducerea și planificarea unităților comerciale A.S.E.: — Viața contemporană, în contextul revoluției tehnico-științifice este așa de rapidă, și intervin așa de multe elemente noi, iar noi ne dezvoltăm într-un ritm atât de accelerat, încît apare foarte rapid uzura morală a multor obiective comerciale. Apar forme noi de vânzare, utilaje noi, mai funcționale, dimensionarea însăși a unităților comerciale se schimbă etc. În aceste condiții este necesară o concepție de durată și principii de durată, fiindcă oscilațiile sînt dăunătoare politicii de investiții, de aprovizionare a populației, de eficiență în general. Concepția actuală, a dezvoltării pe verticală, intensive a urbanului și a ruralului, a înlocuit concepția mai „veche”, existentă cu cîțiva ani în urmă, a spațiilor verzi, a orașelor satelit, a cartierelor dormitor etc.

În acest context, normele Ministeru-

lui Comerțului Interior cu privire la organizarea și dezvoltarea rețelei în mediul urban, necesare poate într-o etapă trecută, cînd nu existau suficienți specialiști și era nevoie de o anumită orientare, nu au mai fost suficiente.

Personal aș fi de părere ca să primeze în dezvoltarea urbanistică a țării noastre modul de concepere, de calcul, și de soluții adoptate pe plan local, la nivelul de întreprindere comercială, consiliu popular, în cadrul unor principii generale, orientative. Pentru o astfel de soluție pledează și experiența altor țări socialiste. Spre exemplu, în problema amenajării unităților comerciale la parterul blocurilor de locuit, trebuie prevăzute grupele de mărfuri pentru care ea constituie soluția cea mai indicată, în contextul dezvoltării în paralele a marilor obiective comerciale, al asigurării unei funcționalități moderne a magazinelor ca și pentru locatarii blocului respectiv.

După opinia mea, urbanismul comercial trebuie conceput ca o parte componentă a economiei urbane, care abordează o multitudine de fenomene comerciale, în corelația lor cu celelalte aspecte ale vieții urbanistice: stabilirea a necesarului de spații, probleme de dimensionare și profilare a unităților comerciale, probleme generate de impactul consumatorului, servicii specifice, o serie întreagă de aspecte ale raportului cerere-ofertă care reclamă un volum mare de informații și cunoștințe de specialitate.

Un model de consum deosebit de dinamic în noile centre urbane

Dr. A. Patriche, lector la Marketing, A.S.E.: — Politica Partidului Comunist Român în domeniul sistematizării teritoriului, a orașelor și sateelor are ca obiectiv central folosirea judicioasă a terenului, concentrarea obiectivelor economice și amplasarea construcțiilor noi de locuințe în cadrul unor ansambluri compacte, integrate armonios în fizionomia fiecărei localități. De asemenea, se are în vedere ca pe măsura realizării unor ansambluri de locuințe — microraiioane, cartiere etc. — să se asigure dotările comerciale, spațiile destinate prestațiilor de servicii, dotările tehnico-edilitare, de transport, comunicații și agrement necesare toate în contextul unor măsuri care să asigure în același timp protecția mediului înconjurător. De aici o serie de probleme deosebite pentru urbanismul comercial — ca o îmbinare între urbanism și planificarea rețelei comerciale — în scopul creării unui mediu optim de viață.

Din multiplele probleme ce se ridică în fața comerțului pe această linie aș aminti: stabilirea profilului și dimensionarea corectă a fiecărui tip de unitate, în funcție de caracteristicile zonei de amplasare și perspectiva în ceea ce privește mărimea locuită a cartierelor de locuințe deservite: raționala amplasare a dotărilor comerciale în cadrul orașelor în vederea asigurării unui echilibru corespunzător între rețeaua comercială din centrul orașului și celelalte cartiere precum și realizării unei vecinătăți optime a rețelei de unități din cadrul fiecărui centru comercial: asigurarea unei legături organice între mijloacele de transport și fluxul popu-

În standurile industriei ușoare și-au dat întâlnire fantezia, eleganța, bunul gust.

lației către rețeaua comercială; stabilirea unor soluții privind construcția și amenajarea spațiilor comerciale în strînsă concordanță cu spațiile destinate serviciilor precum și celelalte dotări tehnico-utilitare.

Practica de pînă acum, realizările în ceea ce privește investițiile și dezvoltarea rețelei comerciale scot în evidență pe lîngă o serie de importante realizări în acest domeniu și o serie de rămîineri în urmă, alît în ce privește structurile în care se asigură dezvoltarea rețelei comerciale, cît și în ceea ce privește amplasamentul unităților în cadrul fiecărei localități urbane. Astfel, după cum s-a mai arătat și cu alte prilejuri în dezvoltarea rețelei noastre comerciale urbane au existat unele rămîineri în urmă în mod deosebit în zonele centrale ale unor orașe ca: Alba Iulia, Bistrița, Botoșani, Brăila, Tirgoviste, Drobeta-Tr. Severin, Slatina, Satu Mare etc., precum și în zonele de extindere ale orașelor și cartierelor, unde realizarea unităților de desfacere nu a fost corelată cu darea în folosință a blocurilor de locuințe. De asemenea, dezvoltarea piețelor agro-alimentare prezintă rămîineri în urmă în unele localități (Miercurea Ciuc, Odorhei, Gheorghe Gheorghiu-Dej, Curtea de Argeș etc.), în altele ele au fost dezafectate în cadrul acțiunii de sistematizare.

Prin măsurile de organizare și dezvoltare a rețelei comerciale din mediul urban, se are în vedere că magazinele universale sînt unități reprezentative ale rețelei comerciale orășenești și se încadrează în așa zisul „centru comercial principal al orașului”. Un astfel de magazin trebuie să se amplaseze „în zona cea mai frecventată, deci în zona cea mai valoroasă din punct de vedere comercial”. Aspecte deosebite ridică modul în care vom concepe realizarea rețelei comerciale din centrele comunale care vor fi transformate treptat în orașe agricole sau agro-industriale. Aici vom avea de-a face cu o serie de complexe interferențe, alît în ce privește funcționalitatea rețelei cît și integrarea acesteia în concepția de ansamblu privind realizarea unor centre puternice din punct de vedere economic, dotate edilitar, comercial cultural etc. Astfel rețeaua respectivă va trebui să satisfacă în continuare alît necesitățile populației din centrul respectiv cît și din localitățile satești limitrofe. În același timp, trebuie văzută evoluția cerințelor populației după un model de consum dinamic ale cărei principale modificări trebuie analizate etapizat cel puțin pînă la nivelul anilor 1980—1990; aceasta deoarece măsurile luate de partidul nostru în ceea ce privește creșterea nivelului de trai al populației vor genera mutații esențiale în modul de viață al acesteia pe întregul cuprins al țării și îndeosebi în mediul rural.

Integrarea rețelei comerciale în concepția de ansamblu privind transformarea acestor localități presupune ca orice construcție comercială independentă să îmbine armonios arhitectura modernă cu trăsăturile specifice ale arhitecturii locale, punînd astfel baza viitorului centru comercial din orașul deceniilor următoare. Această orientare are repercusiuni importante în ce privește dimensionarea și sistemul de modulară a unităților, printr-un sistem de tronsoane care să permită în viitor mărirea sau eventual transformarea unora dintre ele în vederea adaptării la cerințele impuse de noua dezvoltare a localităților respective.

Industria tehnico-medicală București a prezentat la TIBCO76 numeroase noutăți, printre care aparatul de anestezie portabil „ROMANEST — 2”, care a primit medalia de aur la Salonul de invenții de la Viena.

Reducerea migrației prin sistematizare

Dr. C-tin Florescu, prof. univ. șeful Catedrei de Marketing, A.S.E.: — Este clar că funcția comercială a orașului are în vedere aprovizionarea cu mărfuri nu numai a propriilor locuitori ci și a locuitorilor dintr-o anumită zonă înconjurătoare. Cît de mare este această zonă? Cît de puternică este forța de atracție comercială a orașului față de zona înconjurătoare? Răspunsuri concrete obținem numai în urma unor cercetări de teren.

Prin proiectarea dezvoltării rețelei comerciale desigur că trebuie să se urmărească reducerea „migrației” cererii la dimensiunile ei firești. Pentru că, astăzi, alături de o migrație normală a cererii — legată de unele fenomene ale mobilității spațiale, cum ar fi navetismul, turismul etc. — are loc și o deplasare al cărei scop îl constituie procurarea mărfurilor, care în mod normal ar trebui să fie cumpărate în localitatea de reședință. Sistematizarea localităților rurale trebuie să conducă la reducerea la maximum a deplasărilor în acest scop.

În sfîrșit, ar mai trebui menționat încă un aspect și anume, că are loc o migrație a cererii chiar și în interiorul localităților urbane; și această migrație în forme normale și anormale, astfel încît amplasarea viitoarelor obiective comerciale trebuie să preîntîmpine deplasările nejustificate ale cumpărătorilor.

Confruntarea proiectelor cu opiniile locuitorilor

Dr. Lisette Curta — lector Sociologie A.S.E.: — Dezvoltarea actuală a dovedit faptul că amplasarea unităților comerciale și de deservire în orașe, centre urbane, în diverse cartiere sau zone ale acestor centre, nu pot fi numai de

competența arhitecților sau a organizațiilor comerciale. Trebuie să se țină seama și de opiniile locuitorilor acestor centre, de viitorii consumatori de produse sau utilizatori de servicii.

Plecînd de la această necesitate practică, Laboratorul de sociologie urbană a inițiat o serie de cercetări în orașul București care s-au oprit din păcate la un singur cartier — Militari. Aceste cercetări au permis o confruntare interesantă între proiectele arhitecților și opiniile locuitorilor din cartierele sau zonele respective. Așa cum au confirmat și alte cercetări, necesarul de unități comerciale sau de deservire era concepută deosebit de proiectanți față de consumatori. Am introdus astfel în temele proiectelor de diplomă ale studenților de la Facultatea de Comerț, studiarea opiniilor locuitorilor din diverse centre privind amplasarea rațională a unităților comerciale și de deservire. Mi se pare că în momentul de față deficiențele de amplasare a rețelei comerciale provin din supraincercarea rețelei comerciale din centru și subutilizarea, în unele cazuri a magazinelor din cartiere, — afectînd puternic timpul nostru liber.

Cum pot fi înlăturate aceste deficiențe? Aș propune crearea unor echipe de cercetare multidisciplinare care să întreprindă cercetări sistematice în acest domeniu și care să ofere în final modele ale comportamentului consumatorilor — modele zonale. Aș putea afirma, pe baza rezultatelor studiilor amintite, că practic fiecare sector al Bucureștiului, fiecare nou cartier, reprezintă un model în sine, cu anumite particularități care imprimă caracteristici, alît amplasării unităților comerciale și de deservire, cît și structurii acestor unități mergînd chiar pînă la volumul sortimentelor care se desfac în aceste unități. În unitățile amplasate deja putem interveni schimbîndu-le fie structura, modificînd sortimentul desfacerii sau forma de vânzare etc. potrivit cerințelor locuitorilor din sectoarele sau zonele respective.

Dezbateri consemnate de
Ioan GEORGESCU

In ajutorul candidaților la examenul de admitere
in învățământul economic superior

COOPERATIVA AGRICOLĂ DE PRODUCȚIE

Publicăm în continuare consultațiile de economie politică pe temele din programul examenului de admitere în învățământul superior economic.

Consultațiile sînt elaborate de membri ai catedrei de economie politică de sub conducerea prof. univ. dr. doc. N. N. Constantinescu de la Academia de Studii Economice București.

Locul și rolul cooperative- lor agricole în agricultura socialistă

Punind în centrul politicii sale industrializarea socialistă a țării ca bază a progresului economiei și culturii, a ridicării nivelului de viață al poporului, P.C.R. a acordat o atenție deosebită așezării pe baze socialiste și dezvoltării agriculturii. Sistemul socialist al agriculturii în țara noastră cuprinde întreprinderile agricole de stat, unitățile de mecanizare a agriculturii și cooperativele agricole. Pentru țara noastră, agricultura constituie o ramură de bază, hotărîtoare pentru dezvoltarea economiei și ridicarea nivelului de trai al poporului. Dispunînd de condiții deosebit de favorabile de dezvoltare, agricultura are o contribuție de seamă la crearea produsului social și a venitului național. Ea este principalul furnizor de produse agroalimentare necesare aprovizionării populației și de materii prime pentru industria alimentară și ușoară asigurînd în același timp și unele disponibilități pentru export. În etapa actuală, agricultura urmează să-și mărească aportul la dezvoltarea economico-socială, să asigure producții înalte și stabile pentru satisfacerea economiei naționale cu produse agricole. Programul P.C.R. de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare a României spre comunism prevede printre obiectivele strategice de bază „realizarea unei agriculturi intensive, moderne, de înaltă productivitate care constituie un factor determinant pentru întreaga dezvoltare economico-socială, pentru creșterea venitului național și a bunăstării întregii societăți”.

Un rol de seamă în îndeplinirea marilor sarcini de progres în domeniul agriculturii revine cooperativei agricole de producție. Ele au luat ființă pe baza liberului consimțămînt al țăranilor în procesul de cooperativizare cu sprijinul tehnic și economic al statului socialist. Așa cum rezultă din statut, cooperativa agricolă de producție este organizația economică socialistă în care țăranii se reunesc de bunăvoie, aducînd în proprietatea cooperatistă pămîntul și celelalte mijloace de producție. Munca este organizată în comun, iar retribuția se face după cantitatea și calitatea acestora precum și în funcție de producția realizată. Cooperativa agricolă de producție are ca scop cultivarea în comun a pămîntului, folosirea pe scară largă a mecanizării, chimizării, irigațiilor, a științei și tehnicii înaintate pentru obținerea unei producții agricole vegetale și animale tot mai mari. Cooperativa agricolă de producție s-a dovedit a fi forma cea mai potrivită pentru unirea eforturilor țăranilor și împlinirea strînsă a intereselor lor cu cele ale întregii societăți. Ea are un rol deosebit de însemnat în economia țării noastre, în întreaga perioadă istorică de construire a socialismului și comunismului. În proprietatea cooperativei agricole se află 9.025.500 ha de teren agricol din cele 13.526.394 ha cît revin sectorului socialist al agriculturii; ele asigură o parte importantă din producția agricolă a țării și participă într-o proporție însemnată la formarea fondului central de produse al statului din care se acoperă necesitățile de aprovizionare a populației cu produse agro-alimentare și a industriei cu materii prime agricole, precum și constituirea disponibilităților pentru export.

Programul P.C.R. prevede că „se va acționa pentru consolidarea economică a întregului sector agricol cooperatist, asigurîndu-se organizarea superioară a producției și a muncii în toate unitățile, gospodărirea rațională a mijloacelor materiale și financiare, dezvoltarea democrației cooperatiste”.

1. Un obiectiv de seamă al activității cooperativei agricole îl constituie întărirea continuă a proprietății cooperatiste și asigurarea, pe această bază, a intensificării producției.

Intensificarea producției agricole constituie o necesitate obiectivă, de ea depinzînd ridicarea întregii agriculturi și în cadrul ei, a celei cooperatiste la nivelul impus de continua sporire a nevoilor societății de produse agricole. Prin intensificarea producției agricole se înțelege procesul de sporire a producției pe aceeași suprafață de teren ca urmare a efectuării de investiții suplimentare în îmbunătățiri funciare, mijloace de muncă mecanice, îngrășăminte și substanțe chimice, precum și a utilizării de noi soiuri și rase de animale, de mare randament, aplicării cuceririlor științei și tehnicii agricole și a îmbunătățirii tehnologiilor. Rezultă că principalele căi de intensificare a producției agricole sînt:

a) Utilizarea rațională a fondului funciar, conservarea și mărirea fertilității lui. În conservarea și ridicarea fertilității solului un rol de seamă îl au lucrările de îmbunătățiri funciare (irigații, îndiguiri, desecări, terasări, combaterea eroziunii solului etc.). Pentru folosirea judicioasă a terenului agricol, conducerea partidului nostru a elaborat un vast program de perspectivă privitor la amenajările funciare, la sistematizarea pe baze moderne a întregii rețele hidrologice și regularizarea cursurilor de apă, la efectuarea unor acumulări de apă, desecări și irigații, a cărui realizare este eșalonată pe etape.

b) Mecanizarea complexă a lucrărilor agricole prin executarea celei mai mari părți a lucrărilor cu mașini. Potrivit Directivei Congresului al XI-lea al P.C.R., pe baza investițiilor sporite pe care statul le face în agricultură, mecanizarea lucrărilor va intra într-o nouă etapă, calitativ superioară, caracterizată prin mecanizarea complexă a ansamblului de lucrări la toate culturile și speciile de animale.

c) Chimizarea producției agricole prin aplicarea de îngrășăminte și alte substanțe chimice (ierbicide, insectofungicide, biostimulatori etc.), care măresc producția agricolă, ca urmare a valorificării fertilității terenului și a protejării plantelor împotriva dăunătorilor.

d) Introducerea în producție de noi soiuri de plante și rase de animale cu valoare biologică și economică ridicată pe baza dezvoltării cercetărilor științifice agrozootehnice.

O caracteristică esențială a dezvoltării intensive a agriculturii în etapa actuală este realizarea unei proporții optime între cultura plantelor și creșterea animalelor, sporirea ponderii producției animale în totalul producției agricole.

Dezvoltarea intensivă a agriculturii se află într-o strînsă interdependență cu dezvoltarea ei multilaterală, care presupune organizarea, la nivelul întregii agriculturi, a unui complex de ramuri de producție, corelate între ele prin care se asigură folosirea eficientă a condițiilor naturale, a mijloacelor de producție și a forței de muncă din fiecare zonă în vederea obținerii produselor agricole necesare societății.

2. Cooperativele agricole au sarcini însemnate pe linia gospodăririi raționale a fondului funciar prin extinderea suprafețelor irigate și efectuarea altor lucrări de îmbunătățiri funciare cu mijloace locale; în eliminarea oricărei risipe de teren și atragerea în cultură a tuturor suprafețelor oricît de mici, în folosirea chibzuită a celorlalte mijloace de producție și a forței de muncă, în aplicarea celor mai bune forme de organizare a producției și a muncii.

3. Cooperativele agricole de producție asigură executarea la timp și în cele mai bune condiții a lucrărilor agricole, acționea-

ză pentru introducerea și extinderea metodelor agrozootehnice avansate în toate sectoarele de activitate.

4. Cooperativele agricole au un aport însemnat în ridicarea nivelului profesional și cultural al membrilor cooperatori, în educarea lor în spiritul muncii în comun, al bunei gospodăririi și al apărării proprietății cooperatiste.

5. Cooperativele agricole au un rol important și în realizarea programului de sistematizare a comunelor, în formarea unor puternice centre economice, dotate edilitar, cultural și comercial, capabile să asigure înfăptuirea unuia din cele mai importante obiective ale edificării societății socialiste multilaterale dezvoltate — dispariția treptată a deosebirilor esențiale dintre oraș și sat și satisfacerea în tot mai bune condiții a necesităților materiale și spirituale ale populației rurale.

Cooperativele agricole de producție constituie unitatea de bază din agricultura cooperatistă în cadrul căreia are loc producția agricolă. Activitatea mai multor cooperative agricole învecinate este îndrumată de un **consiliu intercooperatist**, care are rolul de a sprijini cooperativele agricole în stabilirea profilului de producție, în elaborarea planurilor de perspectivă și curente, în aplicarea metodelor agrozootehnice avansate.

Organizarea și conducerea cooperativei agricole de producție

Modul de organizare și conducere al cooperativei agricole prezintă o serie de particularități față de unitățile agricole de stat. Acestea sunt determinate de proprietatea socialistă de grup a membrilor cooperatori asupra mijloacelor de producție și a producției obținute de C.A.P. Astfel, cooperativele agricole dispun de autonomie în elaborarea și îndeplinirea planului de producție și financiar, în organizarea producției și a muncii. Planurile se elaborează în concordanță cu condițiile concrete și cerințele de dezvoltare din fiecare unitate; ele corespund intereselor cooperativei agricole și ale membrilor săi, imbinându-se cu necesitățile economiei naționale.

Cooperativele agricole dezvoltă acele ramuri ale producției agricole vegetale și animale care pot să asigure folosirea cât mai deplină a pământului, a celorlalte mijloace de producție, a forței de muncă și a tuturor rezervelor pentru creșterea producției agricole. Ea poate organiza și alte activități cum sunt: confecționarea și repararea inventarului, executarea de construcții etc. În scopul unei mai bune valorificări a producției, a folosirii forței de muncă, cooperativele pot organiza prelucrarea și desfacerea produselor agricole.

Activitatea în cooperativele agricole se organizează pe subunități de producție: **forma de producție, brigada permanentă, sectorul de prelucrare și sectorul de servire**. Acestea au plan propriu de producție care face parte integrantă din planul cooperativei agricole și pot fi organizate pe principiul gestiunii economice.

La executarea lucrărilor din cooperativele agricole participă și stațiunile de mașini și tractoare care există pe lângă consiliile intercooperatiste. Activitatea stațiunilor de mașini și tractoare se integrează organic cu cea a cooperativei agricole. Prin aceasta se asigură o acțiune unitară, coordonată și calificată a tuturor participanților la producția agricolă cooperatistă. S.M.A. organizează în fiecare cooperativă agricolă o secție de mecanizare, ce funcționează ca **sector unic de mecanizare al C.A.P.**, cuprinzând și activitatea de reparații și întreținere a utilajului ce aparține cooperativei. Mecanizatorii care lucrează în C.A.P. răspund pentru calitatea lucrărilor executate și producțiile obținute.

În cadrul fermelor, brigăzilor permanente de producție și sectoarelor, organizarea muncii se face în funcție de condițiile concrete din fiecare cooperativă. Formația de bază poate fi după caz, **echipa mixtă de mecanizatori și cooperatori, echipa de cooperatori sau echipe de mecanizatori**.

Conducerea internă a activității cooperativei agricole revine organului suprem de conducere, **adunarea generală** a cooperativelor sau reprezentanților acestora care decide în problemele fundamentale ale dezvoltării cooperativei. Ea aprobă planul de dezvoltare în perspectivă și planul anual de producție, stabilește investițiile ce vor fi efectuate, hotărăște asupra repartizării producției și a veniturilor cooperativei, decide formele de organizare și retribuție a muncii, analizează și aprobă posibilitățile de valorificare a producției, ia decizii în legătură cu participarea cooperativei la diferite acțiuni de cooperare și asociere cu alte unități economice, cooperatiste și de stat etc. Organul executiv al adunării generale este **consiliul de conducere** ales de către aceasta. El conduce activitatea în intervalul dintre adunările generale și își desfășoară activitatea pe baza principiului muncii colective, asigurând respectarea democrației cooperatiste. Consiliul de conducere are ca atribuții: asigurarea respectării prevederilor statutare, executarea hotărârilor adunării generale și a obligațiilor ce izvorăsc din legi, stabilirea de sarcini și directive în lumina hotărârilor adunării ge-

nerale și controlarea modului de executare a lor etc. Consiliul de conducere răspunde în fața adunării generale pentru activitatea depusă. Conducerea curentă a activității cooperativei agricole revine președintelui, care este ales de adunarea generală și urmărește înfăptuirea hotărârilor adoptate de către aceasta.

În îmbunătățirea activității cooperativei agricole un rol important îl are **întărirea democrației cooperatiste**. În acest sens este necesară sporirea rolului adunării generale și al adunărilor lucrătorilor din ferme și brigăzi în adoptarea deciziilor, atragerea tuturor membrilor cooperatori la dezbaterile și rezolvarea în colectiv a problemelor de interes comun. Democrația cooperatistă presupune dreptul egal al membrilor cooperatori de a-și spune părerea și de a participa la luarea hotărârilor în toate problemele care privesc viața cooperativei, dar în același timp, ea implică și răspunderea acestora față de modul cum sînt utilizate și valorificate resursele cooperativei. **Creșterea răspunderii membrilor cooperatori constituie o condiție esențială pentru buna desfășurare a activității în cooperativa agricolă, pentru prevenirea fenomenelor negative în gospodărirea mijloacelor materiale și financiare ale acesteia, pentru întărirea ei economico-organizatorică.** De maximă importanță în acest sens sînt respectarea prevederilor statutare, a hotărârilor adunării generale și ale consiliului de conducere, aplicarea fermă a democrației cooperatiste, a principiilor muncii și conducerii colective, manifestarea de către fiecare cooperativar a unui profund spirit gospodăresc.

Rolul statului în organizarea și conducerea producției agricole cooperatiste

În cooperativele agricole sursa principală a sporirii producției și a ridicării nivelului de viață al membrilor cooperatori este dezvoltarea proprietății cooperatiste. Aceasta se realizează prin alocarea, în fiecare an, a unei părți din veniturile obținute

pentru creșterea și perfecționarea producției. La creșterea producției cooperativei agricole, în ritmul și proporțiile impuse de dezvoltarea întregii economii naționale și de sporirea nevoilor societății, **statul socialist are un aport important**.

Statul nostru a asigurat crearea și dezvoltarea unei puternice baze tehnico-materiale, care să permită dezvoltarea pe baze moderne a producției agricole. Principalele mijloace de muncă mecanice — tractoarele și mașinile agricole — necesare cooperativei agricole se află în proprietatea statului și sînt utilizate de către acestea prin intermediul S.M.A. De asemenea, statul socialist a efectuat și efectuează un volum important de investiții în agricultură pentru îmbunătățiri funciare, regularizarea cursului apelor și amenajarea bazinelor hidrografice, ameliorarea efectivului de animale etc., de care beneficiază și cooperativele agricole.

Sprîjinul statului socialist în dezvoltarea și modernizarea bazei tehnico-materiale a agriculturii cooperatiste se realizează și pe calea **creditelor acordate în condiții avantajoase**.

O contribuție substanțială la consolidarea cooperativei agricole, la dezvoltarea proprietății cooperatiste și la apropierea ei tot mai mult de proprietatea de stat îl are constituirea **asociațiilor economice de stat și cooperatiste** în agricultură. În cadrul acestora, cooperativele agricole se asociază cu întreprinderi de stat în vederea desfășurării unei activități economice comune: creșterea și îngrășarea animalelor, prelucrarea produselor agricole etc.

Cooperativele agricole sînt sprijinite de către stat și pe linia **conducerii și îndrumării activității lor**. Conducerea agriculturii cooperatiste de către statul socialist se realizează prin integrarea planurilor C.A.P. în **planul național unic**, folosind în acest scop o serie de pirghii economice cum sînt: **contractările de produse agricole** prin care unitățile specializate ale statului: cumpără, la prețuri stabile, cea mai mare parte a producției marfă a cooperativei agricole, **achizițiile de produse agricole** prin care cooperativele agricole vînd unităților specializate ale statului și cooperației de consum surplusul de produse ce rămîne după îndeplinirea obligațiilor asumate prin contracte. Contractele de vînzare a produselor agricole stau la baza întocmirii planurilor de producție ale C.A.P. Prin ele se realizează corelarea intereselor cooperativei agricole cu nevoile economiei naționale.

Rolul coordonator al statului socialist în dezvoltarea agriculturii cooperatiste se realizează și prin intermediul participării unor membri din S.M.A. la conducerea activității și adoptarea deciziilor în C.A.P. Astfel, directorul S.M.A. este și președintele consiliului intercooperatist, iar mecanizatorul, care este șeful sectorului unic de mecanizare din cooperativa agricolă, face parte din consiliul de conducere al C.A.P.

Conf. univ. dr. Ileana STANESCU

DECIZIA POLITICĂ ȘI ECONOMICĂ ÎN SISTEMUL CONDUCERII SOCIETĂȚII NOASTRE

INFĂPTUINDU-ȘI în mod strălucit înalta misiune de transformare revoluționară, pe baze socialiste, a societății românești, Partidul Comunist Român s-a afirmat ca factor politic fundamental, ca inițiator și conducător al operei de creare a unei economii moderne, bazată pe o amplă dezvoltare a științei, învățămîntului și culturii. Avînd rădăcinile adînc împlintite în realitățile țării, promovînd cu consecvență noul, luînd în considerare acțiunea legilor obiective, condițiile și particularitățile fiecărei etape, partidul nostru s-a identificat cu aspirațiile spre progres ale poporului, a manifestat o grijă neabătută pentru destinele țării, dovedindu-se singura forță socială capabilă să organizeze masele, fără deosebire de naționalitate, în vederea transpunerii în viață a obiectivelor și sarcinilor economice, sociale și politice stabilite în conformitate cu interesele vitale ale celor ce muncesc.

Fundamentarea științifică a acestor orientări a scos în evidență faptul că, în cadrul întregului sistem al conducerii societății, decizia politică a ocupat locul principal. Prin intermediul acesteia sînt puse în lumină conținutul, specificul și forțele motrice ale fiecărei etape, raportul dintre obiectiv și subiectiv, coordonatele principale ale marilor probleme social-economice, precum și soluțiile posibile de rezolvare a lor.

Locul și rolul deciziei politice

Ca act social-politic prin care se pun în mișcare forțe umane și mijloace materiale însemnate, decizia politică poate fi considerată ca fiind nucleul sistemului conducerii societății, momentul primar, hotărîtor, în raport cu care toate celelalte decizii au un caracter derivat și secundar.

Conducerea economică pe baze optime presupune o intensă activitate de triere, de selectare a diverselor variante posibile de dezvoltare. Fiecare etapă, fiecare treaptă a construcției socialiste conține multiple posibilități de combinare a factorilor de producție în funcție de condițiile concrete și specificul diferitelor sectoare de activitate. Dintre acestea factorul politic, de decizie, alege pe acele care exprimă linia necesității economice și sociale. Drept urmare, decizia politică, ca atribut inalienabil al partidului de guvernămînt, deși are un caracter opțional, aparent subiectiv, este, totuși, sugerată de esența și formele de manifestare ale legilor obiective. Orice nesocotire a esenței acestor legi, a formelor lor concrete de manifestare ar conduce la incompatibilitate cu obiectivele trasate. Din aceste motive, decizia politică nu poate avea un caracter conjunctural ci, ca acțiune politică de largă perspectivă, ea trebuie să se înscrie în tendințele de acțiune a legilor obiective.

Ca moment decisiv al actului de conducere, decizia politică întrunește un mare grad de creativitate care este direct influențat de capacitatea factorului politic de a sesiza evoluția proceselor economice și sociale, de capacitatea de a surprinde și elimina la timp contradicțiile. În acest context, o importanță deosebită în fundamentarea deciziilor politice capătă investigația sociologică și experimentul economic ca mijloace de cunoaștere a realității.

Vizînd procese economice și sociale concrete, care se verifică numai în anumite condiții istorice, deciziile politice îmbracă un caracter original, nerepetitiv. Materialul de referință merit să servească la formularea lor este alcătuit din interpretarea critică a propriei experiențe, din analiza experienței pozitive a altor țări care construiesc noua orînduire, precum și din o serie de informații privind principalele tendințe manifestate de economia mondială. Toate acestea fac ca decizia politică în țara noastră să fie precedată de o in-

tensă activitate previzională care să-i confere o mare certitudine de realizare.

Centrul vital al deciziei politice

Edificarea noii orînduiri în patria noastră a pus în lumină rolul Partidului Comunist Român ca factor hotărîtor al organizării și conducerii pe baze planificate a întregii vieți economice și cultural-educative. Profundele transformări revoluționare petrecute în baza tehnico-materială a țării, în structura societății și în natura relațiilor sociale, reprezintă opera conștientă a poporului și a conducătorului lui — partidul comunist român. Înfăptuirile ultimelor trei decenii oglindesc activitatea neobosită desfășurată de partid ca centru vital al societății noastre, reflectă realismul și justetea liniei sale politice.

Desprinzînd tendințele de acțiune a legilor obiective, transpunînd creator adevărurile generale ale marxism-leninismului la condițiile concrete ale țării noastre, cercetînd permanent realitatea economică și socială, schimbările intervenite ca urmare a dezvoltării forțelor de producție, studiînd cu atenție experiența altor popoare care construiesc socialismul, învățînd, în același timp, din propria-i experiență, partidul nostru a știut, întotdeauna, să găsească răspuns celor mai complexe probleme generate de practica construcției noii orînduiri. În soluțiile adoptate și-au găsit reflectarea năzuințele poporului nostru, sarcinile și exigențele fiecărei etape istorice.

Rezolvarea unor probleme concrete, specifice, confruntarea permanentă a rezultatelor cu necesitățile vieții economice și sociale din țara noastră, a întrunit fundamentări inedite, componente teoretice și practice noi, care nu s-au încadrat în vreo schemă prestabilită, valabilă în alte locuri și împrejurări.

Elaborarea de pe poziții științifice a deciziei politice, bazarea ei pe învățătura marx-leninistă și pe o profundă analiză a realităților noastre, evaluarea realistă a consecințelor, a rezultatelor imediate și viitoare, a însemnat, totodată, și o contribuție la dezvoltarea gândirii marxiste. Astfel, preocuparea pentru elucidarea problemelor fundamentale ale construcției socialismului în patria noastră, pentru găsirea unor căi, forme și metode adecvate înfăptuirii programelor de dezvoltare, a fost însoțită și de efortul pentru clarificarea teoretică, pentru definirea riguros științifică a acestora. Amintim în această privință concepția despre stadiul de dezvoltare al țării noastre, despre societatea socialistă multilateral dezvoltată, concepția originală referitoare la amplasarea armonioasă a forțelor de producție pe întreg teritoriul țării, etc. etc.

Capacitatea de a defini, de a înțelege esența și formele de manifestare a legilor obiective, a permis mărirea operativității în adoptarea și îndeplinirea deciziei politice. În acest context, decizia politică a reușit să cuprindă o arie largă de probleme menite să contribuie la dezvoltarea și perfecționarea mecanismului social-economic în ansamblul său. Drept urmare, de-a lungul anilor, s-au cristalizat și verificat mai bine principiile conducerii planificate a economiei, s-au conturat formele instituționale ale acesteia, s-a realizat o apropiere a conducerii de producție și o creștere a eficienței folosirii prghiilor economice, a crescut precizia prognozei economice și sociale.

Perfecționarea conducerii a însemnat, în același timp, înlăturarea „din mers” a unor practici învechite care nu mai corespundeau noilor condiții, corectarea unor greșeli, inerente perioadei de început, depășirea greutăților ivite pe parcurs. Forța mobilizatoare a liniei politice a partidului nostru a izvorit tocmai din faptul că, individuali-

Pentru o nouă ordine economică internațională

RELAȚIA DEZVOLTARE — INDEPENDENȚĂ — INTERDEPENDENȚĂ

REALITĂȚILE epocii contemporane, interdependența crescândă dintre diversele structuri economice naționale ca și dintre diferitele fenomene ale vieții internaționale reclamă sporirea rolului tuturor statelor, a responsabilității fiecărui popor în soluționarea problemelor majore cu care este confruntată omenirea.

Tendința obiectivă a înaintării pe calea progresului și a civilizației, întemeierea ei pe o strategie eficientă a dezvoltării evidențiază necesitatea abordării dialectice a raportului dintre factorii naționali și cei care acționează pe plan internațional, a relației dintre dezvoltarea internă independentă — pe baza eforturilor proprii — și cooperarea internațională care implică interdependența. În concepția marxist-leninistă aceste categorii nu sînt incompatibile și nici nu se află în raporturi de subordonare, ci, dimpotrivă, alcătuiesc o unitate organică, condiționându-se reciproc.

Independența națională, exercitarea suveranității asupra resurselor umane și materiale, exprimată în dezvoltarea de sine stătătoare a popoarelor, face necesară și totodată posibilă participarea lor activă și efectivă la schimburile internaționale, la reglementarea problemelor de interes general. La rîndul său, participarea la viața internațională, impusă de interdependența pe plan economic dintre state — ca subsisteme naționale ale sistemului mondial — trebuie să se realizeze între parteneri egali în drepturi, fără presiuni și imixțiuni în treburile interne, prin contribuția tuturor la instaurarea unor relații echitabile de concurență și cooperare.

Interdependența reprezintă, de fapt, premisa diversificării și a amplificării unei cooperări rodnice și durabile pe plan mondial, preierabilă înfruntărilor. Participarea la cooperarea internațională devine un real mijloc de stimulare a dezvoltării economice interne — baza materială a independenței și suveranității fiecărui stat —, dar mai ales a celor subdezvoltate și în curs de dezvoltare, potențiază eforturile lor de progres.

INTR-O LUME care devine tot mai interdependentă, așa cum subliniază tovarășul Nicolae Ceaușescu, „disproporțiile și răminerile în urmă dintr-o zonă sau alta a lumii au, pînă la urmă, repercusiuni, mai mari sau mai mici, asupra tuturor statelor, afectează raporturile economice în general”¹⁾. Creșterea sau declinul economiei unei națiuni poate avea consecințe nu numai asupra propriilor ei destine, dar și asupra altor națiuni și chiar a întregii omeniri. Ca urmare, crearea unui climat internațional prielnic amplificării relațiilor bazate pe egalitate în drepturi și avantaj reciproc, colaborării responsabile într-un spirit de deplină echitate, capătă o mare însemnătate pentru stimularea cooperării multilaterale și asigurarea unui curs favorabil dezvoltării tuturor statelor, transformării revoluționare a societății, progresului general.

În acest context, statornicirea unei noi ordini economice și politice internaționale, democratizarea relațiilor dintre toate țările lumii — ca cerință și latură esențială a acestei ordini — nu constituie

un deziderat subiectiv al unor state, persoane sau cercuri politice, nu este un fenomen de conjunctură. Exprîmînd o cerință obiectivă, logică a contemporaneității, impusă de complexitatea factorilor socio-politici și economici, noua ordine internațională reprezintă cadrul funcțional cel mai potrivit pentru lupta de eliberare socială și națională, condiția sine-qua-non de care depinde înaintarea omenirii în continuare pe calea progresului și, totodată, rezultatul mutațiilor structurale ce au avut și continuă să aibă loc în lume. Profunde schimbări survenite în evoluția raportului mondial de forțe și cele din interiorul sistemului capitalist, agravarea crizei sale, transformările petrecute în configurația politică și economică a lumii, creează posibilitatea promovării și, în același timp, a înfăptuirii unei autentice ordini mondiale noi, democratice.

NOUA ORDINE economică și politică implică manifestarea suveranității ca drept inalienabil al fiecărui popor și, totodată, ca punct de plecare în dezvoltarea colaborării cu alte state. De respectarea dreptului suveran al fiecărui popor de a fi stăpîn în propria țară depinde, cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, „însăși posibilitatea promovării unei politici noi în viața internațională”. În consecință „trebuie să se poarte în toate împrejurările de la adevărul că principiul suveranității este universal valabil și același pentru toate statele, indiferent de mărimea sau de orînduirea lor socială, că el nu poate fi conceput decît într-un singur sens și în nici un caz nu poate fi aplicat sau interpretat în mod diferit față de o țară sau alta”²⁾. Exercițarea deplină a atributelor suveranității reprezintă, de fapt, singura bază reală, necesară și posibilă pentru statornicirea unor relații firești de colaborare între state independente și egale în fața principiilor dreptului internațional.

Realitatea relațiilor internaționale denunță zilnic, sub o înfinitate de aspecte, vechea ordine capitalistă, caracterizată prin raporturi de inechitate și injustiție, prin dominarea și asuprirea națiunilor mai mici și mai slabe economic de cele mari și puternice; totodată, ea evidențiază necesitatea restructurării conținutului și a reorganizării modului de funcționare al relațiilor internaționale, în interesul fundamental al popoarelor, concomitent cu depășirea raporturilor discriminatorii și lichidarea politicii imperialiste, colonialiste și neocolonialiste care a determinat rămînerea în urmă a unor state, actuala lor stare de subdezvoltare. „Existența a două treimi din omenire în stare de subdezvoltare sau în curs de dezvoltare — arată tovarășul Nicolae Ceaușescu — este una din cele mai grave anomalii ale lumii contemporane care îngustează sfera producției materiale și a deslăcerii produselor, are repercusiuni negative asupra dezvoltării și stabilității întregii economii mondiale”³⁾.

Răspunzînd intereselor tuturor popoarelor, noua ordine — bazată pe respectul independenței și suveranității naționale, pe deplină

egalitate în drepturi, pe neamsec în treburile interne și avantaj reciproc, pe dreptul imprescriptibil al fiecărui popor de a-și alege în mod liber calea dezvoltării economice și sociale — reprezintă singura alternativă democratică, progresistă și pașnică față de anacronicul sistem de relații creat de politica imperialistă, colonialistă și neocolonialistă, singura cale eficientă pentru lichidarea subdezvoltării.

EDIFICAREA unei noi ordini economice și politice mondiale este menită să deschidă largi perspective și să creeze multiple posibilități de natură să asigure prosperitatea întregii omeniri și cu atât mai mult popoarelor din țările în curs de dezvoltare. Dar, în strategia dezvoltării generale, fără a subestima factorii externi, aceste țări trebuie să se bazeze pe forțele proprii, pe muncă și efortul propriului popor, care reprezintă, în ultimă instanță, condiția hotărâtoare a dezvoltării reale, independente și suverane. Este neîndoielnic că responsabilitatea organizării unei dezvoltări de sine stătătoare revine țărilor respective, guvernelor naționale, care trebuie să mobilizeze și să folosească în propriul interes întregul potențial uman și material de care dispun, să fie stăpîne pe bogățiile naturale, să-și instituie controlul asupra acțiunilor de cercetare, prospectare și valorificare a lor.

Împlinirea aspirațiilor legitime ale popoarelor din țările în curs de dezvoltare spre emanciparea economică și socială face necesară orientarea eforturilor lor în direcția unor prefaceri calitative care să permită lichidarea rămînerii lor în urmă, reducerea decalajelor economice și tehnologice dintre nivelul lor de dezvoltare și cel al statelor industriale. „În acest cadru, așa cum se arată în „Poziția României cu privire la instaurarea unei noi ordini economice internaționale”, se impun, în primul rînd măsuri în vederea unei creșteri puternice a forțelor de producție, concentrînd în principal eforturile spre crearea unei industrii naționale puternice, dezvoltarea agriculturii și — în concordanță cu progresul acestor ramuri — spre dezvoltarea transporturilor și a celorlalte sectoare ale activității economice”¹⁾.

Experiența recentă a majorității țărilor în curs de dezvoltare demonstrează că, deși ele dispun de numeroase și însemnate resurse naturale, acestea continuă să fie exportate în cea mai mare parte sub formă de materii prime, iar ponderea industriei prelucrătoare a acestor țări în producția industrială a lumii rămîne de circa 7%. Se mențin și chiar se măresc decalajele față de țările avansate economice. Totodată, înrăutățirea situației țărilor în curs de dezvoltare sub influența crizei din lumea capitalistă dezvoltată nu le-a permis să înainteze spre rezolvarea unei serii de probleme grave cum sînt: șomajul, subnutriția, analfabetismul, adîncirea inegalităților sociale. Pe plan extern eforturile de emancipare se lovesc de condițiile inechitabile de schimb, de oscilațiile cererii la materiile prime exportate și menținerea unor raporturi necorespunzătoare față de prețurile produselor industriale importate, de instabilitatea pieței, insuficiența mijloacelor financiare din afară, a asistenței tehnologice și științifice etc.

Așa cum subliniază în Programul partidului nostru, „pentru lichidarea rămînerii în urmă, pentru dezvoltarea economico-socială independentă și făurirea unei noi orînduirii sociale, trebuie pornit atît de la folosirea maximă a mijloacelor umane și materiale proprii, cît și de la extinderea colaborării internaționale și folosirea ajutorului necondiționat al altor state. Îmbinarea armonioasă a factorului intern și extern — ce se condiționează reciproc — constituie ex-

presia unei politici juste a fiecărui popor, a forțelor revoluționare din fiecare țară”²⁾. Concepute și aplicate pe astfel de baze, măsurile vizînd lichidarea decalajelor față de statele industrializate și realizarea unei egalizări relative a nivelurilor de dezvoltare (desigur, fără a neglija specificul istoric, geografic și climatic al fiecărui stat) se înscriu în procesul de instaurare a unei noi ordini economice internaționale.

DEVINE TOT MAI EVIDENT că stabilitatea economică și politică internațională, progresul destinderii și al dezvoltării nu pot fi asigurate decît prin lupta fermă a popoarelor pentru a determina toate țările, indiferent de mărimea lor, să accepte și să acționeze în spiritul normelor noii ordini — oricît le este de greu unora dintre ele să renunțe la vechile privilegii. Este necesar, însă, ca factorii de decizie politică să fie convinși că lărgirea dialogului și a colaborării active între toate statele lumii, dezvoltarea pe baze democratice și echitabile a relațiilor dintre țările industrializate și cele în curs de dezvoltare, întreprinderea de măsuri practice în vederea ajutorării acestora din urmă, reprezintă singurul mijloc posibil de instaurare a unei ordini mondiale viabile, indispensabilă atît dezvoltării economice a statelor rămase în urmă cît și progresului celor avansate. Crearea unei ordini economice și politice mondiale capabilă să răspundă celor mai stringente cerințe ale contemporaneității, aspirațiilor de progres și pace ale popoarelor „reclamă în mod imperios — subliniază tovarășul Nicolae Ceaușescu — participarea activă a tuturor țărilor, cu drepturi egale, depline. În acest context, apreciem că țările mici și mijlocii sînt chemate să joace un rol tot mai activ în afirmarea noilor principii de relații între state și a unei noi ordini economice și politice internaționale”³⁾.

O reală contribuție în promovarea noilor principii ale relațiilor dintre state, în dezbaterile și elaborarea de programe speciale privind transpunerea în practică a diverselor obiective ale noii ordini, revine Organizației Națiunilor Unite, organismelor ei specializate și altor organizații politice, economice și sociale internaționale. Acestea sînt chemate să găsească noi modalități concrete de reglementare a relațiilor dintre statele industrializate și cele subdezvoltate și în curs de dezvoltare, de satisfacere a cerințelor îndreptățite ale acestora din urmă, de protecție a intereselor lor pentru garantarea securității schimburilor, înlăturarea barierelor tarifare și netarifare etc., cu obiectivul eliminării decalajelor și a subdezvoltării. Îmbunătățirea treptată a ambianței generale și consolidarea încrederii reciproce dintre state este de natură să favorizeze realizarea aspirațiilor țărilor rămase în urmă, înaintarea lor pe o cale proprie de dezvoltare și participarea lor în condiții de egalitate la diviziunea internațională a muncii, la luarea deciziilor politice și economice de interes mondial.

ROMÂNIA SOCIALISTĂ, ea însăși țară în curs de dezvoltare, acționează cu fermitate în spiritul principiilor promovate, pentru adoptarea și generalizarea lor în relațiile dintre toate statele, pentru lărgirea cooperării active și instaurarea unei noi ordini economice și politice mondiale. Angajată în rezolvarea, pe plan național și internațional, a unor probleme similare cu cele ale țărilor în curs de dezvoltare, țara noastră militează în continuare pentru extinderea și diversificarea relațiilor cu aceste țări, pentru întărirea solidarității cu toate forțele progresiste, antiimperialiste care luptă pentru consolidarea și apărarea dreptului popoarelor de a fi stăpîne pe destinele lor într-o nouă ordine economică și politică.

Eforturile proprii ale fiecărei țări în curs de dezvoltare, în vederea atingerii acestor țeluri, trebuie să fie susținute prin măsuri hotărîte din partea comunității internaționale, în sprijinul accelerării progresului economic și social al popoarelor respective. În Mesajul președintelui Nicolae Ceaușescu adresat celei de-a IV-a Conferințe a Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare se subliniază în acest sens: „Este în interesul tuturor națiunilor — inclusiv al celor din statele dezvoltate ale lumii — ca țările în curs de dezvoltare să fie tot mai larg ajutate să-și faurească o industrie proprie, să-și dezvolte în ritm mai rapid economia și să-și pună pe deplin în valoare resursele naționale, să participe activ, în condiții de deplină egalitate și echitate, la diviziunea internațională a muncii, la schimbul mondial de valori materiale și spirituale”. Sînt înfățișate astfel, sub un aspect de primă însemnătate, corelațiile dialectice complexe dintre dezvoltarea economică, independența națională a statelor și interdependențele din lumea contemporană, care ilustrează o dată mai mult necesitatea înfăptuirii în practică a noii ordini economice internaționale.

conf. univ. dr. Marcela IOVANELLI
A.S.E.

¹⁾ Nicolae Ceaușescu, România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate, vol. 10, Editura politică, 1974, p. 276.

²⁾ Nicolae Ceaușescu, Expunere la Marea Adunare Națională cu privire la mărețele realizări ale poporului român în cincinalul 1971—1975 și la politica externă a României, pusă în slujba păcii și colaborării internaționale, 18 decembrie 1973, Editura politică, 1975, p. 25.

³⁾ Nicolae Ceaușescu, Expunere la Congresul consiliilor populare județene și al președinților consiliilor populare municipale, orașenești și comunale, 4 februarie 1976, Editura politică, 1976, p. 65.

⁴⁾ Contribuții ale României la soluționarea marilor probleme ale lumii contemporane, Editura politică, 1975, p. 10.

⁵⁾ Programul Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, Editura politică, 1975, p. 131.

⁶⁾ Nicolae Ceaușescu, Raport la cel de-al XI-lea Congres al Partidului Comunist Român, Editura politică, 1975, p. 37.

TENDINȚE • CONJUNCTURI

Evoluția prețurilor internaționale ale produselor de bază în luna aprilie 1976

TENDINȚA de creștere a prețurilor internaționale ale produselor de bază, reluată în anul 1976 sub influența înviorării activității economice în principalele țări capitaliste industrializate, a înregistrat o înclinare în cursul lunii aprilie a.c. Potrivit indicelui agregat INSCIN, rata lunară de creștere a prețurilor internaționale ale produselor de bază cuprinse în nomenclatorul de export-import al R.S. România s-a diminuat de la +1,3% în martie la numai +0,4% în aprilie a.c.

Pe ansamblul materiilor prime industriale rata de creștere a prețurilor internaționale s-a redus la jumătate (la +1,2%). Cu toate acestea, prețurile la piei au continuat să prezinte o tendință de creștere accelerată (de la +7,9% la 12,8%), sub influența menținerii unei cereri susținute pentru piei brute de bovine la bursa din Chicago.

La celelalte materii prime industriale rata de creștere a prețurilor s-a diminuat în luna aprilie a.c., cu toate că la unele produse din cadrul acestor subgrupe, în special la cositor și cupru, prețurile au înregistrat creșteri însemnate.

La grupa de produse alimentare, tendința de scădere ușoară a prețurilor, semnalată în tot cursul primului trimestru a.c. s-a accentuat de la -0,8% în martie la -3,6% în aprilie. Prețurile au scăzut la cereale (-3,9%), la semințe oleaginoase și grăsimi animale și vegetale (-4,9%), precum și la animale, carne și

INDICELE SINTETIC INSCIN ÎN ANII 1974-1975
SI ÎN APRILIE 1976

Categorie de produse	Anul	1974-1975, la 100		
		Indici anuali	Martie	Aprilie
INDICE GENERAL	1974	240,4	236,3	236,3
	1975	218,7 ^a	222,2	219,6
	1976		229,4 ^a	221,2 ^a
1. Produse alimentare	1974	230,8	213,4	206,3
	1975	203,7	212,5	208,2
	1976		183,8 ^a	177,1 ^a
- cereale	1974	261,5	276,1	232,6
	1975	216,7	211,3	210,5
	1976		209,6	201,5
- semințe oleag., produse deriv., gră	1974	240,8	212,8	222,4
- simi animale și vegetale	1975	195,9	198,3	205,8
	1976		166,8	158,7
- animale, carne și produse animaliere	1974	128,3	126,1	126,0
	1975	159,3	154,0	157,4
	1976		154,1 ^a	143,8 ^a
- zahăr și produse tropicale	1974	437,5	335,6	351,2
	1975	314,0	396,1	346,5
	1976		249,0	243,1
2. Combustibili	1974	336,8	340,0	322,1
	1975	343,0	335,2	337,6
	1976		360,4 ^a	365,5 ^a
- cărbuni și coals	1974	193,6	163,8	169,6
	1975	260,0	276,2	268,0
	1976		263,6 ^a	264,9 ^a
- țiței	1974	567,1	567,1	567,1
	1975	461,2	450,9	450,9
	1976		492,0	493,4
- produse petroliere	1974	380,9	413,8	369,9
	1975	373,9	346,0	358,6
	1976		393,3	408,4
3. Materii prime industriale	1974	216,1	214,7	222,3
	1975	188,2 ^a	193,1	189,7
	1976		193,6 ^a	195,3 ^a
- minereuri	1974	139,6	149,6	145,1
	1975	168,1 ^a	173,9	171,5
	1976		164,4 ^a	165,6 ^a
- metale	1974	231,5	221,3	237,9
	1975	185,1	192,2	184,7
	1976		188,3 ^a	192,4 ^a
- cauciuc	1974	210,3	263,2	237,7
	1975	159,8	162,3	150,9
	1976		210,2	212,1
- lemn și produse din lemn	1974	232,1	228,2	232,8
	1975	229,0	240,1	237,2
	1976		217,3 ^a	214,6 ^a
- fibre animale și vegetale	1974	192,0	215,3	207,9
	1975	162,4 ^a	151,7	160,6
	1976		193,7 ^a	193,8 ^a
- piei	1974	122,3	136,4	132,6
	1975	114,8	91,5	114,9
	1976		165,0	186,2

a) Date provizorii pentru: coals de furnal, builă, minereu de fier, cromită, minereu de mangan, feromangan, ferossiliciu, oțel comercial, tablă groasă, tablă subțire, tablă neagră, lamină de cupru, cherestea de rășinoase, celuloză, hirtie kraft, lăcher, fibre celulozice și porci vit.

produse animaliere (-4,7%). Prețurile la zahăr au scăzut în timp ce la cacao și în special la cafea au înregistrat creșteri însemnate.

La grupa de combustibili s-a înregistrat o anumită accelerare a tendinței de creștere a prețurilor (la 2,3%), sub influența activizării cererii și a majorării prețurilor în special la benzina de calitate superioară.

Sectorul prognoze și eficiența comerțului exterior — INSCIN

EVOLUȚII MONETARE

PERIOADA 10-14 mai a.c. s-a caracterizat printr-o consolidare de ansamblu a dolarului S.U.A. față de principalele valute vest-europene. Beneficiind de unele date conjuncturale favorabile (creșterea pentru a patra săptămână consecutiv a dobânzilor pe piața internă, anunțarea creșterii cu 0,7% a producției industriale americane pe luna aprilie a.c.), dolarul a înregistrat reprecieri față de majoritatea valurilor vest-europene (cu excepția lirei italiene și a lirei sterline). Politica în domeniul dobânzilor interne dusă de către Sistemul federal rezervă pentru accelerarea redresării economiei, concomitent cu preocuparea accentuată pentru combaterea inflației într-o perioadă de confruntări electorale, a făcut ca politica „banilor ieftini” să fie treptat înlocuită acum cu politica „banilor scumpi”.

Măsurile luate de autoritățile italiene pe linia limitării operațiilor speculative cu lira italiană, măsuri menționate în numărul trecut, au avut ca efect pe piața valutară internațională că lira cota la începutul perioadei circa 800 lire pentru 1 dolar S.U.A., comparativ cu circa 870 lire pentru un dolar la sfârșitul perioadei anterioare. Această repreciere a fost treptat redusă, cota fiind de circa 855 lire pentru 1 dolar S.U.A. la sfârșitul intervalului, între altele ca urmare a faptului că sînt așteptate în continuare măsuri eficiente de lungă durată pe plan economic.

Lira sterlină a înregistrat în acest interval o ușoară tendință de repreciere față de dolarul american, oscilînd mai mult în jurul nivelului de 1,8260 dolari pentru o liră sterlină. Acordul la care s-a ajuns între guvern și liderii uniunilor sindicale pe linia politicii salariale și a prețurilor a ajutat intructiva lira sterlină, dar unele previziuni în sensul deteriorării balanței de plăți și al creșterii inflației în Anglia determină menținerea nesigurății în privința valutei engleze, al cărei curs se crede că ar putea să scadă în curînd sub nivelul de 1,8 dolari pentru o liră sterlină.

Dintre celelalte valute vest-europene care s-au depreciat în raport cu dolarul american menționăm marca vest-germană, care a cotat 2,5540 mărci pentru un dolar la sfârșitul intervalului, comparativ cu 2,5330 mărci pentru 1 dolar la începutul lui (depreciere cu 0,82%) și francul belgian (depreciere cu 0,78%), care a cotat circa 39,12 franci pentru 1 dolar la finele intervalului, comparativ cu 38,80 franci pentru 1 dolar la începutul lui. Factorul principal în determinarea acestei tendințe a fost menținerea la același nivel a dobânzilor depozitelor în aceste valute, în timp ce la alte valute au fost înregistrate ușoare creșteri.

Dobânzile la depozitele în eurovalute pe perioada de 6 luni s-au menținut în jurul a 4,0625% p.a. pentru depozitele în euromărci vest-germane, au înregistrat o ușoară creștere la depozitele în eurofranci elvețieni (la 2,25% p.a.) și o creștere ceva mai pronunțată la depozitele în eurodolari (la 6,5625% p.a.).

Prețul aurului la Londra a oscilat ușor în jurul nivelului de 128 dolari uncia, piața stabilizîndu-se la un nivel considerat ca acceptabil pentru absorbirea celor 780 (MM) uncii pe care F.M.I. le va vinde la 2 iunie a.c., prima tranșă din totalul celor 25 milioane de uncii stabilite a fi vindute pe piața liberă.

Gheorghe MUNTEAN
Paul DUMITRAȘCU

Construcția de conducte

Anul trecut în țările nesocialiste au fost construite, în total, 26,1 mii km de conducte pentru transportul de țiței, gaze sau produse petroliere. Dacă volumul construcțiilor a descrescut an de an începînd din 1972, se apreciază că în anul în curs el va înregistra un salt de 46%, față de realizările din 1975, urmînd să totalizeze circa 38 de mii km (ceea ce necesită investiții evaluate la 6,76 mld. dolari).

După cum ilustrează datele din tabel, cele mai ample extinderi ale construc-

ției de conducte se preconizează în Canada, America Latină, Orientul Apropiat și Mijlociu, Europa occidentală fiind sin-

Țara sau regiunea	Conducte construite	
	1975	1976 (previziuni)
S.U.A.	12 085	12 178
Canada	1 088	4 518
Europa occid.	4 809	3 045
America Latină	1 791	5 170
Orientul apropiat și Mijlociu	2 016	6 642
Africa	2 594	3 903
Asia de sud-est și Australia	1 845	2 491
Total	26 078	37 945

gura regiune în care activitatea respectivă se restrînge simțitor în acest an (concentrîndu-se îndeosebi în zona Mării Nordului).

UNCTAD IV

Modalități concrete pentru depășirea subdezvoltării:

COMPONENTA FINANCIARĂ (II)

Parități și balanțe: o imperioasă nevoie de ordine

NU SE POATE VORBI despre sistemul monetar internațional fără să se abordeze problemele asigurării unor rapoarte valorice stabile între monedele naționale, ca o condiție pentru desfășurarea normală, echitabilă a schimburilor economice internaționale. În această privință, este știut că în urma compromisului dintre S.U.A. și Franța realizat la Rambouillet în noiembrie anul trecut și omologat la sesiunea din ianuarie a.c. din Jamaica a Comitetului interimar al F.M.I. pentru reforma sistemului monetar, s-a ajuns la recunoașterea ca obiectiv final al reformei a realizării unor cursuri valutare stabile dar ajustabile, iar pînă atunci, ținându-se seama de actualele condiții ale vieții economice internaționale, caracterizate prin instabilitate și dezechilibru, să se admită ca primă etapă flotarea cursurilor sub supravegherea F.M.I.

Prin urmare, deși omenirea este conștientă că rezolvarea problemelor acute ale comerțului și cooperării economice internaționale nu este posibilă fără ordine în parități și cursuri valutare, ea va avea de străbătut în continuare o perioadă nedeterminată caracterizată prin incertitudini și dezechilibru în acest domeniu. În asemenea condiții, avînd în vedere că țările în curs de dezvoltare suferă cel mai mult de pe urma instabilității monetare, vor trebui luate măsuri de protejare a acestor țări împotriva efectelor inflației din țările occidentale, ale deprecierei principalelor monede care servesc la plățile internaționale, inclusiv împotriva erodării rezervelor lor valutare ca urmare a pierderii de valoare pe care o suferă monedele de rezervă naționale.

O altă problemă importantă de care depinde echilibrul sistemului monetar internațional este aceea a **ajustării balanțelor de plăți ale țărilor membre**, în sensul prevenirii, redresării și finanțării deficitelor de balanță. În această privință, vor trebui găsite metode distincte, corespunzătoare situației țărilor în curs de dezvoltare, pentru acoperirea deficitelor de balanță ale acestor țări și

indeosebi ale țărilor cel mai slab dezvoltate.

Este știut că aceste deficite — care din cauze independente de voința țărilor rămase în urmă, cum sînt criza economică și inflația din Occident, au ajuns la proporții exorbitante — primejdiesc realizarea planurilor sau programelor naționale de dezvoltare. Ca urmare, finanțarea acestor deficite este strîns legată de dezvoltare și, mai departe, de îmbunătățirea situației economice mondiale în totalitatea ei, deoarece echilibrarea balanțelor de plăți menține puterea de cumpărare externă a țărilor în curs de dezvoltare, cu repercusiuni favorabile și asupra economiei țărilor dezvoltate, partenere — în cadrul schimburilor internaționale — ale celor rămase în urmă din punct de vedere economic.

În această problemă un rol primordial revine Fondului Monetar Internațional, ale cărui credite sînt destinate, atît sub regimul actualului statut, cît și sub acela al propunerilor de modificare a statutului, sprijinirii țărilor membre care au dificultăți de echilibrare a balanței de plăți. Va trebui ca F.M.I. să fie dotat cu un dispozitiv larg de modalități de creditare, pentru a face față unei întregi game de situații în care se pot afla; din acest punct de vedere țările în curs de dezvoltare, datorită specificului lor economic.

Întrucît sprijinul internațional sub forma finanțării deficitelor de balanță ale țărilor în curs de dezvoltare trebuie să-și aibă locul asigurat în cadrul sistemului monetar internațional. România a susținut toate inițiativele care aveau ca obiectiv majorarea substanțială a resurselor de finanțare, îmbunătățirea și diversificarea mecanismului de corelare și distribuire a fondurilor, orientarea mai eficientă a acestor fonduri și crearea unor condiții de finanțare cît mai apropiate de cerințele și posibilitățile țărilor rămase în urmă.

Finanțarea dezvoltării: creșterea aportului extern net

REUNIUNEA MINISTERIALĂ de la Manila a „Grupului celor 77” a pus un accent deosebit pe **necesitatea sporirii**

sprijinului internațional pentru dezvoltare nu numai pe linia echilibrării balanțelor de plăți, dar și pe aceea mult mai largă a traducerii în viață a Strategiei internaționale a dezvoltării, stabilite de O.N.U. În această privință, ea s-a prevalat de rezoluția 3362 (S-VII) a Adunării Generale a O.N.U., amintind că Adunarea Generală a recunoscut necesitatea creșterii substanțiale a resurselor financiare furnizate țărilor în curs de dezvoltare în condiții avantajoase, a îmbunătățirii condițiilor și modalităților de transfer și a furnizării asistenței sub formă de fluxuri previzibile, regulate și din ce în ce mai sigure, pentru a facilita țărilor în curs de dezvoltare îndeplinirea programelor lor pe termen lung de dezvoltare economică și socială.

„Grupul celor 77” a subliniat în această privință că sprijinul țărilor dezvoltate este pentru țările în curs de dezvoltare o completare indispensabilă a propriilor lor eforturi pe plan intern, constatînd cu îngrijorare că țările dezvoltate continuă să nu-și îndeplinească integral obligațiile asumate în conformitate cu Strategia internațională a dezvoltării și să impună condiții la acordarea sprijinului lor.

Finanțarea externă pe termen lung a creșterii economice din țările în curs de dezvoltare comportă o multitudine de aspecte, din care sînt de reținut îndeosebi ajutorul public pentru dezvoltare (A.P.D.), aportul instituțiilor multilaterale de finanțare a dezvoltării și accesul la piețele de capitaluri ale țărilor dezvoltate.

Stabilit de O.N.U. la 0,77% din produsul național brut al țărilor dezvoltate, **ajutorul public pentru dezvoltare** nu a fost furnizat de aceste țări decît într-o proporție mult mai redusă. „Grupul celor 77” a propus ca obiectivul stabilit să fie considerat ca un minim, ca A.P.D. să fie repartizat într-un mod mai rațional și mai echitabil între toate țările în curs de dezvoltare, fără prejudicierea acordurilor bi- și multilaterale care există între țările dezvoltate și cele rămase în urmă, ca țările dezvoltate să asigure continuitatea acestor fluxuri financiare.

Aportul instituțiilor multilaterale de finanțare a dezvoltării, cum sînt Fondul Monetar Internațional, Grupul Băncii Mondiale (Banca Internațională pen-

tru Reconstrucție și Dezvoltare și cele două afiliate ale ei. Asociația Internațională pentru Dezvoltare și Corporația Financiară Internațională), băncile regionale de finanțare a investițiilor (Banca Interamericană de Dezvoltare, Banca Africană de Dezvoltare etc.) ar trebui majorat simțitor, ceea ce presupune crearea de noi resurse de creditare de care să dispună aceste instituții.

Accesul la piețele de capitaluri ale țărilor dezvoltate va trebui lărgit, condițiile de obținere a fondurilor de pe aceste piețe vor trebui îmbunătățite pentru țările în curs de dezvoltare, continuitatea obținerii lor va trebui asigurată. „Grupul celor 77” a propus în această privință ca țările în curs de dezvoltare să nu fie vizate de măsurile administrative care reglementează emisiunile de obligațiuni străine pe piețele de capitaluri, ca dreptul organismelor financiare naționale de a dobândi titluri ale datoriei țărilor în curs de dezvoltare să nu fie limitat, ca țările în curs de dezvoltare să nu aibă de suferit de pe urma măsurilor generale destinate să reglementeze ieșirile de capitaluri din țările exportatoare de capital, ca guvernele, acționând individual sau prin intermediul facilităților multilaterale, să ofere o garanție pentru obligațiile financiare ale țărilor în curs de dezvoltare.

Ușurarea poverii datoriei

ESTE UN FAPT cunoscut că numeroase țări în curs de dezvoltare suferă de pe urma datoriei lor externe care a ajuns la un nivel critic. Această situație se datorește mai multor împrejurări, între care deficitului balanței lor de plăți, determinat de criza economică mondială, insuficienței sprijinului acordat pentru acoperirea acestui deficit și a ajutorului pe termen lung pentru dezvoltare, costului foarte ridicat al împrumuturilor contractate de țările în curs de dezvoltare pe piețele financiare ale țărilor dezvoltate, dificultăților întâmpinate de cele din urmă în pătrunderea pe piețele țărilor dezvoltate cu mărfurile lor de export. Toate acestea apăsă, așa cum rezultă și din studii întreprinse de „Grupul celor 77”, asupra capacității de import a țărilor în curs de dezvoltare, și prin urmare, asupra posibilității de înlăptuire a programelor de dezvoltare.

Propunerile care se dezbat în cadrul celei de a IV-a sesiuni a U.N.C.T.A.D. se referă atât la datoria publică a țărilor în curs de dezvoltare, cât și la datoria lor comercială. În ce privește datoria publică, s-ar putea avea în vedere o ușurare a ei prin amânarea plății dobânzilor, acordarea unui moratoriu sau reducerea datoriei, iar în cazul țărilor cel mai slab dezvoltate, fără litoral sau insulare, o anulare a acestei datorii.

Alte propuneri se referă la activitatea organismelor multilaterale de finanțare a dezvoltării și la obligația pe care ar avea-o ca, pornind de la recunoașterea faptului că problema datoriei publice externe a țărilor în curs de dezvoltare are la bază condițiile economice vitrege pe plan general și costul oneros al creditului pe piețele financiare internaționale, deci cauze neimputabile acestor țări, să le acorde un ajutor al cărui cuantum să nu fie inferior vărsăminte-

lor pe care ele le fac organismelor respective pentru a achita anuitățile ce le datorează.

În legătură cu datoria comercială a țărilor în curs de dezvoltare, a fost propusă consolidarea acesteia și eşalonarea vărsămintelor pentru achitarea ei pe o perioadă de cel puțin 25 de ani. În acest scop ar trebui create mecanisme financiare adecvate, cum ar fi un Fond sau o bancă internațională care să finanțeze datoria pe termen scurt a țărilor interesate.

În aceeași ordine de idei s-a emis ideea convocării cîi mai grabnice a unei Conferințe a principalelor state dezvoltate creditoare și a statelor debitoare interesate, sub auspiciile U.N.C.T.A.D., în cadrul căreia să se stabilească măsurile de aplicare a principiilor și a liniilor directoare ce vor fi omologate la Nairobi în legătură cu renegocierea datoriei publice și a datoriei comerciale a țărilor în curs de dezvoltare.

În cadrul U.N.C.T.A.D. IV se poate aduce, printr-un efort colectiv, la conștientizarea unor propuneri constructive care să marcheze un progres în rezolvarea marilor probleme ale lichidării decalajelor dintre țările dezvoltate și cele în curs de dezvoltare, ale reglementării pe baze noi a relațiilor monetare și financiare internaționale. Pentru aceasta este necesar ca problemele aflate pe ordinea de zi să fie privite și abordate în concepția de ansamblu a unei noi ordini monetare și financiare, ca parte integrantă din noua ordine economică internațională, chemată să asigure stabilitatea în acest domeniu, să înlăture orice formă de dominație și inechitate, să contribuie efectiv la realizarea programelor de dezvoltare naționale.

„Pentru lichidarea subdezvoltării, se arată în Mesajul adresat de președintele Nicolae Ceaușescu, celei de a IV-a Conferințe a Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare, considerăm că este necesar ca eforturile proprii ale fiecărei țări în curs de dezvoltare în vederea valorificării la maximum a mijloacelor și resurselor materiale și umane să fie susținute prin măsuri hotărâte din partea comunității internaționale pentru sprijinirea accelerării progresului economic și social al acestor popoare. Este în interesul tuturor națiunilor — inclusiv al celor din statele dezvoltate ale lumii — ca țările în curs de dezvoltare să fie tot mai larg ajutate să-și făurească o industrie proprie, să-și dezvolte în ritm mai rapid economia și să-și pună pe deplin în valoare resursele naționale, să participe activ, în condiții de deplină egalitate și echitate, la diviziunea internațională a muncii, la schimbul mondial de valori materiale și spirituale”.

Ca țară socialistă și, totodată, în curs de dezvoltare, România sprijină toate acțiunile menite să reducă decalajele existente între țările dezvoltate și cele rămase în urmă, să realizeze o dezvoltare neîntreruptă, echilibrată, a economiei și finanțelor internaționale, să stabilească relații mai ordonate și mai drepte în întreaga viață internațională, să deschidă căi tot mai largi de apropiere și cunoaștere a popoarelor lumii. În acest sens, dialogul de la Nairobi între țările în curs de dezvoltare și cele avansate din punct de vedere economic va putea constitui o etapă utilă.

dr. Costin KIRIȚESCU

IPOTEZE • PREVIZIUNI

● Cuba: dezvoltarea flotei comerciale

FLOTA maritimă comercială a Republicii Cuba se extinde rapid; la mijlocul anului 1975 ea număra 50 de nave moderne, însumând peste 465 mii t.r.b., fiind a patra ca mărime dintre flotele țărilor latino-americane. Se prevede ca în perioada 1976—1980 numărul navelor maritime cubaneze să sporească de trei ori, iar volumul transporturilor de mărfuri efectuate de flota comercială proprie — de două ori, comparativ cu 1975. După cum menționa publicația sovietică B.J.K.L. pe carnetele de comenzi ale diferitelor șantieri navale sînt înscrise 35 de nave comerciale pentru Cuba, printre furnizorii săi figurînd — alături de țări socialiste — Anglia, Argentina, Canada, Finlanda, R.F.G., Suedia și Spania.

● Expansiunea siderurgiei latino-americane

CONFORM prognozei Institutului latino-american pentru siderurgie (ILAPA), țările Americii Latine, care în prezent realizează 6% din producția mondială și 34% din exporturile mondiale de minereu de fier, vor produce în anul 1980 un volum de 230 milioane tone de minereu de fier (comparativ cu 132 milioane tone în 1974) și vor efectua un export de 160 milioane tone (105 milioane tone în 1974). Proiectele de expansiune a industriei siderurgice aprobate pînă în prezent de guvernele țărilor latino-americane vor asigura realizarea în 1980 a unei producții de 55 milioane tone de oțel, ceea ce reprezintă o triplare față de nivelul producției de 17,5 milioane tone de oțel înregistrat de acest grup de țări în anul 1974.

● R.F.G.: industria informaticii

GUVERNUL R. F. Germania a aprobat cel de-al treilea program de dezvoltare a informaticii, fiind prevăzute pe perioada 1976—1979 alocații bugetare în sumă totală de 1 575 milioane de mărci germane, îndeosebi pentru subvenționarea lucrărilor de cercetare și dezvoltare în domeniul prelucrării datelor. Obiectivul esențial al programului este stimularea dezvoltării industriei de calculatoare electronice din R.F.G., pe baza implantării unor tehnici care să permită reducerea prețului de cost, a extinderii producției de minicalculatoare, de instalații terminale, precum și a pregătirii unei noi familii de calculatoare, care să înlocuiască la începutul deceniului următor seriile aflate în prezent pe piață.

● Pesticide și erbicide

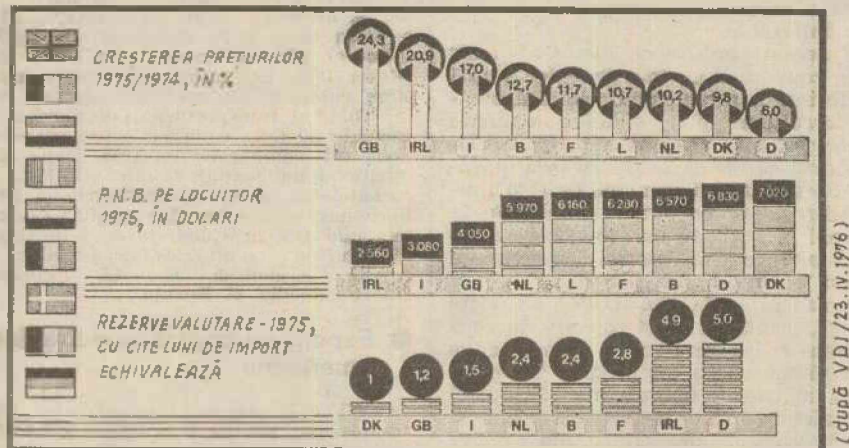
ÎN cercurile de specialitate se apreciază că în prezent, în lume, pierderile cauzate culturii plantelor de către dăunători agricoli se ridică, în medie, la 35% din recolta potențială; această cifră este de circa 25% în Europa occidentală, ajungînd însă la peste 43% în Asia. Pe acest fond, un studiu asupra evoluției pieței mondiale a pesticidelor relevă că volumul cererii respective va spori cu mai mult de o treime în cursul celei de a doua jumătăți a actualului deceniu, iar în 1990 va depăși de peste 2,5 ori nivelul anului 1975.

Se consideră că în 1980 ierbicidele vor reprezenta mai mult de jumătate din consumul total de pesticide; în ceea ce privește eficiența acestora din urmă, după opinia specialiștilor, din cei circa 500 de compuși chimici cunoscuți în prezent ca făcînd parte din grupa respectivă doar aproximativ 50 pot fi considerați ca fiind eficienți și totodată inofensivi pentru om.

Niveiuri economice diferențiate în C.E.E.

ÎNTRE țara cu cel mai scăzut nivel al PNB pe locuitor din Piața Comună vest-europeană și țara cu nivelul cel mai ridicat la acest indicator, diferența este de aproape 1:3. Aceasta rezultă din date pe 1975, recent publicate, care

ilustrează deosebirile dintre țările membre ale C.E.E. la o serie de indicatori economici și care sînt redată mai jos în formă grafică. În ceea ce privește rata inflației, distanța dintre extreme este de același ordin de mărime — fără să fie vorba de aceleași țări. La indicatorul rezerve valutare, exprimat aici în numărul de luni pentru care rezervele acoperă importul total al unei țări, diferența este însă de 1:5.

GB-Anglia IRL-Irlanda I-Italia B-Belgia F-Franța L-Luxemburg NL-Olanda DK-Danemarca D-R.F.G.

Ungaria: promovarea esteticii industriale

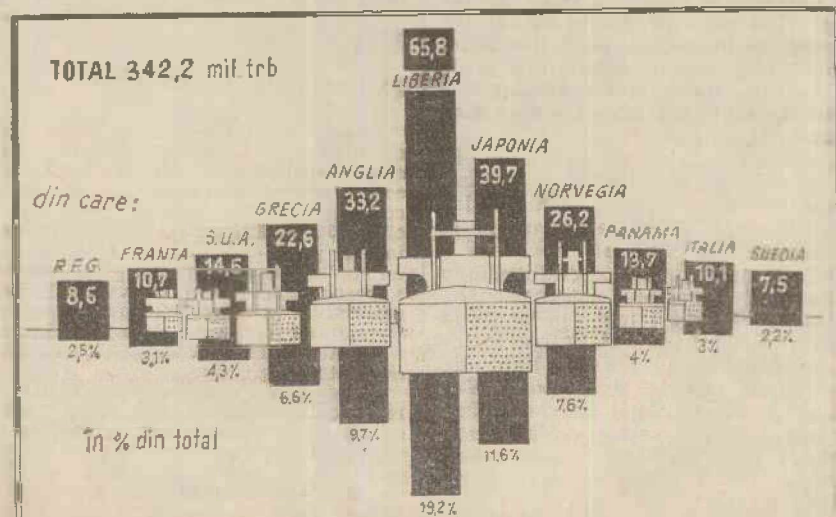
ÎN ultimii ani în Ungaria au fost adoptate o serie de măsuri privind promovarea esteticii industriale, îndeosebi în industria textilă, a confecțiilor, în industria ceramică și cea a mobilei. Totodată, a avut loc o reorganizare a forurilor menite să îndrume această activitate. Începînd din 1976, a fost constituit — între altele — un serviciu de estetică industrială în cadrul Ministerului Culturii, în atribuțiile căruia intră organizarea de concursuri de interes general pe această temă, urmărirea rela-

țiilor dintre întreprinderile industriale și artiștii decoratori neangajați în acestea, precum și controlul asupra comerțului cu obiecte decorative (începînd cu cele de ceramică). Acest serviciu eliberează producătorilor autorizațiile de vânzare a obiectelor decorative, impunîndu-le cu o taxă progresivă, în raport invers proporțional cu valoarea lor estetică (taxa putînd ajunge la 30% din prețul de vânzare, iar în perspectivă la 50%). Producătorii de obiecte decorative sînt obligați să verse contravaloarea taxei respective la un fond creat în cadrul Ministerului Culturii, care servește pentru finanțarea studiilor și lucrărilor de estetică industrială, de nivel înalt.

Ponderi în flota comercială

ÎN CURSUL anului 1975, tonajul flotei comerciale mondiale a crescut cu 10%, apreciază Uniunea armatorilor

vest-germani. Se pare însă că acest ritm de creștere nu a fost o sursă de prea mare satisfacție pentru construcțiile și transporturile navale din lumea capitalistă. Într-adevăr, în condițiile recesiunii

din economia țărilor respective, volumul transporturilor de petrol și al celor de minereuri, cărbuni și alte materii prime a avut o tendință netă de scădere. Cantitatea de produse petroliere, de exemplu, transportată pe mări și oceane anul trecut a fost cu 6% inferioară celei din 1974.

Ponderile unor țări posesoare de importante flote comerciale în tonajul mondial total, ponderi înfățișate de grafic, au prezentat și în 1975 unele dintre caracteristicile din anii anteriori. Cea mai frapantă dintre ele este greutatea specifică ridicată a tonajului deținut de Liberia, în virtutea sistemului „pavilionelor de conveniență”.

Geografia vinului

PRODUCȚIA mondială de vin a cunoscut în perioada 1969—1973 o dinamică lentă; producția medie anuală din perioada respectivă (de peste 303 mil. hl) nu depășește decât cu 7% nivelul mediu anual din perioada precedentă de cinci ani (de circa 283 mil. hl). Totuși, după cum se poate vedea din tabel, principala zonă viticolă — cea europeană — a realizat un spor de 14%, iar producția Australiei și Noii Zeelande a crescut chiar cu 53%. În ceea ce privește producția de vin pe țări (în medie pe anii 1969—1973), pe primele două locuri se situează deasupra Italia și Franța, urmate de R.F.G., Spania, U.R.S.S., Argentina, S.U.A., Portugalia, România, Algeria ș.a.

REGIUNEA	(MILIOANE LITRI)		
	1964/68.	1969/73.	1964/68. = 100
ASIA	139	101	73
AUSTRALIA SI NOUA ZEELANDA	188	288	153
AMERICA DE NORD SI CENTRALĂ	1.270	1.393	110
AFRICA	1.726	1.465	84
AMERICA DE SUD	2.884	2.764	97
EUROPA	22.095	24.337	110

(după PRIVERDI VJESNIH) 1.

Planctonul Marii Nordului

O ECHIPĂ de circa 200 de oameni de știință și cercetători din R.F.G., Anglia, Danemarca, Suedia, Belgia, Olanda și S.U.A. au început recent în Marea Nordului — în largul coastelor Scoției — studierea condițiilor ecologice, fizice, chimice și meteorologice de dezvoltare a planctonului. Aceasta, deoarece în zona respectivă se constată fluctuații periodice în dezvoltarea fitoplanctonului, care constituie baza alimentară a unei mari părți din fauna marină, condiționînd efectivele și varietatea bancurilor de pești. Importantă pentru perspectivele pescuitului în regiunea amintită, studierea vieții planctonului se efectuează cu ajutorul unei rețele de instalații automate care înregistrează variația diverselor coordonate cum sînt curenții maritimi, nivelul și temperatura apei ș.a.

GLOSAR

Leul

DENUMIREA monedei naționale a României derivă probabil din talerul-leu, moneda de argint din Țările de Jos care s-a ducut într-o anumită perioadă istorică de popularitate pe teritoriul țării noastre. Prima mențiune documentară cu privire la existența în circulație a talerilor-lei la noi datează din anul 1581, iar în jurul anului 1750, aceste monede dispar, nemaifiind bătute în țara lor de origine. Denumirea s-a menținut totuși în vorbirea curentă, ea utilizându-se însă pentru un ban imaterial fictiv, de calcul: după 1750, leul n-a mai fost o monedă propriu-zisă, reală, ci un etalon cu care se stabilea cursul numerelor monede străne care circulau pe teritoriul țării, se efectuau socotelile visteriei și ale cetățenilor.

Reaparitia leului ca monedă reală s-a produs în 1868, prin efectul legii din 4 mai 1867 (recent s-au împlinit deci 109 ani de la această lege monetară), prin care a fost adoptat primul sistem monetar național al României, cu leul ca unitate monetară. Având la bază bimetalismul, această lege a definit leul printr-o cantitate de 5 g argint cu titlul 835/1000 sau 0,32258 g aur cu titlul 900/1000, adică 0,290322 g aur fin. Totodată, legea a împărțit leul în 100 de bani ca urmare a adoptării sistemului zecimal în locul împărțirii tradiționale a leului de calcul în 40 de parale. Pe baza legii din 1867 au fost bătute lei din argint și aur.

Sistemul monetar național din 1867 a fost completat în 1880 prin punerea în circulație a bancnotelor exprimate în lei, emise de Banca Națională care fusese înființată de asemenea în 1880. Bancnotele erau convertibile în aur sau argint, la alegerea bancii.

În 1890, sistemul monetar a fost trecut pe o bază monometalistă aur, leul fiind definit numai în aur, prin aceeași cantitate care fusese stabilită în 1867.

După primul război mondial, ca urmare a încheierii procesului de formare a statului național unitar, circulația leului a fost extinsă asupra întregului teritoriu al României prin operațiunea unificării monedelor (1920—1921).

În februarie 1929, deprecierea leului, determinată de inflație încă din timpul războiului și continuată după război, a fost recunoscută oficial printr-o operațiune de devalorizare masivă și de stabilizare. Leul a fost definit prin legea de stabilizare din 1929 printr-o cantitate de 10 mg aur cu titlul 900/1000 (9 mg aur fin), de 32,258 ori mai mică decât în definiția din 1867 și 1890.

Deprecierea progresivă a leului în perioada dintre cele două războaie mondiale a dus la acordarea de prime valutare și la majorarea corespunzătoare a prețului aurului.

Inflația din timpul celui de-al doilea război mondial și din anii următori a fost lichidată prin reforma monetară din 15 august 1947. Continutul de aur al leului a fost stabilit la 5,94 mg aur fin. Ca urmare a refacerii economice, a dezvoltării impetuoase a bazei tehnico-materiale a societății, a perfecționării continue a relațiilor de producție și sociale, a dezvoltării armonioase a tuturor ramurilor economiei naționale, realizări ale poporului nostru sub conducerea Partidului Comunist Român, definiția legală a leului a fost majorată mai întâi la 79,346 mg aur fin prin reforma monetară din 1952 și apoi la 148,112 mg la 31 ianuarie 1954.

Creșterea continuă a forțelor de producție, a avuției naționale și, pe această bază, ridicarea nivelului de viață al poporului, echilibrul permanent al bugetului de stat, evoluția sănătoasă, planificată, a circulației banilor sint factori care asigură leului stabilitatea pe care nu a cunoscut-o în condițiile regimului trecut. Programul partidului prevede trecerea în perspectivă la convertibilitatea monedei noastre naționale.

C. K.

Decolonizare

În baza hotărârii Comitetului pentru decolonizare al O.N.U., începând din 19 mai se desfășoară Săptămâna de solidaritate cu popoarele coloniale din sudul Africii luptând pentru libertate, independență și egalitate în drepturi. În imagine — locuitori ai unui teritoriu dependent din Africa în timpul unei misiuni a Comitetului pentru decolonizare al O.N.U. Comitetul este autorizat de Adunarea Generală a O.N.U. să întreprindă vizite pentru a stabili contacte directe cu populația din teritoriile dependente. Scopul activității sale este accelerarea accesului la independență al popoarelor coloniale.

Foto: Națiunile Unite.

Radioul în România

Florin Georgescu, Brașov — Emisiunile primului post național de radio din țara noastră au început în anul 1924. În preajma celui de-al doilea război mondial, în 1938, existau două stații de emisie, al căror program era urmarit de 252 000 abonați. După Eliberare a început o consecvență echipare a teritoriului cu noi stații de emisie, de la numai 7 în 1950 la 62 în 1974. Astăzi, studioul central asigură trei programe zilnice, cu un total de 50—60 ore de emisie, iar din cele 4 studiiouri regionale două asigură între 6 și 8 ore de emisie zilnic, iar celelalte două între 3 și 5 ore. Un studio sezonier, Radio „Vacanța”, asigură și el pe litoral, vara, un program de circa 900 ore în total. Realizarea de radio-receptoare într-o gamă tot mai diversificată în cadrul industriei electronice naționale (de la 40 mii în 1950 la 712 mii bucati în 1975) a facilitat creșterea continuă a numărului de abonați, de la 313 000 în 1950 la 3 066 000 în 1974 (inclusiv abonații la stațiile locale de radio-ficare). Radioficiații îl revineau 4,5%, respectiv 25% din totalul abonaților. Sub raportul numărului de abonamente la 1000 de locuitori, media pe întregă țară este de 145 valori peste medie re-

vin, în ordine descrescătoare: municipiului București (276), județelor Brașov (220), Timiș (189), Sibiu (179), Arad (175), Prahova (174), Bihor (156), Dolj (155), Constanța și Cluj (153), Mureș (147).

Conferința țărilor islamice

Cornel Budeanu, Medgidia — Conferința islamică a fost creata în mod oficial în mai 1971; la 10 octombrie 1975 ea a obținut statut de observator la O.N.U. Printre obiectivele înscrise în Carta Conferinței islamice se numără consolidarea cooperării în domeniile economice, social, cultural, științific între statele membre, ca și promovarea colaborării și înțelegerii acestora cu alte țări. Sediul Conferinței se află la Djeddah, în Arabia Saudita. După cum s-a anunțat, cea de-a șaptea conferință a ministrilor de externe ai țărilor islamice a avut loc la Istanbul între 10 și 15 mai a.c.

La conferință au participat miniștri sau reprezentanți ai ministerelor de externe din 40 de state islamice membre ale conferinței, precum și o delegație a O.E.P. Până acum au fost organizate și două conferințe la nivel înalt ale țărilor islamice (la Rabat, în Maroc, în 1969, și la Lahore în Pakistan, în 1974). Printre statele africane nearabe participante la Conferința islamică se

Istanbul — portul

numără Ciadul, Gabonul, Gambia, Guineea-Bissau, Nigeria, Senegal, Sierra Leone, Somalia, Uganda și altele.

Urmatorea Conferință va avea loc în 1977, în Libia.

S. G. P.

Ilie Constantin, Sibiu — Prescurtarea S.G.P. definește noțiunea de sis-

tem generalizat de preferințe vamale, necesar procesului de nediscriminatoriu, în favoarea produselor finite și semifinite importate de țările dezvoltate din țările în curs de dezvoltare. S.G.P. a fost elaborat în cadrul UNCTAD și aprobat sub formă de recomandări de Adunarea Generală a O.N.U. în 1970. Preferințele se numesc generale pentru că sint aplicate în principiu de toate țările dezvoltate pentru ansamblul produselor finite și semifinite, nediscriminatorii deoarece se prevede a fi acordate tuturor țărilor în curs de dezvoltare, și nereciproce, deoarece țările beneficiare nu au obligația de a face vreo concesie în schimbul lor, ceea ce reprezintă o derogare de la principiul fundamental de funcționare al G.A.T.T., respectiv de la clauza națiunii celei mai favorizate.

S.G.P. nu se aplică în mod uniform de țările dezvoltate, ci pe baza unor scheme individuale de preferințe, și are un caracter unilateral, nefiind negociabil. Tratatul preferențial este acordat în principiu țărilor membre ale „Grupului celor 77” (în prezent peste 100), altor țări în curs de dezvoltare, precum și țărilor și teritoriilor dependente de țările industrializate. Fiecare țară donatoare își rezervă dreptul de a include sau nu o țară sau alta pe lista țărilor beneficiare precum și de a limita sau retrage unele din avantajele vamale acordate. România, ca țară socialistă în curs de dezvoltare, beneficiază de tratament preferențial din partea a 17 țări capitaliste dezvoltate (cele nouă țări membre ale Pieței comune, Austria, Suedia, Finlanda, Japonia, Canada, Australia, Noua Zeelandă și de la 1 ianuarie a.c. și S.U.A.).

Nivelul reducerii taxelor vamale în cadrul S.G.P. diferă de la o țară la alta și de la un produs la altul, variind în general între diminuarea cu 30% și scutirea completă de taxe vamale. Tratatul preferențial se aplică și unui număr încă relativ redus de produse agricole și alimentare. Printre produsele cel mai des excluse din cadrul S.G.P. se numără textilele, articolele din piele, produsele pe bază de hidrocarburi.

Actualmente se discută în cadrul sesiunii a IV-a a UNCTAD de la Nairobi mai multe propuneri de îmbunătățire a S.G.P.: prelungirea duratei de aplicare (pentru început a fost stabilită la 10 ani), largirea nomenclatorului de produse, protejarea avantajului preferențial etc.

Alocația de stat pentru copii

ÎNTEPRINDEREA DE TRANSPORTURI
AUTO, Autobaza comercială, Galați — Din serisoara dv. rezultă că o persoană este beneficiara alocației de stat pentru doi copii. Pentru unul dintre copii primește alocația, corespunzătoare retribuiției avute înainte de majorarea instituită prin Decretul 244/1974, respectiv Legea nr. 57/1974, iar al doilea copil s-a născut ulterior majorării. Pentru cel de al doilea copil, dreptul la alocație se stabilește în raport de noua retribuiție majorată, neaplicându-se prevederile art. 7 din Decretul 170/1974. În exemplul dv. muncitorul care are, după majorare o retribuiție tarifară lunară de încadrare de 1725 lei (înainte de majorare, 1458 lei), are dreptul — pentru primul copil, la o alocație de 160 lei, iar pentru al doilea, la 140 lei, în total 300 lei.

★

ÎNTEPRINDEREA DE MATERIALE DE CONSTRUCȚII, Iași — Atunci când ambii părinți au drept la alocație de stat pentru copii, beneficiar de alocație este soțul. Dacă soțul, fiind considerat nou angajat, n-are trei luni de la reîncaadrarea în muncă, alocația se cuvine soției, și se plătește de unitatea unde aceasta lucrează. Se stabilește în raport de retribuiția tarifară de încadrare a beneficiarilor dreptului.

Tatăl pentru care s-a recunoscut, la 1 aprilie 1975, paternitatea copilului născut la 21 februarie 1974, are drept la alocație de la data cererii de acordare a dreptului, dar nu înainte de recunoașterea — pe cale judecătorească — a paternității. Aceeași soluție se aplică și în cazul militarului care, în perioada de cercetări pentru stabilirea tatălui fișec, era în serviciul militar. Alocația se plătește de unitate, pe baza confirmării de la centrul militar județean că nu i s-a plătit acest drept.

Recuperarea prejudiciului

ALEXANDRU SĂCEANU, Robănești, Dolj
 — H.C.M. nr. 767/29 iulie 1974, a stabilit ca, ulterior majorării retribuiției mecanicilor agricoli, aceștia să fie reîncastrați cu retribuițiile prevăzute pentru rețeaua tarifară a industriei construcțiilor de mașini, respectiv să se majoreze retribuiția avută până la 1 iulie 1974. În H.C.M. nr. 767/1974, nu s-a mai prevăzut o dispoziție de menținere a unor drepturi ale personalului, astfel cum era prevăzută în H.C.M. nr. 890/1973. În această situație, opinia organelor de control financiar intern este corectă (nu în sensul că li s-au acordat „noi trepte de retribuire”, ci prin aceea că s-a majorat, în afara majorării cu caracter general, retribuiția unei categorii de personal și anume a mecanicilor agricoli).

Absolvent

AURELIU DRAGALINA, Timișoara — Retribuirea absolvenților învățământului superior, care au promovat examenul de diplomă (de stat), în cazul celor care și-au completat studiile, ocupând o funcție de nivel mediu, este reglementată în art. 35 lit. c din Legea retribuirii după cantitatea și calitatea muncii. Potrivit acestei reglementări, cel care au o vechime de cel puțin 4 ani ca muncitori, maistri sau în funcții medii în specialitatea corespunzătoare studiilor absolvite, se încadrează cu retribuiția tarifară la nivelul de bază al funcției corespunzătoare acestor studii, sau cu o retribuiție tarifară care să le asigure o clasă în plus față de cea avută la categoria sau funcția ocupată anterior. Faptul că până la aplicarea Decretului nr. 162/1973, ați deținut funcții de conducere, nu poate determina o altă soluționare a cazului relatat.

Menționăm că, potrivit art. 41 din Legea

nr. 12/1971, persoana care are cel puțin 16 ani de vechime în funcții economice medii poate fi numit, la absolvirea cu diplomă, a învățământului superior economic, ca economist principal. Aceasta îndeplinește condiția de vechime în funcții economice superioare, în specialitate, fiecare an lucrat în funcții medii socotindu-se ca jumătate an lucrat în funcții pentru care este prevăzută cerința studiilor superioare.

Indemnizația de șantier

NICOLAE STAMATE, Leșul Ursului, Suceava — Personalul poate beneficia, în condițiile legii, de indemnizația de șantier, numai dacă are calitatea de neloalnic. Din momentul în care v-ați mutat în localitatea unde lucrați, plata indemnizației de șantier trebuie să înceteze. Dacă, din buletinul de identitate, rezultă că v-ați mutat efectiv în comuna Frasin unde locuiți ca flotant puteți solicita indemnizația de transfer pentru dv. (nu și pentru membrii de familie care trebuie să aibe viza de mutare a domiciliului). Remintim că, odată cu primirea indemnizației de transfer, încetând calitatea dv. de personal neloalnic, nu mai puteți beneficia de indemnizația de șantier.

Desfacerea contractului de muncă

RODICA BILDEA, Cugir — Potrivit art. 9 din Legea nr. 1/1970, beneficiază de vechime neîntreruptă în aceeași unitate și persoana care a încetat activitatea fiind gravidă sau pentru a-și crește un copil până la împlinirea vârstei de 7 ani. Pentru a putea beneficia de acest drept este necesar ca în cartea de muncă, precum și în decizia de desfacere a contractului, să fie trecut — ca motiv al desfacerii contractului — art. 9 din Legea nr. 1/1970 (alin. 2).

Vă puteți adresa conducerii unității, anexind copie după actul de naștere al copilului, cu rugămintea de a dispune rectificarea, în acest sens, a deciziei respective. Prevederile legale nu stabilesc obligația acordării unui concediu fără plată, pentru îngrijirea copiilor în vîrstă de pînă la 3 ani.

Concediu de maternitate

SILVIA IONESCU, Tulcea — Lucrătoreea încadrată cu contract de muncă pe durată nedefinită care cere desfacerea contractului de muncă în condițiile prevăzute de art. 9 lit. k din Legea nr. 1/1970, respectiv din cauză de graviditate sau pentru îngrijirea copilului bolnav, își păstrează vechimea neîntreruptă în muncă și în aceeași unitate, dacă se reîncaadrează în termen de 90 de zile de la data cînd copilul a împlinit 7 ani.

În această situație, dacă nașterea copilului a intervenit în termen de 9 luni de la data desfacerii contractului de muncă, mama în cauză are drept la concediu de maternitate plătit.

Concediu fără plată

VASILE GHEORGHE, Focșani — Pentru sprijinirea personalului care se pregătește la cursuri fără frecvență dispozițiile prevăd posibilitatea acordării unui concediu fără plată de pînă la o lună, în fiecare an. Acest concediu poate fi acordat și în două tranșe și, potrivit Decretului nr. 285/1969, aveți dreptul la alocația de stat pentru copii. Din serisoara dv. rezultă că ați beneficiat de concediu fără plată atît în luna ianuarie, cît și în luna aprilie, fără să depășiți însă 30 de zile. Sînteți, deci, îndreptățiți la alocația de stat pentru copii, dacă și celelalte condiții prevăzute de Decret sînt îndeplinite.

Revista ECONOMICA

editată de Consiliul Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale. Institutul Central de Cercetări Economice
 Sumarul numărului 20 din 21 mai 1976

Coperta I-a — Ansamblul de locuințe și magazine Obor (Foto: Nuni Razumiev).

— Pragresul economico-social al țării, în centrul preocupărilor partidului (Stere Gloga) 1—2

ECONOMIE NAȚIONALĂ

— Plan • angajamente: Ritmicitatea producției și efectele sale (Pavel Mălan, Iosif Boitoș) 3—4

— Un obiectiv central în activitatea de investiții: Punerea la termen în funcțiune a noilor capacități (L. Tăranu, B. Vasile) 5—6

— Concepția tehnică și consumurile specifice în construcții (Adrian Rusu) 7—9

— Ridicarea gradului de utilizare a mijloacelor de transport auto (V. Boescu, L. Țintea) 10—11

— Creșterea eficienței cheltuielilor materiale în agricultură (I) (Ovidiu Popescu) 12—13

— O prestigioasă manifestare a comerțului internațional 14

— Dezbateri „R.E.”: Dezvoltarea rețelei comerciale urbane față în față cu cerințele consumatorilor (I) 15—17

CONSULTAȚII

— În ajutorul candidaților la examenul de admitere în învățământul economic superior: Cooperativa agricolă de producție (conf. univ. dr. Ileana Stănescu) 18—19

TEORII • IDEI

— Ideologie • politică • educație Decizia politică și economică în sistemul conducerii societății noastre (dr. Gh. Postelnicu) 20—21

— Școli • curente • economiști: Destinul unei opere clasice de economie politică (II) (acad. V. Malinschi) 22—23

ECONOMIE MONDIALĂ

— Pentru o nouă ordine economică internațională: Relația dezvoltare — independență — interdependență (conf. univ. dr. Marcela Iovanelli) 25—26

— Tendințe-conjuncturi 27

— UNCTAD IV — Modalități concrete pentru depășirea subdezvoltării: Componenta financiară (II) (dr. Costin Kirilescu) 28—29

— Mondorama 30

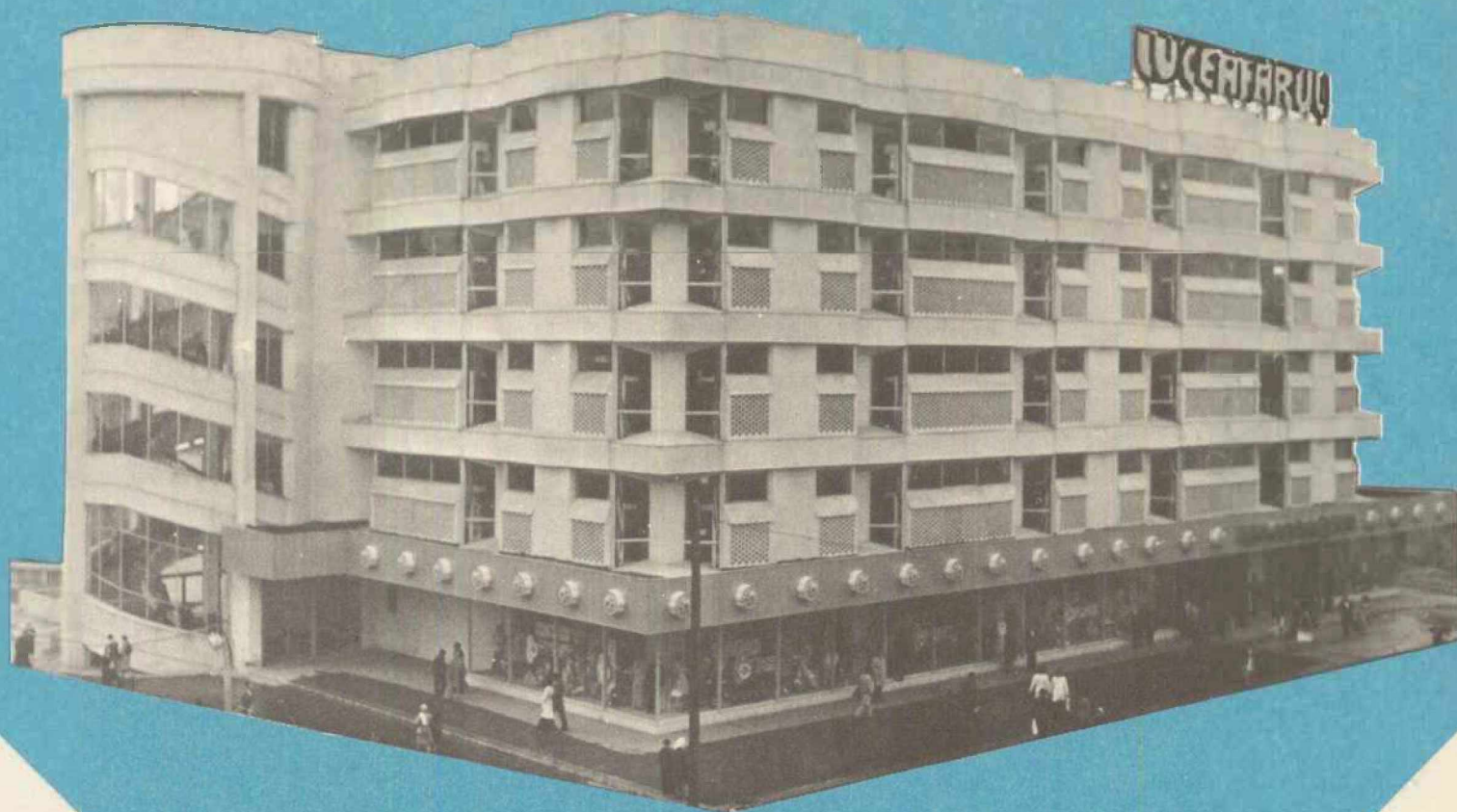
— Curier 31

— Întrebări și răspunsuri 32

Redacția și administrația: Calea Dorobanților nr. 11—25, București 22, Sectorul 1, telefon 12 13 69

Cont I.S.I.A.P. nr. 61.51.301.52 B.N.R.S.R. — Filiala sect. I București

Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Științei”

INFORMAȚIE pentru cumpărători și vizitatori ai municipiului BACĂU

Magazinul universal „LUCEAFARUL”, recent dat în funcțiune, este deschis zilnic între orele 8—20, cu excepția zilei de duminică în care magazinul este deschis între orele 8—12, iar luni între orele 12—20 pentru vânzarea mărfurilor nealimentare.

Pentru produsele alimentare și articole de uz casnic, magazinul este deschis zilnic de la orele 6—21, iar duminică de la orele 6—11.

Magazinul este organizat pe 6 nivele, unde se găsesc următoarele grupe de mărfuri :

SUBSOL — produse alimentare, articole de uz casnic, — cafe expres

PARTER — artizanat, galanterie, lenjerie, ceasuri-stilouri, mercurie-pasmanterie, gablonzuri, parfumerie-cosmetice.

ETAJ I — Articole pentru copii (confecții, încălțăminte, tricotate, galanterie, cămăși), jucării, papetărie, Baby-bar.

ETAJ II — Articole pentru femei (confecții, încălțăminte, trico-

taje, galanterie, lenjerie-marochinărie) cadouri pentru bărbați, cosmetice-parfumerie.

ETAJ III — Articole pentru bărbați (confecții, încălțăminte, tricotate, galanterie, cămăși-marochinărie) cadouri pentru femei.

ETAJ IV — Electrice, electrotehnice, electronice și piese de schimb, articole sport-camping, cărucioare, foto-muzică, țesături și decorațiuni interioare.

23 MAI — 1 IUNIE

DECADA

BUCURIA

COPIILOR

Orice dar pentru copii —
un prilej de bucurii

Alegeți pentru copiii dv. dintr-un bogat sortiment : costume P.N.A., cămăși, bluze, pantaloni (lungi sau scurți), rochițe, compleuri, costume de baie, tricotaje, șosete, ciorapi 3/4, lenjerie și îmbrăcăminte pentru noi născuți.

De asemenea, alegeți din largul sortiment de încălțăminte — pantofi și sandale cu fețe lăcuite, pantofi și sandale din diferite materiale textile, pantofi cu fețe din piele naturală și sintetică.

Toate aceste produse se caracterizează printr-o varietate de culori și modele, prin aspectul lor elegant și modern.

